

**ZAKON
O POTNIH LISTINAH**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1. 1. Uskladitev z Direktivo Sveta (EU) 2019/997 z dne 18. junija 2019 o vzpostavitvi potne listine EU za vrnitev in razveljavitvi Sklepa 96/409/SZVP

Direktiva Sveta (EU) 2019/997 o vzpostavitvi potne listine EU za vrnitev in razveljavitvi Sklepa 96/409/SZVP (v nadaljnjem besedilu: Direktiva) je bila sprejeta dne 18. junija 2019. Določa pravila o pogojih in postopek za državljane brez predstavništva v tretjih državah za pridobitev potne listine EU za vrnitev (v nadaljnjem besedilu: PLV EU) ter določa enotno obliko za tak dokument.

Državljanstvo Unije je temeljni status državljanov držav članic. Vsakemu državljanu Unije na ozemlju tretje države, v kateri država članica, katere državljan je, nima svojega predstavništva, podeljuje pravico do zaščite s strani diplomatskih in konzularnih organov druge države članice pod enakimi pogoji, kakršni veljajo za državljane te države.

Direktiva obravnava potne listine za vrnitev kot eno vrsto konzularne pomoči, ki jo diplomatsko konzularna predstavništva držav članic zagotavljajo državljanom Unije brez predstavništva. Potna listina za vrnitev je dokument za enkratno potovanje, ki imetniku omogoča, da se vrne domov ali, izjemoma, v drug namembni kraj, če nima dostopa do svojih običajnih potovalnih dokumentov, na primer zato, ker so bili ukradeni ali izgubljeni. Drug namembni kraj bi lahko bila na primer sosednja ali podobno bližnja država, v kateri je diplomatsko-konzularno predstavništvo države članice, katere državljanstvo ima državljan brez predstavništva.

Sklep 96/409/SZVP predstavnikov vlad držav članic je uvedel enotno potno listino za vrnitev, ki jo države članice izdajo državljanom Unije v krajih, v katerih država članica, katere državljanstvo imajo, nima stalnega diplomatskega ali konzularnega predstavništva. Z obstoječo direktivo se vzpostavlja posodobljena in varnejša oblika potne listine EU za vrnitev (PLV EU).

PLV EU se v skladu z direktivo izda na prošnjo vsakega državljana brez predstavništva v tretji državi, katerega potni list ali potovalni dokument je bil izgubljen, ukraden ali uničen ali ga ni mogoče dobiti v razumnem roku, na primer za novorojenčke, rojene med potovanjem, ali za osebe, katerih dokumentom je potekla veljavnost in jih država članica, katere državljanstvo imajo te osebe, ne more zlahka nadomestiti. PLV EU se izda, ko država članica, ki nudi pomoč državljanu brez predstavništva, prejme potrditev o državljanstvu in identiteti državljana iz države članice, katere državljanstvo ima.

Ker lahko izguba potnega lista ali potovalnih dokumentov državljanom brez predstavništva v tretjih državah povzroči precejšnje težave, direktiva vzpostavlja postopek za sodelovanje in

usklajevanje med državo članico, ki nudi pomoč, in državo članico, katere državljanstvo ima državljan brez predstavništva. Države članice poskrbijo, da se posvetovanja izvedejo čim prej, običajno v nekaj delovnih dneh. Samo v skrajno nujnih primerih ima država članica, ki nudi pomoč, možnost izdaje PLV EU brez predhodnega posvetovanja z državo članico, katere državljanstvo ima prosilec.

Državljeni brez predstavništva imajo možnost, da zaprosijo za PLV EU na diplomatsko-konzularnem predstavništvu katere koli države članice, lahko pa se me državami sklenejo praktične ureditve glede odgovornosti za izdajo PLV EU.

V skladu z namenom dokumenta za enkratno potovanje mora PLV EU biti veljavna toliko časa, kolikor je potrebno za to potovanje, oziroma največ 15 koledarskih dni.

Direktiva državam članicam ne preprečuje, da poleg tega, da izdajo PLV EU državljanom brez predstavništva v tretjih državah, PLV EU izdajo tudi v drugih primerih (npr. izdaja svojim državljanom, družinskim članom evropskih državljanov itd.).

PLV EU je sestavljena iz enotnega obrazca PLV EU in enotne nalepke PLV EU. PLV EU vsebuje vse potrebne informacije in izpolnjuje visoke tehnične standarde, zlasti glede zaščite pred ponarejanjem in prenarejanjem. Enotni obrazec PLV EU vsebuje tudi prazne strani, tako da se lahko po potrebi vizumi pritrdijo neposredno na obrazec. Ta obrazec se uporablja kot nosilec za enotno nalepko PLV EU, ki vsebuje ustrezne informacije o prosilcu. Enotna nalepka PLV EU je oblikovana na osnovi enotne oblike za vizume. Zaradi povečanja varnosti in hitrosti postopka izdajanja, je treba obraz prosilca, ki se uporablja za PLV EU, posneti z digitalno kamero ali enakovrednimi sredstvi na diplomatsko-konzularnem predstavništvu. Kadar to ni izvedljivo, se lahko uporabi fotografija, potem ko se diplomatsko-konzularno predstavništvo prepriča, da se ujema s prosilcem. Isto podobo obraza ali fotografijo je potrebno poslati državi članici, katere državljanstvo ima prosilec, da se potrdi njegova identiteta.

Sistem PLV EU zahteva obdelavo osebnih podatkov, potrebnih za preverjanje identitete prosilca, tiskanje enotne nalepke PLV EU in omogočanje potovanja zadevnega posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki. Treba je nadalje določiti zaščitne ukrepe, ki se uporabljajo za obdelane osebne podatke, kot je najdaljše obdobje hrambe zbranih osebnih podatkov. Določiti je treba najdaljše obdobje hrambe 180 dni za državo članico, ki nudi pomoč, in dveh let za državo članico, katere državljanstvo ima prosilec, da se omogoči pobiranje vseh veljavnih pristojbin in onemogočijo morebitne zlorabe ali druga goljufiva dejanja. Izbris osebnih podatkov prosilcev ne bi smel vplivati na sposobnost držav članic za spremljanje uporabe te direktive.

Rok za prenos Direktive v slovenski pravni red je 8. december 2024.

1.2. Uskladitev določb z Zakonom o osebnih izkaznicah (Uradni list RS, št. 35/11, 41/21 in 199/21)

28. marca 2022 je Republika Slovenija na podlagi Uredbe (EU) 2019/1157 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o okrepitvi varnosti osebnih izkaznic državljanov Unije in dokumentov za prebivanje, izdanih državljanom Unije in njihovim družinskim članom, ki uresničujejo svojo pravico do prostega gibanja (UL L št. 188 z dne 12. 7. 2019, str. 67; nadaljnjem besedilu: Uredba 2019/1157/EU), začela izdajati biometrične osebne izkaznice, zaradi usklajevanja določb uredbe pa je odpravila tudi nekatere pomanjkljivosti zaznane v praksi pri vložitvi vloge za izdajo osebne izkaznice, izdaji in njeni vročitvi.

Predlog zakona sledi že sprejetim rešitvam zakona, ki ureja izdajo osebnih izkaznic. Uskladitev je potrebna zaradi pravne varnosti, saj sta osebna izkaznica in potna listina uradna

identifikacijska dokumenta, ki ju izda Republika Slovenija, z obema pa državljan izkazuje istovetnost in državljanstvo ter prehaja državno mejo.

Predlog zakona tako vsebuje nove rešitve, ki jih že določa veljavni Zakon o osebnih izkaznicah (Uradni list RS, št. 35/11, 41/21 in 199/21):

- Predlog odpravlja v praksi problematično nedorečenost v zvezi s soglasji staršev pri vložitvi vloge za izdajo potne listine otroku ter tako kot pri izdaji osebnih izkaznic natančno določa, da vlogo za izdajo potne listine za posameznika, ki ni poslovno sposoben, vložita starša ali eden od staršev s soglasjem drugega oziroma drug zakoniti zastopnik. Hkrati se predpostavlja, da soglasje drugega od staršev ni potrebno, če otrok prebiva na naslovu, ki je enak naslovu obeh staršev, če za otroka vlaga vlogo tisti od staršev, ki mu je otrok zaupan v varstvo in vzgojo, če prebivališče drugega starša ni znano, če mu je odvzeta starševska skrb ali če je zadržan izvajati starševsko skrb. Enaka rešitev na področju izdaje osebne izkaznice je bila določena z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o osebni izkaznici (Uradni list RS, št. 41/21) in bo pomembno pripomogla k pravni varnosti pri vlogah za izdajo potne listine otroku. Uskladitev je pomembna, saj je potni list potovalni dokument, s katerim lahko v primeru sporov eden od staršev, brez vednosti ali soglasja drugega starša, otroka odtuji.
- Ukinja se prepoved hrambe kopije potne listine v elektronski obliki, saj zaradi zakonodaje na področju varovanja arhivskega in dokumentarnega gradiva ter razvoja e-poslovanja ni potrebe po njeni ohranitvi.
- Z namenom povečanja uporabnosti potne listine v pravnem prometu, se k podatku o stalnem prebivališču na potni list zapišeta tudi pošta in poštna številka. Hkrati vključitev navedenih podatkov pripomore tudi k večji pravni varnosti pri identifikaciji posameznika. V povezavi z zapisom naslova se uporabnost potne listine povečuje tudi z opredelitvijo zapisa naslova glede na strukturo podatkov.
- Opredeljuje se možnost hitre naznanitve pogrešitve, kraje ali izgube potne listine preko državnega portala eUprava. Tako lahko posameznik z ustrezno elektronsko identifikacijo izvede takojšnjo naznanitev pogrešitve dokumenta, neodvisno od fizičnega obiska pristojnega organa.
- Zagotavlja se varnost pravnega prometa s tem, ko se vzpostavlja podlago, da so na enotnem državnem portalu eUprava dostopni podatki o statusu veljavnosti oziroma neveljavnosti vseh potnih listin, kot to že velja za osebne izkaznice, in ne zgolj za pogrešane, ukradene ali izgubljene dokumente, saj lahko veljavnost preneha tudi v drugih okoliščinah. Predlog zakona tako razširja možnost preverjanja, ali je potna listina posameznika še veljavna. Na enotnem državnem portalu eUprava je sicer takšno iskanje že na razpolago, vendar je omejeno zgolj na iskanje pogrešanih, ukradenih ali izgubljenih potnih listin. Ker lahko veljavnost potne listine preneha tudi v drugih okoliščinah (smrt, sprememba osebnega imena, sprememba naslova, prenehanje državljanstva itd.), predlog v tem delu zagotavlja višjo stopnjo pravne varnosti subjektom, pri katerih se posameznik z dokumentom identificira.
- Predlog zakona z namenom učinkovitosti ukrepa prepovedi izdaje potne listine, ki je opredeljen v veljavnem zakonu, celovito ureja tudi zavrnitev izdaje potne listine, na način kot že velja pri osebnih izkaznicah. Sodišče tako lahko predlaga ukrep tudi v primeru, če je zoper državljana izdana mednarodna tiralica ali evropski nalog za prijetje in predajo, dokler je ta v veljavi. Ker se v praksi dogaja, da osebe z izrečenim ukrepom svojega potnega lista na podlagi izdane odločbe o odvzemu ne izročijo v hrambo pristojnemu

organu, se skladno s predlogom zakona potna listina začasno razveljavi, s tem pa se prepreči njena morebitna zloraba. Predlog zakona učinkoviteje ureja tudi tako imenovano administrativno oziroma upravno odločanje v primeru zavrnitve izdaje potne listine oziroma njene razveljavitve, pri čemer se sledi cilju čim hitreje izdaje odločbe o začasni razveljavitvi potne listine, in sicer po skrajšanem upravnem postopku. Kljub temu, da predlog zakona državljanu izrecno nalaga dolžnost, da v treh dneh predloži potno listino v hrambo za čas trajanja ukrepa, lahko zaradi zagotavljanja učinkovitosti ukrepa takšno začasno neveljavno potno listino, ki je imetnik ne izroči v hrambo, odvzame tudi policija ali sodišče, kot to že velja pri osebnih izkaznicah.

- Predlog zakona z namenom učinkovitosti ukrepa prepovedi izdaje potne listine, ki je opredeljen v veljavnem zakonu, celovito ureja tudi začasno razveljavitev potne listine, na način kot to že velja pri osebnih izkaznicah. Trenutna ureditev vpisa ukrepa v evidenco potnih listin namreč ne pomeni tudi razveljavitve veljavnosti morebiti že izdane potne listine, ki jo ima državljan. Če državljan potne listine ne predloži v hrambo upravni enoti, jo lahko še naprej uporablja, iz tega vidika pa je ukrep odvzema potne listine popolnoma neučinkovit. Z namenom zagotavljanja učinkovitosti ukrepa, v čim krajšem času po tem, ko so za to podani razlogi, zato zakon predvideva izdajo odločbe o začasni razveljavitvi potne listine. Pri tem je pomembno poudariti, da je razveljavitev potne listine zgolj začasne narave, saj se, v povezavi s 27. členom veljavnega zakona (29. člen predloga zakona), ob prejemu obvestila o prenehanju razlogov za ukrep, potni listini ponovno vzpostavi veljavnost do poteka veljavnosti izdaje.
- Vloga za izdajo potne listine se obravnava kot nujna brez doplačila upravne takse v primerih zdravljenja, bolezni ali smrti ožjega družinskega člana in nujnih službenih obveznosti, kot to že velja pri osebnih izkaznicah. Vloga za izdajo osebne izkaznice se obravnava kot nujna tudi v drugih primerih, vendar je potrebno doplačilo upravne takse v skladu z zakonom, ki ureja upravne takse.
- Hramba prstnih odtisov pri vlogah za izdajo potne listine se poenoti z hrambo prstnih odtisov, ki se odvzamejo pri vlogah za izdajo osebne izkaznice, v delu da se prstni odtisi v evidenci izdanih potnih listin ne hranijo več kot 90 dni od njene izdaje. Ta rešitev sledi že sprejeti noveli Zakona o osebni izkaznici (Uradni list RS, št. 41/21).
- Predlog zakona prepoved fotokopiranja potne listine vzpostavlja za vse finančne družbe in ne zgolj kot definirane z zakonom, ki ureja bančništvo, kot to tudi že velja v zakonu, ki ureja izdajo osebne izkaznice.

1.3. Odprava pomanjkljivosti veljavnega zakona pri njegovem izvajanju v praksi in digitalizacija na področju izdaje potnih listin

Z odpravo pomanjkljivosti zakona pri njegovem izvajanju v praksi ter določbami, ki so namenjene preprečevanju zlorabe identitete v postopku izdaje potne listine, se zagotavlja tako pravna varnost, kot varnost v širšem pomenu besede, uporaba sodobnih informacijskih tehnologij pa poenostavlja in pospešuje postopek izdaje potne listine, hkrati pa v določenem segmentu razbremenjuje upravne enote.

- Ker se v praksi pogosto izpostavljajo vprašanja, ali lahko vlogo za izdajo potnega lista vložijo eden od starih staršev otrok, predlog zakona zaradi hitrega tempa življenja in časovnih omejitev pri poslovanju upravnih enot omogoča, da vlogo za izdajo potne listine za državljana, ki ni poslovno sposoben, ob predložitvi notarsko overjenega pooblastila, ki izkazuje soglasje staršev oziroma drugega zakonitega zastopnika, vložijo tudi pooblaščenec. Pooblastilo mora biti notarsko overjeno, s čimer se preprečuje morebitne

protipravne odtujitve otroka s strani enega od staršev. Overitev podpisa stranke na izjavi pomeni potrditev notarja, da sta se zakonita zastopnika v njegovi prisotnosti podpisala in potrdila, da je podpis njun, navedeno pa tako tudi izkazuje njuno soglasje za vložitev vloge. Soglasje drugega od staršev ni potrebno v taksativno zakonsko opredeljenih primerih.

- Predlog zakona določa, da potnim listinam po zakonu preneha veljavnost z dnem vročitve odločbe o razveljavitvi potne listine, ki jo opravi organ, ki je potno listino izdal (upravna enota, ministrstvo, ki je pristojno za notranje zadeve ali ministrstvo, ki je pristojno za zunanje in evropske zadeve), če so bili predloženi neresnični podatki ali ponarejene listine, ki so bile podlaga za izdajo dokumenta. Imetnik mora potno listino izročiti v uničenje organu, ki je izdal odločbo o razveljavitvi potne listine, najpozneje v treh dneh po vročitvi odločbe, predlog zakona pa opustitev navedene dolžnosti opredeljuje kot prekršek ter določa globo zanj.
- Dodatno se določa, da mora potno listino državljan, ki ni poslovno sposoben, v uničenje izročiti tisti od staršev oziroma zakoniti zastopnik, ki potno listino poseduje, saj v praksi med staršema, ki glede varstva in vzgoje skupnih otrok nista soglasna, prihaja do nesporazumov, posledično tudi odtujitev dokumenta, tako pa tudi ob nastopu razlogov zaradi katerih mora državljan potni list izročiti pristojnemu organu v uničenje (fotografija ne kaže prave podobe, sprememba podatkov, poškodba potnega lista in drugo), le ta v uničenje ni izročen, kar potencialno omogoča zlorabo dokumenta. Predlog zakona opustitev navedene dolžnosti opredeljuje kot prekršek tistega od staršev oziroma drugega zakonitega zastopnika, ki potno listino poseduje, in določa globo zanj.
- Ker je izročitev potne listine pristojnemu organu bistvena, da se doseže namen določbe in se tako preprečijo morebitne zlorabe dokumenta, se s predlogom zagotavlja, da nadzor nad izvrševanjem določb, ki državljanom zapovedujejo dolžnost izročitve potne listine, poleg Inšpektorata Republike Slovenije za notranje zadeve, izvaja tudi policija. Skladno z veljavnim zakonom je policija že prekrškovni organ, ki nadzira izvrševanje določb veljavnega 4. člena zakona (prepovedi).
- Predlog pogojuje, da državljan ob vlogi za izdajo potne listine predloži referenčno številko digitalne fotografije, ki se hrani v elektronskem odložišču fotografij za osebne dokumente, fotografijo podobe obraza pa zajame fotograf preko sistema e-fotograf, kar omogoča sledljivost izvora fotografije.

Učinkovita rešitev pred morebitno zlorabo predložene fotografije (popravki podobe obraza, morfing, predložitev fotografije druge osebe) predstavlja prevzem posnetka podobe obraza v evidenco izdanih potnih listin iz elektronskega odložišča fotografij za osebne dokumente na podlagi referenčne številke fotografije v digitalni obliki, ki jo izdelava fotograf, kot to že utečena praksa pri izdaji uradnih identifikacijskih dokumentov. Predlog zakona fotografom ne nalaga nikakršnih dodatnih obveznosti, saj se način zajema oziroma predložitve fotografije preko sistema e-fotograf ne spreminja, temveč se le zapiše pogoje, ki jih fotografi, ki uporabljajo sistem e-fotograf, že morajo izpolnjevati. Kljub aplikaciji e-fotograf, ki je bila razvita z namenom poenostavitve sistema za sprejemanje vlog za osebne dokumente ter izboljšavo kvalitete slik za personalizacijo biometričnih potnih listin in trenutno predstavlja opsijski sistem za elektronski prenos fotografije od fotografov do upravnih enot, je večina fotografij, ki jih prilagajajo posamezniki, še vedno v fizični obliki. V teh primerih je potrebno fotografijo, ki jo državljan predloži ob vlogi, v uradno evidenco še vedno skenirati. Slabost skeniranja je konverzija fotografije pred prenosom v uradno evidenco. Led osvetljava bistveno zmanjša tudi kvaliteto skena, saj so skenerji v osnovi namenjeni skeniranju dokumentov v črno-beli tehnologiji za arhive. Tudi skeniranje fotografije za uradno osebo pomeni porabo časa in podaljšuje postopek izdaje dokumenta. Z posredovanjem

digitalno zajete slike prek sistema e-fotograf se tako skrajšuje postopek izdaje potne listine, saj pri pristojnem organu tako ni potrebno skeniranje in preverjanje kvalitete fotografije, to namreč že opravi sistem e-fotograf.

E-fotograf je aplikacija, ki je v uporabi od leta 2008, vendar njena uporaba za fotografe doslej ni bila obvezna, kar odpira možnosti manipulacij s fotografijami, ki jih stranke prilagajo v fizični obliki. Uporaba sistema e-fotograf temelji na predhodni prijavi fotografa v sistem e-fotograf s kvalificiranim digitalnim potrdilom. Fotografi, ki so vključeni v sistem, morajo namreč pridobiti kvalificirano spletno digitalno potrdilo, imeti morajo ustrezno tehnično opremo in opraviti izobraževanje, ki temelji na navodilih ministrstva, pristojnega za notranje zadeve. Sistem e-fotograf zagotavlja elektronski prenos fotografij od fotografov do varnega centralnega odložišča fotografij, od koder uradna oseba fotografijo za izdelavo dokumenta prevzame neposredno v register v digitalni obliki. Ko fotograf zajame fotografijo, jo preko posebnih spletnih servisov in ustreznih avtentikacijskih mehanizmov prenese v centralno odložišče. Centralni sistem preveri ustreznost fotografije in zajeti fotografiji določi unikatno referenčno številko. Po uspešno opravljenem postopku fotograf stranki preda unikatno referenčno številko, ki jo posameznik predloži ob vlogi. Pri pristojnem organu tako ni potrebno skeniranje in preverjanje kvalitete fotografije, saj je to že opravljeno. Odlaganje fotografij je omogočeno le tistim fotografom, ki so predhodno vneseni v register uporabnikov. V registru uporabnikov je vzpostavljena povezava med digitalnim potrdilom konkretnega fotografa in fotografskega podjetja, kar omogoča ugotavljanje odgovornosti fotografa pri izdelavi fotografije.

Glede na zakonske možnosti uporabe fotografij na način »medsebojnega prevzemanja« le-teh iz uradnih evidenc drugih izdanih dokumentov, je potrebno zagotavljati tudi, da posameznik ne bo mogel predložiti lažne fotografije tako ob izdaji potne listine, kot ob izdaji osebne izkaznice ali vozniškega dovoljenja, uporabo takšne slike pa zahtevati na drugem identifikacijskem dokumentu. Identifikacijski dokumentni so namreč dobro zaščiteni in jih je zato težko ponarediti ali preurediti, se pa tako v Sloveniji, kot v tujini, trend ponarejanja oziroma preurejanja preusmerja na poskuse zlorab fotografij ob vložitvi vloge. V praksi beležimo primere, ko je posameznik pri pristojnem organu poskušal predložiti namesto svoje fotografije, fotografijo druge, podobne osebe, ali pa je predložil prirejeno (morfirano) fotografijo. Če uradna oseba takšne manipulacije ne zazna, posameznik pridobi veljaven uradni identifikacijski dokument, ki ga je izda država Republika Slovenija, z vsemi zaščitnimi elementi. Digitalna predložitev fotografije oziroma obvezen prevzem fotografije preko sistema e-fotograf bo omogočila sledljivost sliki ter tako tudi morebitni njeni manipulaciji.

S predlogom zakona se tako zgolj celovito ureja sistem e-fotograf v posebni določbi zakona, na način, kot se v praksi že izvaja:

- k vlogi za izdajo potne listine mora državljan priložiti referenčno številko digitalne fotografije, ki se hrani v elektronskem odložišču fotografij za osebne dokumente in kaže njegovo pravo podobo. Podoba obraza ne sme biti digitalno popravljena oziroma spremenjena, zakon pa opredeljuje tudi izjeme (fotografi kljub večkratnim opozorilom izdelujejo fotografije z neustreznim ozadjem, na katerega implementacija zaščite fotografije ni mogoča, uporaba sistema e-fotograf pa zagotavlja ustreznost fotografije in njenega ozadja);
- digitalno fotografijo zajame fotograf, ki opravlja fotografsko dejavnost in je vpisan v register e-fotografov, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, ki zagotavlja aplikacijo za izdelavo digitalnih fotografij za identifikacijske dokumente (sistem e-Fotograf);
- vpis v register je, tako kot v praksi že sedaj, pogojen s pisno zahtevo fotografa, predloženim potrdilom o izvedenem usposabljanju (ki ga sedaj izvaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije) in veljavnim kvalificiranim potrdilom;
- fotografi, ki že uporabljajo sistem e-fotograf, se v register vpišejo na podlagi zatečenega stanja; register e-fotografov je uradna evidenca, podatki o fotografih in njihovi lokaciji pa so tudi javno dostopni na spletu;

- fotograf shrani digitalno fotografijo, na kateri podoba obraza ne sme biti digitalno popravljena oziroma spremenjena, v elektronsko odložišče fotografij za osebne dokumente in stranki izda potrdilo o referenčni številki fotografije.

- Ker obstajajo življenjske situacije, ko fotografije ne bo mogoče posredovati neposredno prek sistema e-fotograf, predlog zakona določa dopustne izjeme, ko se ob vlogi za izdajo potne listine lahko predloži fotografija v fizični obliki.

Izjema tako velja v primerih, ko uradna oseba sprejema vlogo izven uradnih prostorov pristojnega organa, kot to že velja v primerih boleznih državljana, starosti in ob drugih upravičenih razlogih. Pri invalidnih osebah in drugih posameznikih, ki zaradi bolezni, starosti in podobnih razlogov ne morejo do pristojnega organa, namreč uradna oseba vlogo za potno listino sprejme po obisku v bolnišnici, domu starejših, v instituciji ali na domu, fotografija pa se ločeno (naknadno) prenese v evidenco potnih listin.

Izjema velja tudi v primerih, ko je vloga sicer vložena v uradnih prostorih organa, pa zaradi bolezni državljana, njegove invalidnosti ali zaradi drugih izjemnih okoliščin v konkretnem primeru fotografije ni bilo mogoče posredovati preko sistema e-fotograf (npr. novorojenčka zaradi bolezni ni bilo mogoče slikati pri fotografu).

Izjema velja tudi za vloge v tujini, saj v tujini tudi ni mogoče zagotoviti tehničnih pogojev za fotografiranje državljana preko sistema e-fotograf. V vseh zakonsko določenih izjemah mora fotografija predložena v fizični obliki izkazovati pravo podobo državljana in mora izpolnjevati druge pogoje, ki jih predpisuje zakonodaja za njen biometrični zajem.

- Podobo obraza lahko neposredno ob vlogi zajame uradna oseba pristojnega organa, če so zagotovljeni tehnični pogoji za njen zajem.

Trenutno upravne enote, zaradi življenjskih okoliščin posameznikov (npr. oseba leži nepokretna v postelji), vloge za izdajo potnih listov sprejemajo tudi izven uradnih prostorov upravne enote (v domovih starejših, v bolnišnicah, zaporih itd.), z uporabo mobilnih postaj. Poleg tablice, ki omogoča podpis posameznika, je sestavni del mobilne postaje tudi tipkovnica in čitalec prstnih odtisov, mobilne delovne postaje pa omogočajo neposredno prijavo v registrsko okolje informacijskega sistema upravno notranjih zadev. Za uradno osebo, ki sprejme vlogo, to pomeni, da se prijava preko tablice izvede na enak način, kot prijava v registre na stacionarni delovni postaji za okencem. Vloga za izdajo potnega lista se tako evidentira neposredno v registru, kjer se kreira registrska številka. Prenos podpisa in prstnih odtisov, ki se zajamejo preko mobilne postaje, se v register izvede v naslednjem koraku preko registrske številke predhodno kreirane vloge. Mobilna postaja primarno ni namenjena fotografiranju, četudi lahko kamera, ki je na tablici mobilne postaje, v določenih primerih zagotovi ustreznosti fotografije podobe obraza za njen biometričen zajem (ustrezno ozadje, ustrezna lega obraza in drugo).

- Ker je v nujnih primerih hitra vročitev potne listine imetniku bistvena, v praksi pa zaradi izrednih okoliščin prihaja do težav pri vročanju, predlog zakona omogoča, da vročitev pri pooblaščenem podjetju ali organizaciji, ki personalizira potne listine, določi upravna enota ob vložitvi vloge, kot to že velja pri izdaji osebne izkaznice (če gre za nujne primere kot npr. zdravljenje, bolezen oziroma smrt ožjega družinskega člana, nujni službeni opravki), v nujnih primerih pa lahko takšno vročitev določi tudi pristojno ministrstvo (epidemija, poplave in drugo).
- Hramba prstnih odtisov pri vlogah za izdajo potnega lista se poenoti z hrambo določeno glede izdaje osebne izkaznice (največ 90 dni od izdaje), zaradi zmanjševanja stroškov državljanov, poenostavitve in pospešitve postopka evidentiranja vloge pa se predlaga,

da se prstni odtisi v evidenci potnih listin hranijo 15 dni od vročitve potne listine, s čimer se omogoči izdaja nove potne listine tudi v primerih reklamacije potnih listin (zlasti v primeru reklamacije potne listine zaradi napake pristojnega organa), kar je zaradi oddaljenosti konzularno diplomatskih predstavništev zlasti pomembno za državljane, ki prebivajo v tujini večje geografske oddaljenosti od organa, pristojnega za izdajo potne listine.

- Predlog zakona z namenom učinkovitosti ukrepa prepovedi izdaje potne listine, ki je opredeljen v veljavnem zakonu, celovito ureja tudi zavrnitev izdaje potne listine oziroma njeno začasno razveljavitvev, na način kot to že velja pri osebnih izkaznicah. Določljiveje zapiše pristojne organe za vpis ukrepa prepovedi izdaje potne listine v evidenco izdanih potnih listin, kot tudi organ, ki je pristojen za izdajo odločbe o zavrnitvi izdaje potne listine ter odločbe o začasni razveljavitvi potne listine. Zaradi preprečitve prehoda meje ali izkazovanja istovetnosti državljan v tujini, da bi se zavaroval javni red ali zagotovil potek kazenskega postopka oziroma če to zahtevajo interesi obrambe države, predlog zakona izrecno določa, da predlog vzajemno velja tudi za osebno izkaznico državljan, saj predlagatelj ukrepa običajno ni seznanjen, da ima državljan oba potovalna dokumenta, namen ukrepa pa ni dosežen, če državljan, ki mu je bilo na podlagi zakonskih pogojev zavrnjena izdaja potne listine, državno mejo prehaja z veljavno osebno izkaznico in se tako tudi izogne prijettu, kazenskemu postopku ipd..
- Skladno z veljavnim zakonom se šteje, da ni več razlogov za zavrnitev vloge za izdajo potne listine, če pristojno sodišče ali ministrstvo, pristojno za obrambo ali policija ne obnovi zahteve po preteku enega leta od dneva vložitve zahteve za zavrnitev izdaje potne listine. Ker praksa izkazuje, da razlogi zaradi katerih pristojni organ zahteva prepoved izdaje potne listine oziroma njeno začasno razveljavitvev praviloma trajajo več kot eno leto, predlog zakona z namenom zagotovitve učinkovitosti ukrepa opušča enoletni rok. Predlagatelj ukrepa (sodišče, policija, Ministrstvo za obrambo) mora o prenehanju razlogov za zavrnitev izdaje oziroma začasno razveljavitvev potne listine takoj obvestiti organ, kateremu je predlog podal, ki ukrep v evidenci izdanih potnih listin briše, potna listina, ki jo je imetnik izročil v hrambo, oziroma potna listina, ki jo je imetniku odvzela policija ali sodišče, pa se imetniku nemudoma vrne.
- Kot že velja lahko sodišče ali organ, ki je zahteval prepoved izdaje, v posebno upravičenih razlogih (smrt družinskega člana, zdravljenje v tujini, nujni službeni opravki in podobno) dovoli izdajo potne listine do 60 dni, predlog zakona pa ustrezneje zapiše, da mora tako potno listino državljan izročiti (vrniti) pristojnemu organu najkasneje v 60 dneh. Navedeno bo veljalo tudi za začasno razveljavljeno potno listino. Opustitev obveznosti vrnitve potne listine se opredeljuje kot prekršek in se določa globa zanj.
- Za državljana, ki je v tujini in iz upravičenih razlogov vloge ne more podati osebno na diplomatskem predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije, pooblašena oseba organa, pristojnega za izdajo potne listine, preveri istovetnost državljan na način, ki ga predpiše minister, pristojen za notranje zadeve v soglasju z ministrom, pristojnim za zunanje in evropske zadeve, v smislu ugotavljanja in preverjanja istovetnosti z uporabo videoelektronske identifikacije, ki se že uporablja na nekaterih področjih (npr. bančništvo in notariat).

Po podatkih, ki izhajajo iz Centralnega registra prebivalstva (januar 2024), ima v tujini prijavljen stalni naslov 164.398 državljanov Republike Slovenije. Naslovi so razpršeni v kar 155 različnih državah. Hkrati je v tujini začasno prijavljenih 8.324 državljanov Republike Slovenije in sicer v 101 različnih državah. Republika Slovenija nima svojih diplomatsko konzularnih predstavništev v 160 državah, zato je dostopnost storitev izdaje potnih listin močno omejena. Dodatna omejitev

je možnost prehoda meje za vstop v najbližjo državo, kjer je vlogo mogoče podati, v primerih, ko potni listini veljavnost poteče ali pa je potna listina izgubljena, ukradena ali pogrešana. Dostopnost je dodano omejena tudi v obdobjih izbruhov bolezni (npr. ukrepi omejevanja gibanja v času COVID-19), naravnih nesrečah in drugih izrednih dogodkih. Videoelektronska identifikacija, ki se v praksi že izvaja na številnih področjih (npr. notarji, banke in drugi), lahko zato državljanom Republike Slovenije, ki prebivajo v tujini, v nujnih primerih pomembno olajša možnost pridobitve identifikacijskega dokumenta, ki jim omogoča prebivanje v tujini in vrnitev v domovino.

- Evidenca izdanih potnih listin med drugimi podatki vsebuje podatek o priimku in imenu državljana, ki vloži vlogo za izdajo potne listine, ter njegov podpis, če se zna in zmore podpisati. Ker lastnoročni podpis v slovenski zakonodaji ni definiran, predlog zakona izrecno določa, da lastnoročni podpis ne sme izkazovati besed, simbolov ali drugih oznak, ki niso del njegovega osebnega imena.

V letu 2021 je namreč porasel delež vlog za izdajo potnih listin, kjer so se vlagatelji lastnoročno podpisovali z besedami in povedmi, ki niso bile del osebnega imena, npr. »A.R«, »vse pravice pridržane«, »Brez prejudice – UCC#-308« in podobno. V vseh primerih so bili v predhodno podanih vlogah lastnoročni podpisi strank evidentno drugačni in zapisani v obliki osebnega imena (ime in priimek), torej je v uradnih evidencah že obstajal drug oziroma drugače zabeležen podpis vlagatelja, zato je bilo očitno, da gre za dogovorjeno aktivnost večjega števila posameznikov v enakem obdobju, pred različnimi upravnimi enotami. Z namenom preprečevanja tovrstnih vlog in hitrega upravnega postopka, v katerem pristojni organ tovrstno vlogo zavrne, saj lastnoročni podpis ni istoveten z uradnimi identifikacijskimi podatki vlagatelja v uradnih evidencah, se s predlagano dopolnitvijo zakona izrecno določa, da lastnoročni podpis ne sme izkazovati besed ali simbolov, ki niso del osebnega imena. Zakon o osebnem imenu (Uradni list RS, št. 20/06 in 43/19) v tretjem členu izrecno določa, da je osebno ime sestavljeno iz imena in priimka, lastnoročni podpis vlagatelja pa bo tako lahko izkazoval zgolj osebno ime (četudi gre npr. za nečitljiv podpis), vendar brez dodanih besed oziroma povedi ali simbolov ter drugih morebitnih oznak.

- Predlagani zakon omogoča povezovanje evidenc z evidenco Pošte Slovenije, ki izvaja storitve vročitve in ima zagotovljene možnosti, da zajame podpis prek elektronske naprave, upravne enote pa posledično vročilnice več ne evidentirajo (vsako posebej skenirajo) v uradno evidenco, v kateri je bil opravljen sprejem vloge za osebni dokument. Tovrstna sprememba poenostavitve vročitve po pošti razbremenjuje upravne enote in omogoča tudi hitro registracijo podatka o vročitvi dokumenta.

Osebni dokumenti (osebne izkaznice in potne listine) se trenutno vročajo po pošti (vročanje opravlja Pošta Slovenije d.o.o.) z obrazcem vročilnice (obrazec št. P-20 CN 07), ki ga mora posameznik fizično podpisati. Fizično podpisana vročilnica se vrne upravni enoti, ki je prevzela vlogo za osebni dokument, kjer se vročilnico evidentira v informacijski sistem skladno z zahtevami 83. in 87. ter 97. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 80/1999, 70/2000, 52/2002, 73/2004, 119/2005, 126/2007, 65/2008, 8/2010, 82/2013, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb; v nadaljevanju ZUP) in na osnovi zakona, ki ureja izdajo potne listine oziroma osebne izkaznice. Pri tem je potrebno upoštevati tudi Uredbo o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/2018, 14/2020, 167/2020, 172/21, 68/22, 89/22, 135/22, 77/2023 in 24/24), ki v 68. členu določa, da je potrebno vročilnico, povratnico ali drug dokument, ki potrjuje prejem dokumenta, evidentirati k dokumentu, na podlagi katerega je nastal.

V praksi to pomeni, da morajo upravne enote vročilnice evidentirati (vsako posebej skenirati) v uradno evidenco (evidenca potnih listin), v kateri je bil opravljen sprejem vloge za izdajo potne listine. Podatek o načinu, datumu vročitve in podpisu prejemnika so po ZPLD-1 (10. točka

tretjega odstavka veljavnega 23. člena) obvezni podatki uradne evidence, ki jo mora organ, pristojen za izdajo osebnih dokumentov, voditi in vzdrževati. Ker je potna listina upravna odločba, ki se izdaja v skrajšanem ugotovitvenem postopku, je njena veljavnost vezana na datum vročitve. Vročitev se na osnovi veljavne zakonodaje izvede pri organu, pristojnem za izdajo osebnega dokumenta (upravna enota, diplomatsko predstavništvo ali konzulat RS), po pošti (Pošta Slovenije d.o.o.) ali pri izdelovalcu osebnega dokumenta (Cetis d.d.) (23.a člen ZPLD-1). Vročanje pri organu, ki je dokument izdal, se že sedaj izvaja preko sodobnega delovnega mesta, ki omogoča neposreden zajem podpisa prejemnika v informacijski sistem (podpis se preko podpisne tablice prenese v uradno evidenco). Vročanje, ki poteka po pošti, pa poteka na način, da naslovnik prevzem dokumenta fizično potrdi na vročilnici. Vročilnica se vrne upravni enoti, ki jo prenese v uradno evidenco.

Splošni pogoji izvajanja univerzalne poštna storitve, ki jih je Pošta Slovenije d.o.o. sprejela maja 2023, v 33. členu določajo, da se prevzem pošiljke potrdi s podpisom v listinah za potrditev prevzema pošiljk ali prek elektronske naprave izvajalca za zajemanje podpisa. Natančneje je v 23. členu Splošnih pogojev izvajanja drugih poštnih storitev, ki jih je Pošta Slovenije d.o.o. izdala januarja 2024 in na osnovi katerih se izvaja vročanje poštnih pošiljk, navedeno, da se pri takem načinu vročanja vročitev pošiljke potrdi na posebnem obrazcu *Povratnica – Advice of receipt*, ki se vrne pošiljatelju kot navadno pismo (pri izdanem potnem listu upravni enoti). V 26. členu Splošnih pogojev izvajanja drugih poštnih storitev je nadalje navedeno, da naslovnik s podpisom priloženega dokumenta (povratnica AR) in po izvedeni identifikaciji prejemnika na osnovi osebnega dokumenta, potrdi prejem pošiljke glede na to, kako pošiljatelj opremi pošiljko – ali s »POD« (podpis dokumentov; t.i. klasični način) ali s »PODL« (podpis dokumentov-leanplay, kjer je pošiljatelj predhodno poskrbel, da so bili identifikacijski podatki naloženi v dogovorjeno informacijsko okolje in je bila naslovniku posredovana verifikacijska koda za prevzem pošiljke). Pri tem mora pošiljatelj (upravna enota) izvajalcu (Pošta Slovenije d.o.o.) jamčiti, da ima za posredovanje identifikacijskih podatkov naslovnika urejeno ustrezno pravno podlago za obdelavo osebnih podatkov.

Ker se v dobi, ko se spodbuja elektronski način poslovanja in v dobi digitalizacije, določeni deli procesa pri izdaji osebnih dokumentov še vedno izvajajo na klasičen način, se z zakonom predlaga, da se rešitev, po kateri mora prejemnik osebnega dokumenta vročitev tega potrditi s fizičnim podpisom, opravi preko elektronskega zajema podpisa na način in s tehnologijo, s katero Pošta Slovenije d.o.o. že razpolaga (npr. pri vročanju paketov). Za to je potrebno uskladiti in prilagoditi razpoložljive digitalne rešitve obstoječih evidenc z digitalnimi rešitvami Pošte Slovenije d.o.o.. S predlogom se sledi tehničnim rešitvam, s katerimi Pošta Slovenije že razpolaga, s prilagoditvijo zakonodaje pa se izogne podvajanju administrativnih opravil (dvakratno zajetje podpisa). Hkrati prevzemanje podatkov omogoča, da je informacija o vročitvi vnesena v uradno listinsko evidenco v najkrajšem možnem času.

- Za namen avtomatiziranega obveščanja o datumu izdelave potne listine in njene predaje na pošto lahko državljan ob vlogi za izdajo potne listine, ki jo izda upravna enota ali ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, navede elektronski naslov ali navede, da se lahko uporabi elektronski naslov za vročanje, določen skladno z zakonom, ki ureja prijavo prebivališča. Z navedenim se razbremenjuje upravne enote v delu vpogleda v podatke evidence izdanih dokumentov in podajanja informacij državljanom glede izdelave potne listine in njenega prejema.
- Predlog zakona se nomotehnično usklajuje z določbami zakona, ki ureja prijavo prebivališča, v ustreznejši ločitvi stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji in stalnega naslova v tujini, s čimer se odpravljajo nejasnosti glede obveznosti predložitve potne listine v uničenje v 30 dneh po spremembi naslova v tujini, hkrati izrecno zapisuje povezavo z registrom stalnega prebivalstva, ki jo v drugem odstavku 35. člena ZPPreb-

1 že ureja. Register stalnega prebivalstva se namreč z uporabo EMŠO povezuje z evidenco potnih listin in evidenco osebnih izkaznic. Iz registra stalnega prebivalstva se v evidenco potnih listin in evidenco osebnih izkaznic posredujejo podatki o prebivališčih v Republiki Sloveniji, naslovih v tujini ter naslovih za vročanje in njihovem trajanju, elektronskem naslovu za vročanje in kontaktni številki mobilnega telefona posameznikov oziroma pooblaščenca za e-vročilnice. Izrecno se zapisuje tudi povezava z matičnim registrom, ki jo v šestem odstavku 31. člena določa zakon, ki ureja matični register. Iz matičnega registra se v druge evidence, ki jih centralno vodi ministrstvo, pristojno za upravne notranje zadeve, z uporabo EMŠO posredujejo namreč osebni podatki (podatki iz 4. člena zakona ZMatR) v obsegu, ki ga določa področna zakonodaja za zagotavljanje vsebine oziroma vzdrževanje posamezne evidence.

- Novost predlaganega zakona je širitev uporabe veljavnih določb, ki prepovedujejo kopiranje, tudi za optično branje potne listine. Predlagana določba zgolj sledi hitremu razvoju aplikacij za optično branje dokumenta in njihovi uporabi v vsakdanjem življenju, s čimer kot prekršek opredeli optično branje potne listine v nasprotju s privolitvijo imetnika, hkrati pa se s predlogom zakona finančnim družbam, notarjem in upravljavcem zbirke podatkov poleg fotokopiranja, kot že določeno, dovoljuje tudi optično branje (scan) potne listine.
- Višjo stopnjo varnosti v postopku izdaje potne listine, poleg že veljavnih pogojev, ki se nanašajo na nekaznovanost in varnostno preverjanje oseb, ki se zaposlujejo pri izvajalcu, ki opravlja naloge izdelave, skladiščenja in personalizacije potnih listin, zagotavlja tudi dodaten pogoj državljanstva Republike Slovenije, ali državljanstva članice držav Evropske unije, zaposlene osebe. Pogoje preverja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, kot to že velja.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilj predloga zakona je uskladitev slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije, saj se bo z zakonom izvajale določbe Direktive Sveta (EU) 2019/997 z dne 18. junija 2019 o vzpostavitvi potne listine EU za vrnitev in razveljavitvi Sklepa 96/409/SZVP. Tako se v predlogu zakona določa izdaja dveh vrst potnih listin za vrnitev, to je nacionalna potna listina za vrnitev in nova potna listina EU za vrnitev. Potna listina EU za vrnitev je dokument za enkratno potovanje, ki imetniku omogoča, da se vrne domov ali, izjemoma, v drug namembni kraj, če nima dostopa do svojih običajnih potovalnih dokumentov, na primer zato, ker so bili ukradeni ali izgubljeni. Potna listina EU za vrnitev se v skladu z direktivo izda na prošnjo vsakega državljanu brez predstavnštva v tretji državi, katerega potni list ali potovalni dokument je bil izgubljen, ukraden ali uničen ali ga ni mogoče dobiti v razumnem roku, na primer za novorojenčke, rojene med potovanjem, ali za osebe, katerih dokumentom je potekla veljavnost in jih država članica, katere državljanstvo imajo te osebe, ne more zlahka nadomestiti. Potna listina EU za vrnitev se izda, ko država članica, ki nudi pomoč državljanu brez predstavnštva, prejme potrditev o državljanstvu in identiteti državljanu iz države članice, katere državljanstvo ima. V zakonu se ohranja dosedanja potni list za vrnitev (ki se preimenuje v nacionalni potni list za vrnitev), ki se izda slovenskim državljanom. Doda pa se nova vrsta dokumenta, to je potna listina EU za vrnitev, ki se izda državljanom EU brez predstavnštva v tretji državi, lahko pa tudi slovenskim državljanom in ostalim proslcem, kot jih opredeljuje zakon.

Temeljni cilj predloga zakona je tudi zagotovitev pravne varnosti z uskladitvijo postopka izdaje osebnih izkaznic in izdaje potnih listin, saj sta oba uradna identifikacijska dokumenta, ki ju izda

Republika Slovenija in sta namenjena izkazovanju istovetnosti in državljanstva ter prehajanju državne meje.

Cilj zakona je preprečevanje možnosti prevar in zlorab identitete v postopku izdaje dokumenta. V postopku izdaje identifikacijskega dokumenta lahko pride do zlorabe v primeru, ko posameznik predloži fotografijo druge, podobne osebe, ali morfirano fotografijo, na kateri sta združeni podobi dveh ali več obrazov, predložitev referenčne številke digitalne fotografije, ki jo izdelata fotograf pri zajemu podobe obraza preko sistema e-fotograf, pa predstavlja sistemsko rešitev, ki zlorabe preprečuje, na način, da zagotavlja sledljivost izvora fotografije.

Cilj zakona je večja varnost pravnega prometa, zaradi česar se vzpostavlja pravna podlaga, kot to že velja za osebne izkaznice, da so na enotnem državnem portalu eUprava dostopni podatki o statusu veljavnosti oziroma neveljavnosti vseh potnih listin in ne zgolj pogrešanih, ukradenih ali izgubljenih potnih listinah, saj lahko veljavnost potne listine preneha tudi v drugih okoliščinah. V pravnem prometu tudi zapis pošte in poštna številka v naslovu državljana na izdanem uradnem identifikacijskem dokumentu pripomore tudi k večji pravni varnosti pri identifikaciji posameznika.

Pravno varnost zagotavlja tudi določba, da potnim listinam po zakonu preneha veljavnost z dnem vročitve odločbe o razveljavitvi potne listine, ki jo opravi organ, ki je potno listino izdal (upravna enota, ministrstvo, ki je pristojno za notranje zadeve ali ministrstvo, ki je pristojno za zunanje in evropske zadeve), če so bili predloženi neresnični podatki ali ponarejene listine, ki so bile podlaga za izdajo dokumenta.

Ker je potna listina potovalni dokument, je cilj zakona vzpostavitev učinkovitejšega ukrepanja v primerih, ko je treba zagotoviti prepoved prehoda državne meje. Širi se nabor utemeljenih razlogov, kot to že velja pri osebnih izkaznicah, ustrezneje se definirajo pristojnosti za odločanje glede zavrnitve izdaje potne listine in njene začasne razveljavitve, za hitro zagotovitev zelenega cilja pa se določa tudi upravno-administrativno ravnanje, vključno z začasno razveljavitvijo veljavnosti potne listine in možnostjo njenega odvzema. Zaradi preprečitve prehoda meje ali izkazovanja istovetnosti državljana v tujini, da bi se zavaroval javni red ali zagotovil potek kazenskega postopka oziroma če to zahtevajo interesi obrambe države, predlog zakona izrecno določa, da zahteva sodišča, policije in Ministrstva za obrambo, da se državljanu prepove izdaja potne listine ali njena začasna razveljavitve, vzajemno velja tudi za osebno izkaznico državljana, s čimer se preprečuje, da bi državljan prehajal mejo ali izkazoval istovetnost z drugim, veljavnim uradnim dokumentom.

Morebitne zlorabe dokumenta se preprečujejo tudi določba, da nadzor nad izvrševanjem določb, ki državljanom zapovedujejo dolžnost izročitve potne listine, poleg Inšpektorata Republike Slovenije za notranje zadeve, izvaja tudi policija. Skladno z veljavnim zakonom je policija že prekrškovni organ, ki nadzira izvrševanje določb veljavnega 4. člena zakona (prepovedi), z navedenim pa se zagotavlja, da se doseže namen določbe o obvezni izročitvi potne listine pristojnemu organu, posledično pa se zagotavlja tudi zagotovi ukrep začasne razveljavitve potne listine.

Cilj zakona je odprava nedorečenosti v zvezi s soglasji staršev pri vložitvi vloge za izdajo potne liste otroku. S tem se zagotavlja varstvo otroka pred morebitno protipravno odtujitvijo v tujino, hkrati pa pridobivanje soglasja ne predstavlja ovire v tistih primerih, ko je sklepati, da sporov med starši ni oziroma so razmerja med staršema že urejena (sporazum o varstvu, vzgoji in preživljanju skupnih otrok, odločba pristojnega sodišča).

Cilj zakona je je poenostavitev postopkov, kadar državljani stanujoči v tujini iz upravičenih razlogov ne morejo na diplomatsko predstavništvo ali konzulat Republike Slovenije, saj omogoča preverjanje identitete tudi na način kot bo predpisan v podzakonskem aktu (video identifikacija

posameznika), hrambo prstnih odtisov se podaljšuje na 15 dni od vročitve potne listine, med zdravstvene razloge pri začasni nezmožnosti zajema prstnih odtisov pa se dodaja tudi druge upravičene razloge.

Cilj zakona je optimizacija izdaje identifikacijskih dokumentov s povezovanjem evidenc z evidenco Pošte Slovenije, ki izvaja storitve vročitev in ima zagotovljene možnosti, da zajame podpis prek elektronske naprave. Tovrstna sprememba omogoča hitro registracijo podatka o vročitvi dokumenta, ročni vnos podatka o vročitvi v evidenco oziroma register ter skeniranje vročilnice s podpisom kot dokazilo o vročitvi pa ni več potreben, s čimer se razbremenjuje upravne enote. Upravne enote se razbremenjuje tudi z avtomatiziranim obveščanjem državljana o datumu izdelave potne listine in njene predaje na pošto.

2.2 Načela

Predlog zakona temelji na enakih načelih kot veljavni zakon, ki ureja izdajo potnih listin, in jih bistveno ne spreminja. Upoštevano je načelo zakonitosti in usklajenosti pravnega reda s pravom Evropske unije. Glede na to, da predlog določa hrambo biometričnih podatkov 15 dni po vročitvi potne listine, sta ob tem upoštevani tudi načeli sorazmernosti in varstva osebnih podatkov. Dodani podatki o pošti in poštni številki na potni listini omogočajo splošno praktično uporabo potne listine, hkrati pa sledijo načelu zagotavljanja pravne varnosti ob identifikaciji posameznika. Tudi dopolnjena možnost iskanja in preverjanja veljavnosti vseh in ne zgolj pogrešanih, ukradenih in izgubljenih osebnih dokumentov na državnem portalu eUprava, uresničuje načelo zagotavljanja pravne varnosti ob identifikaciji in preprečevanju zlorabe identitet. Načelo preprečevanja zlorabe posnetka podobe obraza uresničuje zlasti obvezen prevzem fotografije preko sistema e-fotograf, ki omogoča sledljivost sliki ter tako tudi morebitni njeni manipulaciji.

2.3 Poglavitne rešitve

- Prenos Direktive Sveta (EU) 2019/997 z dne 18. junija 2019 o vzpostavitvi potne listine EU za vrnitev in razveljavitvi Sklepa 96/409/SZVP 2019/1157/EU, tako da se potna listna EU za vrnitev v skladu z direktivo izda na prošnjo vsakega državljana brez predstavništva v tretji državi, katerega potni list ali potovalni dokument je bil izgubljen, ukraden ali uničen ali ga ni mogoče dobiti v razumnem roku, ali za osebe, katerih dokumentom je potekla veljavnost in jih država članica, katere državljanstvo imajo te osebe, ne more zlahka nadomestiti. Potna listina EU za vrnitev se izda, ko država članica, ki nudi pomoč državljanu brez predstavništva, prejme potrditev o državljanstvu in identiteti državljana iz države članice, katere državljanstvo ima.
- Potnim listinam po zakonu preneha veljavnost z dnem vročitve odločbe o razveljavitvi potne listine, ki jo opravi organ, ki je potno listino izdal (upravna enota, ministrstvo, ki je pristojno za notranje zadeve ali ministrstvo, ki je pristojno za zunanje in evropske zadeve), če so bili predloženi neresnični podatki ali ponarejene listine, ki so bile podlaga za izdajo dokumenta, s čimer se zagotovi, neveljavnost takšne potne listine v najkrajšem času.
- K vlogi za izdajo potne listine mora državljan predložiti referenčno številko digitalne fotografije, ki se hrani v elektronskem odložišču fotografij za osebne dokumente in kaže njegovo pravo podobo, kar omogoča sledljivost izvora fotografije. Učinkovita rešitev pred morebitno zlorabo predložene fotografije (popravki podobe obraza, morfing, predložitev fotografije druge osebe) predstavlja namreč prevzem posnetka podobe obraza v evidenco izdanih potnih listin iz elektronskega odložišča fotografij za osebne dokumente na podlagi referenčne številke fotografije v digitalni obliki, ki jo izdela fotograf, kot to že velja. Z posredovanjem digitalno zajete slike prek sistema e-fotograf se skrajšuje tudi

postopek izdaje potne listine, saj pri pristojnemu organu tako ni potrebno skeniranje in preverjanje kvalitete fotografije, to namreč že opravi sistem e-fotograf. Predlog zakona določa dopustne izjeme, ko se ob vlogi za izdajo osebne izkaznice lahko predloži fotografija v fizični obliki.

- Določa se, da se prstni odtisi v evidenci potnih listin hranijo 15 dni od vročitve potne listine, s čimer se omogoči izdaja nove potne listine tudi v primerih reklamacije potnih listov (zlasti v primeru reklamacije potnega lista zaradi napake pristojnega organa), kar je zaradi oddaljenosti konzularno diplomatskih predstavništev zlasti pomembno za državljane, ki prebivajo v tujini, kjer gre za večje geografske oddaljenosti strank od organa, pristojnega za izdajo potne listine. Z navedenim se zmanjšujejo stroški državljanov ter poenostavi in pospeši postopek evidentiranja vloge.
- Zdravstveni razlogi, ki so začasne narave in zaradi katerih državljanu ni mogoče odvzeti prstnih odtisov ob vložitvi vloge, se s predlogom dopolnjujejo tudi z drugimi upravičenimi razlogi, saj praksa izkazuje nujnost izdaje potne listine tudi v drugih izrednih okoliščinah, ko prstnih odtisov ni mogoče odvzeti.
- Vlogo za izdajo potne listine za državljana, ki ni poslovno sposoben, lahko ob predložitvi notarsko overjenega pooblastila, ki izkazuje soglasje staršev oziroma drugega zakonitega zastopnika, vloži tudi pooblaščenec. Z navedenim se omogoča, da vlogo vložijo tudi stari starši otroka oziroma druga oseba, ki jo starša oziroma drug zakoniti zastopnik, ki vloge zaradi časovnih omejitev pri poslovanju upravnih enot ne more vložiti osebno, pisno pooblasti. Pooblastilo mora biti notarsko overjeno, s čimer se preprečuje morebitne protipravne odtujitve otroka s strani enega od staršev. Overitev podpisa stranke na izjavi pomeni potrditev notarja, da sta se zakonita zastopnika v njegovi prisotnosti podpisala in potrdila, da je podpis njun, navedeno pa tako tudi izkazuje njuno soglasje za vložitev vloge.
- Omogoča se, da vročitev potne listine pri pooblaščenem podjetju ali organizaciji, ki personalizira potne listine, v nujnih primerih določi tudi pristojno ministrstvo (ministrstvo, pristojno za notranje zadeve in ministrstvo, pristojno za evropske in zunanje zadeve). Takšno vročitev lahko ob vložitvi vloge določi tudi pristojna enota, kot to že velja pri izdaji osebne izkaznice, če gre za nujne primere (kot npr. zdravljenje, bolezen oziroma smrt ožjega družinskega člana, nujni službeni opravki).
- Državljan ob vlogi za izdajo potne listine, ki jo izda upravna enota ali ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, navede elektronski naslov ali navede, da se lahko uporabi elektronski naslov za vročanje, določen skladno z zakonom, ki ureja prijavo prebivališča, za namen avtomatiziranega obveščanja o datumu izdelave potne listine in njene predaje na pošto, s čimer se razbremenjuje organ izdaje.
- Za zagotavljanje učinkovitosti ukrepa (prepoved izdaje potne listine) v čim krajšem času po tem, ko so za to podani razlogi, predlog zakona predvideva takojšnjo začasno razveljavitve veljavnosti že izdane potne listine, kot to že velja za osebno izkaznico. Sedanja ureditev vpisa ukrepa v evidenco potnih listin namreč ne pomeni tudi razveljavitve veljavnosti že izdane potne listine, ki jo ima državljan. Če državljan potne listine ne predloži v hrambo upravni enoti, jo lahko še naprej uporablja, tako pa je ukrep neučinkovit in ne doseže svojega namena (npr. prepoved prehoda meje).
- Ker je izročitev potne listine pristojnemu organu bistvena, da se doseže namen določbe in se tako preprečijo morebitne zlorabe dokumenta ali zagotovi ukrep začasno razveljavitve potne listine, se s predlogom zagotavlja, da nadzor nad izvrševanjem

določb, ki državljanom zapovedujejo dolžnost izročitve potne listine, poleg Inšpektorata Republike Slovenije za notranje zadeve, izvaja tudi policija. Skladno z veljavnim zakonom je policija že prekrškovni organ, ki nadzira izvrševanje določb veljavnega 4. člena zakona (prepovedi).

- Zaradi preprečitve prehoda meje ali izkazovanja istovetnosti državljana v tujini, da bi se zavaroval javni red ali zagotovil potek kazenskega postopka oziroma če to zahtevajo interesi obrambe države, predlog zakona izrecno določa, da zahteva za prepoved izdaje potne listine vzajemno velja tudi za osebno izkaznico državljana, saj predlagatelj ukrepa običajno ni seznanjen, da ima državljan oba potovalna dokumenta, namen ukrepa pa ni dosežen, če državljan, ki mu je bilo na podlagi zakonskih pogojev zavrnjena izdaja potne listine, državno mejo prehaja z veljavno osebno izkaznico. Navedeno velja tudi za zahtevo za začasno razveljavitev potne listine.
- Opušča se enoletni rok, v katerem se šteje, da ni več razlogov za zavrnitev vloge za izdajo potnega lista, če pristojno sodišče ali ministrstvo, pristojno za obrambo ali policija ne obnovi zahteve, saj praksa izkazuje, da razlogi zaradi katerih pristojni organ zahteva prepoved izdaje potne listine oziroma njeno začasno razveljavitev praviloma trajajo več kot eno leto. Predlagatelj zahteve (sodišče, policija, Ministrstvo za obrambo) mora o prenehanju razlogov za zavrnitev izdaje oziroma začasno razveljavitev potne listine takoj obvestiti organ, kateremu je zahtevo podal, ki ukrep v evidenci izdanih potnih listin briše, s čimer začasno razveljavljena potna listina postane veljavna. Potna listina, ki jo je imetnik izročil v hrambo, oziroma potna listina, ki jo je imetniku odvzela policija ali sodišče, pa se imetniku nemudoma vrne.
- Tehnična posodobitev vročanja identifikacijskih dokumentov v delu, ki določa način evidentiranja podatka o vročitvi. Povezovanje evidenc z evidenco Pošte Slovenije, ki izvaja storitve vročitve in ima zagotovljene možnosti, da zajame podpis prek elektronske naprave, upravne enote pa posledično vročilnice več ne evidentirajo (skenirajo) v uradno evidenco, s čimer se razbremenjuje upravne enote in omogoča tudi hitro registracijo podatka o vročitvi dokumenta.
- Z namenom preprečevanja morebitne zlorabe potne listine, se s predlogom zakona veljavne določbe, ki se nanašajo na prepoved fotokopiranja potne listine, uporabljajo tudi za optično branje potne listine.
- Uvedba istovrstnih rešitev, ki jih že vsebuje veljavni zakon, ki ureja izdajo osebnih izkaznic:

Ukinja se prepoved hrambe kopije potnega lista v elektronski obliki, saj zaradi zakonodaje na področju varovanja arhivskega in dokumentarnega gradiva ter razvoja e- poslovanja ni potrebe po njeni ohranitvi.

Natančneje se določa, da vlogo za izdajo potne listine za posameznika, ki ni poslovno sposoben, vložita starša ali eden od staršev s soglasjem drugega oziroma drug zakoniti zastopnik. Hkrati pa predlog zakona navaja tudi primere, ko soglasje drugega od staršev pri vložitvi vloge za izdajo potne listine otroku ni potrebno.

Z namenom povečanja uporabnosti potne listine v pravnem prometu, se k podatku o stalnem prebivališču na potni list zapišeta tudi pošta in poštna številka. Pošta in poštna številka sicer nista sestavni del naslova stalnega oziroma začasnega prebivališča na območju Republike Slovenije, ki je podan v definiciji, ki jo opredeljuje Zakon o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št.

52/16 in 36/21), se pa izpisujeta tudi na veljavnih osebnih izkaznicah. Takšen zapis za naslove na osebni izkaznici je bil določen že z novelo Zakona o osebni izkaznici (Uradni list RS, št. 41/21).

Opredeljuje se možnost hitre naznanitve pogrešitve, kraje ali izgube potnega lista preko državnega portala eUprava. Tudi ta rešitev sledi že sprejeti noveli Zakona o osebni izkaznici (Uradni list RS, št. 41/21).

Zagotavlja se varnost pravnega prometa s tem, ko se vzpostavlja podlago, da so na enotnem državnem portalu eUprava dostopni podatki o statusu veljavnosti oziroma neveljavnosti vseh potnih listin in ne zgolj za pogrešane, ukradene ali izgubljene dokumente, saj lahko veljavnost preneha tudi v drugih okoliščinah. Tudi ta rešitev sledi že sprejeti noveli Zakona o osebni izkaznici (Uradni list RS, št. 41/21).

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ima finančne posledice, ki izhajajo iz nadgradnje evidence potnih listin, ki bodo bremenile Ministrstvo za notranje zadeve, ki upravlja evidenco, v višini 50.000 EUR z DDV.

Nadgradnja bo zajemala prilagoditve zaradi določitve novih tipov potnih listin za vrnitev, vključitev novih podatkov ob vlogi (pošta, poštna številka, država in kraj rojstva), potrebno bo zagotoviti avtomatizem brisanja prstnih odtisov v 15 dneh po vročitvi potne listine. Potrebna bo dopolnitev servisa za prenos podatkov o datumu vročitve od podjetja oziroma organizacije, registrirane za prenos poštnih pošiljk. V evidenci izdanih potnih listin bo potrebno prenoviti vnose predlogov za prepoved izdaje potnih listin, vključno z zagotovitvijo servisov za začasno razveljavitev veljavne potne listine in z avtomatizmom vzpostavitve ponovne veljavnosti začasno razveljavljene potne listine po brisanju t.i. ukrepa iz evidence potnih listin. Za namen avtomatiziranega obveščanja o datumu izdelave potne listine in njene predaje na pošto bo potrebno nadgraditi evidenco potnih listin na način posredovanja informacije v sms obliki na mobilno številko državljana oziroma informacije na elektronski naslov.

V strošek Ministrstva za zunanje in evropske zadeve sodi prilagoditev informacijskega sistema ministrstva ter dodatni razvoj novih in drugih tehničnih rešitev za začetek izdaje potnih listin EU za vrnitev, ki skupaj znaša 200.000 EUR z DDV. Prilagoditev zajema postavitev in nadgradnjo obstoječega informacijskega sistema za izdajo PLV EU v vrednosti 160.000 EUR z DDV, poleg tega pa je potrebno dodatno vzpostaviti zajem žive slike za izdajo PLV EU, kar pomeni strošek v vrednosti 40.000 EUR z DDV.

Ministrstvo za javno upravo bo bremenil strošek nadgradnje državnega portala eUprava z možnostjo iskanja podatkov o veljavnosti vseh potnih listin, z dodanim podatkom o datumu dejanskega prenehanja veljavnosti (če veljavnost preneha pred datumom, do katerega je bila sicer osebna izkaznica izdana) v višini XX.000 EUR z DDV.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Finančna sredstva za izvajanje zakona so zagotovljena v sprejetem državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona je predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

5.1 Avstrija

Vlogo za izdajo potne listine za mladoletno osebo, ki ni poslovno sposobna (osebe mlajše od 14 let), vložijo njen zakoniti zastopnik. Poleg staršev so to lahko tudi osebe, ki jim je bila dodeljena pravica zastopanja s sodbo sodišča (nem. Pflugschaftsgericht) ali z odločbo drugega pristojnega organa (nem. Jugendamt).

Vlogo lahko vložijo tudi tretje osebe ob predložitvi pisnega pooblastila in uradnega identifikacijskega dokumenta, na katerem fotografija izkazuje podobo imetnika, ki je pooblaščen za zastopanje. Poslovno sposobne mladoletne osebe (osebe med 14. in 18. letom starosti) lahko same vložijo vlogo za izdajo potne listine. Pogoji za to je soglasje zakonitega zastopnika.

Prosilec se mora osebno zglasiti pri organu, kjer izkaže svojo identiteto z uradnim identifikacijskim dokumentom, na katerem fotografija izkazuje imetnikovo podobo. Oseba, ki vodi postopek izdaje potnega lista, priloži predloženo fotografijo s prosilcem in predloženim osebnim dokumentom. Izdaja potnega lista se zavrne, če prosilec ne more nedvomno dokazati svoje identitete.

Fotografija se običajno predloži v fizični obliki, organ, pristojen za izdajo potnega lista jo skenira. Načeloma predpisi o potnih listih dopuščajo tudi predložitev fotografij v digitalni obliki ali možnost izdelave ustrezne fotografije s strani organa, pri katerem se vložijo vlogo za potni list, vendar prosilec ni upravičen tega zahtevati.

Potni list se lahko vroči s priporočenim pismom s povratnico, na naslov, ki je bil naveden ob oddaji vloge. Priporočeno pismo lahko prevzame vsaka polnoletna oseba, ki živi v istem stanovanju kot naslovnik. Pri pristojnem organu pa ga lahko prevzame tudi pooblaščen zastopnik (npr. starši, družinski člani). Pošiljanje priporočenega pisma s povratnico je uraden način vročitve, ki je predvidena v zakonu.

Potni list dostavi dostavna služba Österreichische Post AG na naslov, ki je bil naveden ob oddaji vloge. Vročitev dokumenta po pošti (ki deluje kot uradni organ) prejemnik elektronsko potrdi, medtem ko pristojni izdelovalec potnih listin (nem. Dokumentenproduzent), prejme vnese v sistem potnih listin. Če prejemnik ni dosegljiv na naslovu, se pošiljka vrne na pošto za prevzem; pristojni izdelovalec potnih listin prejme obvestilo o statusu pošiljke. Kasnejši prevzem se nato vnese v evidenco potnih listin.

Pri izdaji nujnih potnih listin in nujnih potnih listih, izdanih v enem dnevu, se podatki o dostavi posredujejo pristojnemu izdelovalcu potnih listin. Do teh podatkov ima dostop tudi upravni organ, pristojen za izdajanje potnih listin.

Vloge za izdajo potne listine se lahko v skladu s petim odstavkom 16. člena Zakona o potnih listinah, nem. Passgesetz, iz leta 1992, vložijo pri najbližjem državnem predstavništvu v tujini, če je to potrebno zaradi lažje dostopnosti ali v posebnih primerih. V prilogi 2 Konzularne uredbe (nem. Konsularverordnung), ki temelji na Konzularnem zakonu, so navedeni vsi častni konzulati, ki lahko upravljajo z biometričnimi podatki. Za sprejemanje vlog za potne listine, ki vključujejo odvzem biometričnih podatkov, Republika Avstrija nima pooblaščenih zunanjih ponudnikov storitev.

Razloge za odvzem in zavrnitev izdaje potnih listin določa Avstrijski Zakon o potnih listinah, nem. Passgesetz, iz leta 1992. Organ za izdajo potnih listin ob vložitvi vloge po uradni dolžnosti preveri, ali obstajajo razlogi za zavrnitev ali odvzem. Pristojni organ je pooblaščen za vpogled v register podatkov (npr. kazensko evidenco). Pri preverjanju se upošteva stališče sodišča ali državnega tožilstva. V primeru obstoja suma nevarnosti mora organ za izdajo potne listine skrbno pretehtati posledice svoje odločitve za prosilca in okoliščine posameznega primera ter prosilcu omogočiti, da v okviru zaslišanja poda izjavo. Če se organ, pristojen za izdajo potnih listin, po opravljenem trstu sorazmernosti odloči, da zavrne izdajo potne listine ter da je treba odvzeti stare potovalne dokumente, mora o tem izdati odločbo. Potne listine se odvzame, dokler ne poteče pet let od datuma njihove veljavnosti. Po izvršitvi odvzema se potovalni dokumenti predložijo organu, ki jih nemudoma uniči in prekliče. Če preklicana potna listina ni predložena, se objavi javni poziv za iskanje pogrešane stvari.

Avstrija bo izvajanje Direktive Sveta (EU) 2019/997 o vzpostavitvi potne listine EU za vrnitev in razveljavitev Sklepa 96/409/SZVP uredila v novem četrtem delu avstrijskega Konzularnega zakona, nem. Konsulargesetz (v okviru celovite spremembe Konzularnega zakona ter prilagoditve Zakona o potnih listinah, nem. Passgesetz, in Zakona, ki ureja nadzor tujcev, nem. Fremdenpolizeigesetz). Med vsemi možnostmi za izdajo potnih listin EU za vrnitev, navedenimi v 7. členu Direktive 2019/997, izdaja Avstrija zgolj EU potne listine za vrnitev in sicer za:

- avstrijske državljane (točka a) in njihove spremljevalce – bližnje sorodnike (točka d), če so slednji državljani EU ali imajo zakonito prijavljeno prebivališče v državi članici, ali
- državljane EU tudi znotraj Evropske unije, če zadevna država članica nima diplomatskega predstavništva v zadevni drugi državi članici ali nima predstavništva, ki bi lahko v konkretnem primeru zagotovilo učinkovito konzularno zaščito (točka b).

Avstrijskim državljanom ali njihovim bližnjim sorodnikom je izdaja potnih listin EU za vrnitev omejena na skrajno nujne primere (tj. življenjsko nevarne ali zdravju škodljive razmere, npr. zaradi naravnih nesreč ali političnih nemirov, v katerih bi čas izdaje začasne potne listine otežil evakuacijo/izstop iz države). Če ožji sorodniki nimajo možnosti oddati vloge pri lastnem predstavništvu in bi bila zaradi dejavnika časa (npr. grozeča nevarnost) utemeljena izdaja potnega lista za vse skupaj pri avstrijskem predstavništvu, lahko vlogo kot zastopnik ožjih družinskih članov, odda državljan EU pri avstrijskem predstavništvu. Trenutno častni konzulati niso pooblaščen za opravljanje konzularnih nalog v razmerju do državljanov EU brez predstavništva; izdaja potnih listin EU za vrnitev na častnih konzulatih tako trenutno ni mogoča kot tudi ni načrtovana.

5.2 Nemčija

Pri vložitvi vloge za izdajo potnega lista za otroka, morajo biti prisotni tako otrok kot osebe, ki ima skrbništvo. Če skrbništvo ne izhaja iz starševstva, je treba predložiti tudi sodno odredbo. Če star ki ima skrbništvo, ne more biti prisoten, lahko pooblasti drugega starša, da vlogo vložijo sam. Dokument za otroka se ne izroči otroku, ampak vedno staršem oz. osebi, ki ima skrbništvo nad otrokom oz. tudi pisno pooblaščenemu zastopniku.

Trenutno stranka prinese fotografijo na papirju, ki jo uradno osebje skenira/digitalizira. V nekaterih primerih ima organ napravo za snemanje fotografij (analogno/izpis fotografije za potni list ali digitalno) ali pa fotograf pošlje fotografijo potnega lista organu preko varne elektronske poti.

S 1. 5. 2025 se začnejo uporabljati predpisi, sprejeti decembra 2020, ki določajo, da bo organ obdeloval samo digitalne fotografije, bodisi digitalno posredovane s strani fotografa na varen način ali posnete pri pristojnem organu. Tehnične priprave na uvedbo »vpisa v živo« trenutno potekajo po načrtih.

Uradna oseba natančno preveri avtentičnost vsake poslane fotografije. V prihodnje bo olajšan postopek zavrnitve fotografije, saj se bo v primeru, ko ima pristojni organ sam napravo za zajem fotografije ob vlogi ("live enrolment"), lahko postopek takoj nadaljeval. V evidenci bo dodan podatek, da je bila fotografija zajeta v živo.

Potni list, ki ga izdelata osrednji proizvajalec Bundesdruckerei GmbH, se pošlje organu izdaje. Dostava poteka od tam. Od leta 2025 dalje je predvidena uvedba direktne pošte proizvajalca na prijavljeni naslov stranke, če je starejša od 18 let. Če bo stranka ob prijavi navedla e-poštni naslov, bo moral ponudnik storitev pošiljanja prijavitelju posredovati podatke o predvidenem roku dostave. Če stranke ni mogoče najti, se dokument dostavi organu izdajatelju, kjer ga stranka lahko prevzame.

Za izdajo potnih listov v tujini velja, da je v primeru, ko Nemčija nima svojega predstavništva v državi, za izdajo potnih listov pristojno nemško predstavništvo ali častni konzul v drugi državi blizu regije. Zaradi veljavne zakonodaje od zunanjih ponudnikov storitev ni mogoče zahtevati izdaje potnih listov.

V Nemčiji obstajajo zavrnitev vloge za izdajo potnega lista, odvzem že izdanega potnega lista in prepoved zapuščenja države. V primeru odvzema se lahko odredi zaseg. Informacije, ki lahko upravičijo odvzem ali zavrnitev izdaje potnega lista, morajo dati organu, pristojnemu za izdajo potnih listov, na voljo varnostni organi. O zavrnitvi izdaje, odvzemu in prepovedi zapuščenja države odloča organ, pristojen za izdajo potnega lista.

Če ima varnostni organ podatke o zavrnitvi izdaje ali odvzemu že izdanega potnega lista in te podatke posreduje organu, pristojnemu za nadzor meje (zvezna policija), lahko pod določenimi pogoji prepove izstop iz države.

Način prenosa Direktive Sveta (EU) 2019/997 z dne 18. junija 2019 o vzpostavitvi potne listine EU za vrnitev in razveljavitev Sklepa 96/409/SZVP v nacionalno zakonodajo se v Nemčiji trenutno preučuje, končna odločitev glede implementacije še ni sprejeta.

5.3 Švedska

Vlogo za izdajo potnega lista mladoletnega otroka lahko poda zgolj njegov zakoniti zastopnik. Obstajajo izjeme, ko vlogo lahko poda npr. rejnik, pri čemer pa je potrebno soglasje zakonitega zastopnika. Potni list vlagatelj vedno prevzame osebno.

Fotografija za izdajo potnega lista se zajame na biometrični postaji, ki je v poslopju, kjer se odda vlogo za osebni dokument. Na ta način se preprečuje tudi zloraba fotografij. Za zagotovitev biometrične postaje in primerne tehnične in informacijske opreme, je pristojna Švedska policijska uprava. Fotografije se vedno zajamejo na licu mesta na upravni enoti ali veleposlaništvu, razen v redkih primerih, kot je npr. izdaja potnega lista za vrnitev, ko se fotografijo lahko priskrbi ločeno, dokumenti s tako fotografijo pa so veljavni zgolj za enkratno pot, oz. vrnitev v državo prebivališča.

Do trenutka dostave izdelanega potnega lista upravnim enotam oz. diplomatsko konzularnim veleposlaništvom, je vsak korak njihove izdelave sledljiv v realnem času. Vse informacije so dostopne v informacijskem sistemu, ki ga skladno z zakonom upravlja Švedska policijska uprava.

Švedski državljani, ki prebivajo v državi brez švedskega veleposlaništva ali generalnega konzulata, morajo za izdajo potnega lista potovati v državo s predstavništvom. Biometrični podatki se zajamejo na biometrični postaji. Zunanjega ponudnika teh storitev nimajo.

Za prepoved izdaje potnega lista so pristojna Švedska policijska uprava na Švedskem in uradi za izdajo potnih listov na predstavništvi v tujini. Prepoved se skladno z Zakonom o potnih listih (1978:302), zabeleži v informacijskem sistemu.

Razlogi za prepoved izdaje so podani, kadar:

- stranka ne more dokazati, da je švedski državljan;
- je vlagatelj vloge iskana oseba in mora v pripor;
- je vlagatelj mladoletna oseba, ki ji zakoniti zastopniki niso podali soglasja za izdajo osebne dokumenta in ne obstajajo razlogi za izjemo od tega;
- je vlagatelj pridržan;
- vlagatelj, ki je v zadnjih petih letih vložil tri ločene vloge za potne liste, ne more prejeti še enega potnega lista.

Švedski Zakon o potnih listih ureja tudi razloge za odvzem potnega lista.

Ko je potni list odvzet, se podatek o tem vnese tudi v Schengenski informacijski sistem (SIS). Enako tudi v Interpolov register za ukradene in izgubljene dokumente (STLD).

5.4 Finska

Vlogo za potni list vložijo zakoniti zastopniki mladoletne osebe, to so lahko starši ali pristojni organi. Mladoletnik, ki je dopolnil 15. let, lahko vlogo za potni list vložijo tudi sami, vendar za to potrebuje soglasje zakonitega zastopnika.

Fotografijo lahko naredijo privatni fotografski studii po državi. Z uporabo elektronske avtentikacije, se fotografija naloži na ločen strežnik, iz katerega se fotografija lahko prevzame in uporabi pri vlogi za izdajo potnega lista.

Finska policija je že preučevala različne tehnologije, ki bi ji pomagale zaznati morphing, a v zadevi še ni bilo preboja. Trenutno je osebje izurjeno, da samo zazna morebitne zlorabe.

Večino dokumentov dostavlja zasebno distribucijsko podjetje. Vse pošiljke so sledljive v realnem času. Ko je pošiljka vročena vlagatelju, se informacija prenese v njihov sistem z odprtimi zadevami.

Finska nima zunanjih ponudnikov storitev za zajem biometričnih podatkov. Finski državljani morajo potovati v državo s finskim veleposlaništvom ali pa vlogo oddajo na Finskem. Obstaja sicer tudi možnost elektronske oddaje vloge iz tujine (enako kot doma), a mora biti prevzem dokumentov v tem primeru na Finskem.

Finska načeloma ne pozna instituta prepovedi izdaje potovalnih dokumentov. Obstajajo sicer razlogi, ko je vloga lahko zavrnjena, kot so npr. prestajanje zaporne kazni, kazenska ovadba ali obvezno služenje vojaškega roka.

Člen finskega zakona o tujcih vsebuje možnost, da finska policija ali mejna straža izdaja potni list za vrnitev, drugih pravnih predpisov v zvezi s tem pa nimajo.

5.5 Poljska

Vlogo za izdajo dokumenta lahko vložijo starši ali varuh otroka. Dokument lahko prevzame starš, varuh ali skrbnik. V primeru otrok starejših od 5 let, mora biti otrok prisoten pri vložitvi vloge. Otrokom starejšim od 12 let se vzame prstne odtise.

Barvno fotografijo vlogi priloži posameznik, ki se lahko slika tudi sam, če fotografija ustreza standardom, ki jih določa zakon, med drugim glede velikosti, ozadja, osvetlitve in razporeditve figur na fotografiji.

Avtentičnost fotografije preveri uradnik, ki sprejema vlogo. Uradnik lahko preveri avtentičnost fotografije tudi na podlagi primerjave starejših fotografij, ki jih je stranka uporabila za izdelavo prejšnjega potnega lista ali drugega identifikacijskega dokumenta.

Vložitev vloge in vročitev potnega lista se opravi pri istem organu. Organ zagotavlja preverjanje podatkov ob vsakem koraku izdaje potnega lista. Na koncu potni list izda fizično in v registru evidentira vročitev. V primeru vročitev v tujini (poljski konzulat), se lahko dokument pošlje po pošti. V teh primerih se podatke o vročitvi zagotovi prek posebnega elektronskega sistema, ki ga vzdržuje ministrstvo, pristojno za informatiko.

Po trenutni zakonodaji ni možnosti za vložitev vloge v državah brez diplomatsko konzularnega predstavništva ali možnosti pooblastil tretjih akterjev. Državljan mora podati vlogo za potni list in prstne odtise na diplomatsko konzularnem predstavništvu.

Institut prepovedi izdaje in odvzema dokumenta obstaja. Izdajo dokumenta se lahko prepove na predlog sodišča, organa pregona in organa, ki izdaja potne liste. Podlage za prepoved izdaje so večinoma vezane na sodne postopke, pregon kaznivih dejanj ali druge razloge povezane s podajo vloge (npr. vlagatelj ni državljan Poljske). Potovalni dokument lahko odvzame oseba pooblaščenca za preverjanje identitete v primerih, ko to izhaja iz zadetka v Schengenskem informacijskem sistemu ali bazi podatkov Interpola. V primeru neveljavnega potnega lista, ga pooblaščenca oseba fizično razveljavi in vrne vojvodstvu oz. prvotnemu imetniku, če to želi.

Delo na implementaciji Direktiva Sveta (EU) 2019/997 z dne 18. junija 2019 je še v teku, na Poljskem v času pridobitve primerjalnega pregleda še ni odločeno, kateri zakoni in podzakonski akti morajo biti spremenjeni.

5.6 Hrvaška

Vložitev vloge za izdajo potne listine za otroka je urejena v Zakonu o potnih listinah hrvaških državljanov. Vlogo za izdajo potne listine za otroka oziroma za osebo z odvzeto poslovno sposobnostjo, v delu, ki se nanaša na osebna stanja, vložiti zakoniti zastopnik. Oseba, ki je dopolnila 16 let in ki ji je sodišče v izven pravnem postopku dovolilo sklenitev zakonske zveze in je sklenila zakonsko zvezo, lahko izjemoma sama osebno vložiti vlogo za izdajo potne listine.

Za otroka, ki še ni dopolnil 12 let, ni potrebna osebna prisotnost ob vložitvi zahtevka za izdajo potne listine. Zakoniti zastopnik otroka je lahko starš, skrbnik ali oseba, ki ji je sodišče z odločbo dodelilo starševsko skrb za otroka v celoti ali samo v tem delu. Če bi vlogo za izdajo potne listine za otroka vložil starš, ki mu je na podlagi sodne odločbe odvzeta starševska skrb, ali mu je omejena pravica do starševske skrbi, ali mu je odvzeta poslovna sposobnost v delu, ki se nanaša na pridobitev potne listine, bi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve ali ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, s sklepom zavrnilo zahtevo za izdajo potne listine.

Če se naknadno ugotovi, da je pridobil potno listino za otroka eden od staršev, ki potne listine noče predati staršu, ki samostojno opravlja starševsko skrb v celoti ali v delu, ki se nanaša na pridobitev potne listine, ministrstvo pristojno za notranje zadeve ali ministrstvo pristojno za zunanje zadeve, s sklepom prekliče potno listino. Zoper ta sklep pritožba ni mogoča, lahko pa se sproži upravni spor. Za osebo z odvzeto poslovno sposobnostjo, v delu, ki se nanaša na osebna stanja, prevzame potno listino zakoniti zastopnik.

Ob vložitvi vloge za izdajo potne listine, je potrebno priložiti fotografijo. Vloga za izdajo potnega lista se vložijo osebno na policijski upravi ali policijski postaji. Državljan, ki je že imel potni list in ki ima hkrati osebno izkaznico, ki ni starejša od enega leta, pa lahko z identifikacijskim in podpisnim certifikatom vložijo vlogo za izdajo potnega lista preko sistema e-Građani. V tem primeru ni potrebno priložiti fotografije, saj se uporabi fotografija, prstni odtisi in podpis osebe, ki je pri Ministrstvu za notranje zadeve shranjen ob postopku izdaje osebne izkaznice. Ob elektronski vložitvi vloge za izdajo potne listine vlagatelj podpiše vlogo z elektronskim podpisom z uporabo osebne izkaznice.

Ob vlogi, ki je osebna (vloga za izdajo osebne izkaznice se z razliko od potnega lista vedno lahko vložijo le osebno), uradna oseba primerja fotografijo z dejanskim videzom osebe, prav tako pa tudi dejanski videz osebe s fotografijami, ki so bile uporabljene pri izdaji prejšnjih dokumentov.

Potne listine se prevzemajo osebno pri organu, kjer je bila vloga vložena - na policijski upravi ali policijski postaji oziroma na diplomatsko konzularnem predstavništvu Republike Hrvaške v tujini. Potno listino lahko prevzame tudi druga oseba z overjenim pooblastilom. Ob vročitvi se v evidenci potnih listin evidentira status potne listine "veljavna". Osebe s prebivališčem na Hrvaškem lahko izberejo, ali bodo izdelano potno listino prevzele pri pristojnem organu za izdajo (na policijski upravi ali policijski postaji) ali na naslovu stalnega prebivališča oz. na naslovu začasnega bivanja, kjer je prevzem izključno osebni. Dostava v tujino ni mogoča. Obvestilo o statusu vročene potne listine, se pošilja Ministrstvu za notranje zadeve po varni elektronski poti. Če se zgodi, da dostava na naslov prebivališča ali začasnega bivanja ni možna, se potna lista pošlje pristojni policijski upravi ali policijski postaji, kjer jo vlagatelj lahko prevzame.

Hrvaška ne izdaja potnih listin v državah, v katerih nima diplomatsko konzularnih predstavništev.

Zakona o potnih listinah hrvaških državljanov ureja tudi prepoved izdaje in odvzema potne listine. Vloga za izdajo potne listine se zavrne vlagatelju, za katerega obstaja utemeljen sum, da:

- se bo izognil udeležbi v kazenskem postopku, ali da ne bo dostopen ob izvršitvi sodbe, s katero mu je izrečena zaporna kazen v trajanju dlje od treh mesecev, ali mu je izrečen ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in namestitve v zdravstveni ustanovi - na zahtevo pristojnega sodišča,
- se bo izognil izpolnitvi zapadle premoženjsko-pravne obveznosti iz zakonskega razmerja ali razmerja starša in otrok, davčni obveznosti ali drugi z zakonom ugotovljeni premoženjsko-pravni obveznosti, za katero obstaja izvršilni naslov – na zahtevo pristojnega sodišča,
- se bo izognil vojaški obveznosti, ali če za to obstajajo drugi razlogi predvideni s predpisi o vojaški obveznosti v oboroženih silah – na zahtevo pristojnega vojaškega organa.

Vloga za izdajo potne listine se lahko zavrne tudi če:

- obstaja utemeljen sum, da bo vlagatelj zahtevka deloval v nasprotju s predpisi o prepovedi ali omejitvi uvoza, izvoza, transporta ali distribucije opojnih substanc ali v nasprotju s predpisi s področja carine oziroma zunanje trgovine,
- to zahtevajo razlogi nacionalne varnosti ali varovanja javnega reda.

Potna lista se lahko tudi odvzame s sklepom, ki ga izda organ, pristojen za izdajo potnega lista. Sklep o zavrnitvi vloge za izdajo potne listine in sklep o odvzemu potne listine se morata obrazložiti. Zoper sklep pritožba ni mogoča, lahko pa se sproži upravni spor.

O vseh dejstvih, posledica katerih je prenehanje razloga za zavrnitev vloge za izdajo potne listine, je pristojno sodišče oziroma pristojen vojaški organ dolžan takoj obvestiti pristojen organ. Šteje se, da so prenehali razlogi za zavrnitev vloge za izdajo oziroma za odvzem potne listine, če pristojno sodišče oziroma pristojen vojaški organ ne obnovi zahteve za zavrnitev vloge za izdajo potne listine po poteku enega leta od dneva vložitve te vloge. Pristojen organ najmanj

enkrat na leto preverja obstoj razlogov in o tem brez odlašanja obvesti državljana, ki mu je tovrstna vloga zavrnjena, oziroma mu je potna listina odvzeta.

Glede na to, da morajo države članice sprejeti podzakonske predpise v roku 24 mesecev po sprejetju dodatnih tehničnih specifikacij, na Hrvaškem še ni začel postopek izdelave načrta predpisa, s katerim se bodo v nacionalno zakonodajo implementirale določbe Direktive Sveta (EU) 2019/997 z dne 18.6.2019 o vzpostavitvi potne listine EU za vrnitev in razveljavitev Sklepa 96/409/SZVP.

5.7 Estonija

Vlogo za izdajo potnega lista za otroka, mlajšega od 15 let, lahko podajo zakoniti skrbniki otroka (najpogosteje starši, lahko pa tudi druge osebe, ki so skladno s predpisi otrokovi zakoniti skrbniki). Zakonitim skrbnikom se otrokov dokument tudi vroči.

V Estoniji se lahko stranke brezplačno fotografirajo v avtomatskih kabinah na uradih splošne in mejne policije. Osebe s prebivališčem v tujini se lahko fotografirajo pri lokalnem profesionalnem fotografu ali pa sliko zagotovijo same. Natančna navodila in merila, ki jih mora slika izpolnjevati so javno objavljena na spletni strani Splošne in mejne policije.

<https://www.politsei.ee/en/requirement-and-instructions-for-the-document-photo/>

V trenutnem sistemu ni avtomatiziranih kontrol, s katerimi bi preverjali morphing. Uradniki, ki sprejemajo vloge za izdajo dokumentov, primerjajo fotografijo s fotografijami iz prejšnjih vlog iste osebe, ter lahko na ta način odkrijejo morebitne zlorabe. Večina strank za slikanje uporabi brezplačno možnost slikanja v foto kabinah na uradih Splošne in mejne policije, s čimer skrb potvarjanja fotografij odpade.

Kljub temu potekajo tudi druge aktivnosti za preprečevanje zlorab morphinga. Policija je trenutno v fazi nakupa avtomatiziranega algoritma za detekcijo morphinga, ki ga bodo uporabljali na mejnih kontrolnih točkah. Enak algoritem se bo lahko uporabljal tudi ob podaji vlog za izdajo potnih listov.

Diplomatsko konzularna predstavništva imajo povezavo do evidence veljavnih potovalnih dokumentov.

Za estonske potne liste, so prstni odtisi veljavni 6 let. V primeru veljavnih prstnih odtisov in možnosti digitalne identifikacije (veljavna osebna izkaznica, Smart-ID, mobile-ID) je možno zaprositi za nove dokumente preko samopostrežnega portala.

Če ima oseba v evidenci veljavne prstne odtise, nima pa možnosti digitalne identifikacije, lahko vlogo za potni list pošlje v papirnati obliki po navadni pošti neposredno pristojnemu organu.

V primeru neveljavnih prstnih odtisov je možno zaprositi za potni list brez prstnih odtisov, katerega veljavnost je 1 leto. Za to vrsto potnega lista je mogoče zaprositi po navadni pošti in le 2-krat zapored. V tem času (torej 1 ali največ 2 leti) mora prosilec najti možnost oddaje prstnih odtisov na katerem koli estonskem veleposlaništvu ali pri pristojnem uradu v Estoniji.

Prstne odtise je mogoče kadar koli obnoviti na katerem koli estonskem veleposlaništvu, ne da bi morali predložiti vlogo za potni list (ali osebno izkaznico).

Zunanjega ponudnika storitev ni mogoče pooblastiti za sprejemanje vlog za potne liste ali jemanje prstnih odtisov.

Estonki Zakon o identifikacijskih dokumentih predvideva tako možnost preklica kot prepovedi izdaje. Razveljavitev dokumenta lahko predlaga državno tožilstvo ali organ, ki vodi predkazenski postopek v kazenski zadevi, če je bil uporabnik navedenega dokumenta razglašen za begunca ali če je osebi v kazenskem postopku izrečen preventivni ukrep prepovedi zapustitve kraja prebivanja. Razveljavitev lahko opravi tudi izdajatelj listine, če po izdaji ugotovi, da so bili predloženi neresnični podatki ali ponarejene listine, ki so bile podlaga za izdajo dokumenta. Prepoved izdaje dokumenta lahko v sodbi kot ukrep izreče sodišče.

V zvezi z implementacijo Direktive Sveta (EU) 2019/997 o vzpostavitvi potne listine EU za vrnitev in razveljavitvijo Sklepa 96/409/SZVP, bodo v Estoniji najverjetneje začeli uporabljati samo eno obliko potne listine za vrnitev. Tudi državljanom Estonije, ne le državljanom drugih držav, se bo izdajalo enotni potovalni dokument (ETD) EU, nacionalni obrazec potnega lista za vrnitev pa se bo prenehal uporabljati.

5.8 Luksemburg

Vloga za izdajo potnega lista za otroka mlajšega od 18 let mora biti vložena s strani starša, ki izvršuje roditeljsko pravico ali s strani skrbnika, ki mora ob vlogi predložiti pooblastilo. V primeru, ko je vloga vložena s strani starša, ki nima starševske pravice ali s strani tretje osebe, se vloga lahko sprejme le na podlagi pooblastila podpisanega s strani starša, ki izvršuje roditeljsko pravico. Pooblastilo mora biti overjeno pred pristojnim organom države Luksemburg. Umik vloge za izdajo potnega lista za mladoletnika lahko na predpisanem obrazcu poda starš, ki izvršuje roditeljsko pravico in je vložil vlogo ali starš, ki nima roditeljske pravice ali tretja oseba določena (pooblaščen) s strani osebe, ki je vložila vlogo. Mladoletnik lahko umakne vlogo za izdajo potnega lista če ga je starš, ki izvršuje roditeljsko pravico ali skrbnik, ki je vložil vlogo pooblastil (določil) za umik vloge v času vložitve vloge in samo v primeru, če je mladoletnik dopolnil 12 let.

Fotografijo za potni list zajame uradna oseba neposredno ob vložitvi vloge na uradu za izdajo dokumentov ali na uradu za registracijo prebivalstva, kjer ima vlagatelj prijavljeno prebivališče, ali na diplomatsko konzularnem predstavništvu v tujini. Izjemoma je mogoče predložiti tudi fotografijo v fizični obliki, in sicer pod pogojem, da je fotografija novejša, da je zajeta s strani profesionalnega fotografa in da ustreza standardom ICAO (Mednarodne organizacije civilnega letalstva). Z uporabo biometričnih postaj za zajem fotografij, ki bodo nameščene na vseh diplomatsko konzularnih predstavništvih, bodo preprečene zlorabe (morphing).

Nov dokument se stranki vroči na vpisnih mestih, kjer stranka hkrati odda star dokument (ta je lahko vrnjen stranki kot neveljaven in uničen). Sledljivost je zagotovljena po prevzemu novega dokumenta, in sicer ko je le - ta evidentiran v nacionalni elektronski sistem dokumentov.

Državljeni Luksemburga, ki prebivajo v tujini, lahko podajo vlogo za potni list na diplomatsko konzularnem predstavništvu ali na veleposlaništvu Luksemburga v tujini. V državah, kjer ni predstavništva Luksemburga, lahko podajo vlogo na belgijskem diplomatsko konzularnem predstavništvu ali na veleposlaništvu Belgije, ki zastopa Luksemburg v skladu s Konvencijo sklenjeno med Luksemburgom in Kraljevino Belgijo, ki se nanaša na sodelovanje na konzularnem področju z dne 30. 9. 1965. Če ni mogoče zajeti vseh biometričnih podatkov (npr. zajem prstnih odtisov), se potni listi izdajo z veljavnostjo do enega leta.

V nacionalni zakonodaji o potnih listinah ni posebnih določb glede prepovedi izdaje in odvzema potnega lista. V teh primerih se izvaja postopke na podlagi kazenskega prava. Sodnik lahko odredi odvzem dokumenta.

Da bi izpolnili zahteve nove Direktive Sveta (EU) 2019/997 z dne 18. 7.2019, bo Luksemburški potni list za vrnitev izdelan v sodelovanju s Kraljevino Belgijo in Kraljevino Nizozemsko, na podlagi sodelovanja BENELux.

5.9 Italija

Vlogo za izdajo potnega lista za mladoletnika lahko vložijo starši ali skrbnik. Če mladoletnik nima staršev ali skrbnika, pridobi potni list na podlagi pooblastila skrbniškega sodnika – tutorja.

Sliko v fizični obliki, predloženo ob vlogi, se digitalizira z optičnim bralnikom. Na uradih se preizkuša naprava za zajemanje fotografije, s katero lahko uradna oseba zajame fotografijo vlagatelja (fotolive). Namen je sčasoma razširiti in izključno uporabljati naprave za zajemanje fotografije (fotolive) na uradih ter zjeti digitalno fotografijo vlagatelja ob vlogi.

Potni list je lahko poslan na naslov imetnika (vlagatelja vloge) z zavarovano poštno pošiljko. Če se vročitev opravi pri organu, se imetnika o prispetju obvesti z elektronsko pošto.

V državah, kjer diplomatsko konzularnega predstavništva Republike Italije, se lahko državljan obrne na častnega konzula, če le ta obstaja. Od leta 2019 so častni konzuli pooblašteni za sprejemanje vlog za izdajo potnega lista, za zajem biometričnih podatkov (fotografija itn.), saj so opremljeni s prenosno, temu namenjeno, delovno postajo. V tujini ni predviden zunanji ponudnik, ki bi ponujal storitev izdaje potnih listov, medtem ko v Italiji (zakonodajni odlok) DL n. 50/22 določa, da je, na podlagi posebnih dogovorov in na podlagi zahtevanih kriterijev, kvalifikacij in definiranih postopkov, osebju Pošte Italija dodeljen status uradnika, ki lahko za namene izdaje potnega lista identificirajo vlagatelja, pridobijo biometrične podatke in lastnoročni podpis.

Potni list se lahko prekliče iz istih razlogov, kot veljajo za prepoved izdaje potnega lista.

Potnega lista ne morejo pridobiti:

- starši mladoletnika, ki nimajo soglasja drugega starša, posamezniki, ki nimajo pooblastila skrbniškega sodnika – tutorja. Soglasje ali pooblastilo ni potrebno, če je mladoletnik zaupan v vzgojo in varstvo tistemu staršu, ki poda vlogo za izdajo potnega lista.
- posamezniki, ki morajo odslužiti kazen, ki omejuje osebno svobodo, poravnati globo ali denarno kazen. Slednji lahko pridobijo potni list, če imajo pooblastilo organa, ki je pristojen za izvršitev kazni, v kolikor se globa ali denarna kazen ni spremenila v kazen, ki omejuje osebno svobodo ali zamenjava povzroči kazen, ki presega 1 mesec zapora ali 2 meseca pripora.
- tisti, ki jim je izrečen varnostni ukrep pridržanja (tj. omejitev osebne svobode) ali preventivni ukrep, ki ga je odredil pravosodni organ.

V primeru prepovedi izdaje potnega lista, organ, pristojen za izdajo potnega lista (kvestorji v Italiji in konzuli v tujini), izda obrazloženo odločbo o zavrnitvi ali odvzemu potnega lista, v kateri so navedeni tudi roki in organi, kamor je mogoče vložiti pritožbo.

V skladu s 75. členom D.P.R., št. 309 z dne 9. 10. 1990, se tistim, ki nezakonito uvažajo, kupujejo ali kakorkoli posedujejo narkotične ali psihotropne snovi četudi v odmerkih, ki ne presegajo povprečnega dnevnega odmerka za osebno uporabo, lahko izreče upravna sankcija odvzema potnega lista (in drugega enakovrednega dokumenta ali prepoved njihove pridobitve).

Na podlagi odobritve tehničnih specifikacij, ki se nanašajo na Direktivo Sveta (EU) z dne 18. junija 2019 (potni list za vrnitev) bodo, kjer bo to potrebno, zagotovili pregled upravnega postopka za konzularne službe, v skladu z referenčnim standardom, ki ga določa 23. člen Odloka DL

71/2011 Decreto legislativo 3 febbraio 2011, n. 71 - Normattiva (23. člen - Začasni potovalni dokumenti).

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona določa, da mora državljan ob vlogi za izdajo potne listine predložiti referenčno številko digitalne fotografije, ki se hrani v elektronskem odložišču fotografij za osebne dokumente, digitalno fotografijo podobe obraza pa zajame fotograf preko sistema e-fotograf. Z navedenim se skrajšuje postopek izdaje potne listine, saj pri pristojnemu organu tako ni potrebno skeniranje in preverjanje kvalitete fotografije, to namreč že opravi sistem e-fotograf. Izjemoma se vlogi lahko predloži fotografija v fizični obliki, ob pogoju, da kaže pravo podobo državljana, kadar uradna oseba sprejema vlogo izven uradnih prostorov pristojnega organa, če je vloga vložena na diplomatskem predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije v tujini ali če je zaradi bolezni državljana, njegove invalidnosti ali drugih izjemnih okoliščin to potrebno.

Predlog zakona določa, da se prstni odtis oziroma prstna odtisa lahko v evidenci potnih listin hranita najdlje 90 dni od izdaje potne listine, kot že velja za evidenco osebnih izkaznic, ter 15 dni od vročitve potne listine. Slednje bo pristojnemu organu v primeru reklamacije potnega lista zaradi napake pristojnega organa omogočalo novo izdajo brez ponovne prisotnosti stranke, kar je še posebej pomembno za vloge, sprejete v tujini večje geografske oddaljenosti strank od pristojnega organa.

Postopek vnosa podatkov o vročitvi dokumenta v register se poenostavlja z uporabo sodobnih informacijskih tehnologij. Predlog zakona pri vročanju identifikacijskih dokumentov sledi novim tehničnim možnostim, ki sicer zahtevajo spremembo zakonodaje in tehnične prilagoditve evidenc izdanih identifikacijskih dokumentov, vendar pa s predlogom o neposrednem prenosu podatka o datumu vročitve dokumenta in podpisu osebe v uradno evidenco, v kateri je bil opravljen sprejem vloge za osebni dokument (v evidenco potnih listin), razbremenimo upravne enote.

Odpravljajo se nejasnosti glede soglasja drugega od staršev pri vlogah za izdajo potne listine mladoletnemu otroku. Predlog zakona skladno z določbami zakona, ki ureja prijavo prebivališča in določbami zakona, ki ureja izdajo osebnih izkaznic, določa obveznost predložitve soglasja drugega od staršev pri vlogi za izdajo potne listine mladoletniku oziroma državljanu, ki ni poslovno sposoben, pri čemer dopušča izjeme v vseh tistih primerih, ko bi bilo pridobivanje soglasja nepotrebno oziroma neživljenjsko.

Vlogo za izdajo potne listine za državljana, ki ni poslovno sposoben, lahko ob predložitvi notarsko overjenega pooblastila, ki izkazuje soglasje staršev oziroma drugega zakonitega zastopnika, vloži tudi pooblaščenec. Z navedenim se omogoča, da vlogo vložijo tudi stari starši otroka oziroma druga oseba, ki jo starša oziroma drug zakoniti zastopnik, ki vloge zaradi časovnih omejitev pri poslovanju upravnih enot ne more vložiti osebno, pisno pooblasti. Pooblastilo mora biti notarsko overjeno, s čimer se preprečuje morebitne protipravne odtujitve otroka s strani enega od staršev. Soglasja obeh staršev v pooblastilu ni potrebno izkazati v primerih kot so opredeljena z zakonom.

Vročitev pri pooblaščenem podjetju ali organizaciji, ki personalizira potne listine, lahko določi upravna enota ob vložitvi vloge, kot to že velja pri izdaji osebne izkaznice, v nujnih primerih pa skladno s predlogom zakona tudi pristojno ministrstvo.

Za učinkovito zadržanje državljana na ozemlju Republike Slovenije predlog uvaja dodatne okoliščine, ob katerih se lahko zahteva zavrnitev izdaje potne listine in njene začasne razveljavitve, kot to že velja pri osebnih izkaznicah. Taki okoliščini sta, kot to že velja v postopku izdaje osebne izkaznice, izdana mednarodna tiralica ali evropski nalog za prijetje in predajo, dokler je ta v veljavi, če to predlaga pristojno sodišče. Ob tem je opredeljeno tudi učinkovitejše odločanje o zavrnitvi izdaje in začasni razveljavitvi potne listine. Odločba o začasni razveljavitvi potne listine se izda v skrajšanem ugotovitvenem postopku, zaslišanje stranke pred izdajo odločbe ni potrebno, odločba pa se vroči imetniku potne listine kadar koli in kjer koli se ta najde. Odločbo lahko na zahtevo upravne enote oziroma ministrstva pristojnega za notranje zadeve ali ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, vroči tudi policija. Če je ni mogoče vročiti pri prvem poizkusu osebne vročitve, se vroči z javnim naznanilom na oglasni deski organa in državnem portalu eUprava. Potno listino, ki se začasno razveljavi, mora državljan izročiti v hrambo organu, ki je izdal odločbo, do prenehanja razlogov za začasno razveljavitvev potne listine odvzame pa jo lahko tudi policija ali sodišče.

Potnim listinam preneha veljavnost z dnem vročitve odločbe o razveljavitvi potne listine, ki jo opravi organ, ki je potno listino izdal (upravna enota, ministrstvo, ki je pristojno za notranje zadeve ali ministrstvo, ki je pristojno za zunanje in evropske zadeve), če so bili predloženi neresnični podatki ali ponarejene listine, ki so bile podlaga za izdajo dokumenta.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Državljan lahko naznani pogrešitev potne listine tudi prek državnega portala eUprava z naprednim elektronskim podpisom, ki temelji na kvalificiranem potrdilu za elektronski podpis, skladno s predpisi, ki urejajo elektronsko identifikacijo in elektronski podpis, kot to že velja za pogrešitev osebne izkaznice.

Dodatno se določa, da mora potno listino državljana, ki ni poslovno sposoben, v uničenje izročiti tisti od staršev oziroma drug zakoniti zastopnik, ki potno listino poseduje, s čimer se preprečuje morebitne zlorabe dokumenta.

Predlog zakona državljanu, za katerega se izda odločba o razveljavitvi potne listine (vezano na predložitev neresničnih podatkov ali ponarejenih listin, ki so bile podlaga za izdajo dokumenta), nalaga, da mora najpozneje v treh dneh po vročitvi odločbe o razveljavitvi potne listine izročiti v uničenje organu, ki je izdal odločbo.

Predlog zakona določa brisanje prstnih odtisov v 15 dneh po vročitvi potne listine. Slednje bo pristojnemu organu v primeru reklamacije potne listine zaradi napake pristojnega organa omogočalo novo izdajo brez ponovne prisotnosti stranke, kar je še posebej pomembno za vloge, sprejete v tujini, kjer gre za večje geografske oddaljenosti strank od pristojnega organa. Prstni odtis oziroma prstna odtisa pa se lahko v evidenci potnih listin hranita najdlje 90 dni od izdaje potne listine, kot to velja že pri izdaji osebne izkaznice.

Predlog zakona državljanu, za katerega se izda odločba o začasni razveljavitvi potne listine (vezano na ukrep prepovedi prehoda državne meje), nalaga, da mora najpozneje v treh dneh po vročitvi odločbe izročiti potno listino v hrambo za čas trajanja ukrepa.

Če sodišče ali organ, ki je zahteval prepoved izdaje oziroma začasno razveljavitvev, v posebno upravičenih razlogih (smrt družinskega člana, zdravljenje v tujini, nujni službeni opravki in podobno) dovolil izdajo potne listine oziroma njeno začasno vrnitev imetniku, mora državljan potno listino najkasneje v 60 dneh vrniti organu, ki je potno listino izdal oziroma organu, ki je izdal odločbo o začasni razveljavitvi.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

Predlog zakona ne bo imel posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

Predlog zakona ne bo imel posledic za gospodarstvo.

Predlog zakona fotografom ne nalaga dodatnih obveznosti, saj se način zajema oziroma predložitve fotografije preko sistema e-fotograf ne spreminja. Fotografski studii bodo izdelovali fotografije za uradne dokumente na način kot to že velja, z uporabo že razvitega sistema e-fotograf, ki omogoča sledljivost izvora fotografije. Tako kot to že velja, bodo morali fotografi, ki se bodo želeli vključiti v sistem e-fotograf, pridobiti kvalificirano spletno digitalno potrdilo, imeti bodo morali ustrezno tehnično opremo ter opraviti ustrezno izobraževanje. Izobraževanja izvaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, za fotografe, ki že uporabljajo sistem e-fotograf, pa ponovno izobraževanja ni potrebno.

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

Kljub temu, da imetništvo potne listine za mladoletno osebo ni obvezno, pa je potna listina tudi potovalni dokument. Ker pri sporih med starši lahko pride do odtujitve mladoletnega otroka v tujino, je soglasje staršev ob vložitvi vloge zato pomemben ukrep, ki ga zdaj veljavni zakon ne ureja ustrezno. Predlog zakona zato natančno določa, da za državljana, ki ni poslovno sposoben, vložita vlogo starša ali eden od staršev s soglasjem drugega oziroma drug zakoniti zastopnik, kot to že velja pri vlogi za izdajo osebne izkaznice otroku in pri prijavi prebivališča otroku. Na enak način se predpostavlja, da soglasje drugega od staršev za izdajo potne listine otroku ni potrebno, če otrok prebiva na naslovu, ki je enak naslovu obeh staršev, če za otroka vlaga vlogo tisti od staršev, kateremu je otrok zaupan v varstvo in vzgojo, če prebivališče drugega starša ni znano, če mu je odvzeta starševska skrb ali če je zadržan izvajati starševsko skrb.

Vlogo za izdajo potne listine za državljana, ki ni poslovno sposoben, lahko ob predložitvi notarsko overjenega pooblastila, ki izkazuje soglasje staršev oziroma drugega zakonitega zastopnika, vloži tudi pooblaščenec. Z navedenim se omogoča, da vlogo vložijo tudi stari starši otroka oziroma druga oseba, ki jo starša oziroma drug zakoniti zastopnik, ki vloge zaradi časovnih omejitev pri poslovanju upravnih enot ne more vložiti osebno, pisno pooblasti. Pooblastilo mora biti notarsko overjeno, s čimer se preprečuje morebitne protipravne odtujitve otroka s strani enega od staršev. Overitev podpisa stranke na izjavi pomeni potrditev notarja, da sta se zakonita zastopnika v njegovi prisotnosti podpisala in potrdila, da je podpis njun, navedeno pa tako tudi izkazuje njuno soglasje za vložitev vloge. Soglasja obeh staršev v pooblastilu ni potrebno izkazati v primerih kot so opredeljena z zakonom.

Dodatno se določa, da mora potno listino državljana, ki ni poslovno sposoben, v uničenje izročiti tisti od staršev oziroma drug zakoniti zastopnik, ki potno listino poseduje, s čimer se preprečuje morebitne zlorabe dokumenta

Državljanu, ki mu ob vložitvi vloge za izdajo osebne izkaznice zaradi zdravstvenih razlogov, ki sočasne narave (opekline, ureznine, zlomi), ni mogoče odvzeti prstnih odtisov, se izda potna listina z veljavnostjo enega leta, s predlogom zakona pa se omogoča izdaja potne listine tudi v drugih upravičenih razlogih, ki jih v vsakem posamičnem primeru ob vlogi presoja organ, pristojen za izdajo osebne izkaznice.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja:

Predlog zakona ne bo imel posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Predlog zakona ne bo imel posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Sprejeti zakon bo predstavljen ciljnim skupinam, to je uradnim osebam, pristojnim za izdajo dokumentov na upravnih enotah in diplomatskih predstavništvih in konzulatih Republike Slovenije v tujini, v obliki usmeritev in navodil.

Širši javnosti bo zakon predstavljen po medijih in svetovnem spletu.

Ministrstvo za notranje zadeve bo spremljalo izvajanje sprejetega predpisa prek odzivov izvajalcev zakona ter uporabnikov potnih listin, in z izvajanjem nadzora nad delom upravnih enot s področne zakonodaje.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog zakona je bil objavljen na portalu E-demokracija in poslan v strokovno usklajevanje Pošti Slovenije, Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije in Informacijskemu pooblaščenču.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki ali pravne osebe, ki bi za svoje sodelovanje prejeli plačilo.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Boštjan Poklukar, minister za notranje zadeve,
- Tanja Fajon, ministrica za zunanje in evropske zadeve,
- Tine Hefnerle, državna sekretarka, Ministrstvo za notranje zadeve,
- Urša Židan, generalna direktorica Direktorata za upravne notranje zadeve, sekretarka, Ministrstvo za notranje zadeve,
- dr. Marko Rakovec, generalni direktor Direktorata za mednarodno pravo in zaščito interesov, Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve.

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON o potnih listinah

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(uporaba potne listine)

(1) Potna listina je javna listina, ki je namenjena državljanu oziroma državljanke Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državljan) za prehod državne meje ter dokazovanje njegove istovetnosti in državljanstva.

(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva Sveta (EU) 2019/997 z dne 18. junija 2019, o vzpostavitvi potne listine EU za vrnitev in razveljavitvi Sklepa 96/409/SZVP (UL L št. 163 z dne 20. 6. 2019, str. 1-12, v nadaljnjem besedilu: Direktiva), ki določa pravila o pogojih in postopek za državljane brez predstavnštva v tretjih državah za pridobitev potne listine EU za vrnitev ter določa enotno obliko za tak dokument.

2. člen

(pravica imetništva potne listine)

(1) Državljan ima lahko samo eno potno listino iste vrste.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko državljan pridobi drugi potni list, drugi diplomatski ali drugi službeni potni list, če ga potrebuje zaradi opravljanja gospodarske, kulturne ali druge dejavnosti v tujini ali če za to obstaja drug upravičen razlog (kot npr. težave pri prehodu meje tuje države zaradi žigov, vpisov, vizumov in dovoljenj v prvem potnem listu).

3. člen

(prehod meje)

(1) Državljan ima pravico zapustiti in se vrniti v državo z veljavno potno listino, če z mednarodno pogodbo ni drugače določeno.

(2) Državljanu, ki nima veljavne potne listine, njegovo državljanstvo in istovetnost pa nista vprašljiva, mora organ, pristojen za kontrolo prehajanja čez državno mejo, dovoliti prihod v državo.

4. člen

(prepovedi)

(1) Prepovedano je dati, prodati ali posoditi svojo potno listino drugemu, oziroma kupiti ali uporabiti tujo potno listino kot svojo, ali spreminjati oziroma brisati katere koli podatke v potni listini.

(2) Prepovedano je zastaviti potno listino ali vzeti tujo potno listino z namenom zavarovanja kakšne koristi oziroma pravice.

5. člen

(kopiranje potne listine)

(1) Potne listine smejo kopirati upravljavci zbirk osebnih podatkov samo v primerih, ki jih določa zakon.

(2) Potno listino lahko poleg njenega imetnika kopirajo notarji in finančne družbe, ki opravljajo finančne storitve, če jo potrebujejo za dokazovanje istovetnosti državljana.

(3) Potno listino je za vnaprej določene namene dovoljeno kopirati tudi na podlagi pisne privolitve imetnika potne listine.

(4) V primerih, ki niso opisani v drugem in tretjem odstavku tega člena, je za ugotavljanje istovetnosti, državljanstva oziroma kontrolo točnosti podatkov, dopusten vpogled v potno listino imetnika; kadar je to potrebno, pa tudi prepis osebnih podatkov z nje.

(5) Ob kopiranju potne listine je treba z ustrežno oznako na kopiji zagotoviti, da se kopija potne listine ne bo uporabljala za druge namene. Prepovedano je nadaljnje kopiranje kopije.

(6) Na vlogo imetnika potne listine je upravljavec zbirk osebnih podatkov dolžan izdati potrdilo o kopiji potne listine, na katerem je naveden namen rabe kopije in rok, za katerega upravljavec kopijo potrebuje. Imetnik potne listine lahko kopijo potrdi s podpisom.

(7) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za optično branje potne listine.

II. VRSTE POTNIH LISTIN IN PRISTOJNI ORGANI ZA NJIHOVO IZDAJO

6. člen

(vrste potnih listin)

Potne listine so:

- potni list,
- diplomatski potni list,
- službeni potni list,
- nacionalni potni list za vrnitev,
- potna listina EU za vrnitev,
- potne listine, ki se izdajajo po mednarodni pogodbi.

7. člen

(organi, pristojni za izdajo potne listine)

(1) Pristojni organ za izdajo potnega lista je upravna enota.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka sme potni list v nujnih primerih (kot npr. zdravljenje, bolezen oziroma smrt ožjega družinskega člana, nujni službeni opravki) izdati ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(3) Državljanu v tujini lahko izda potni list tudi organ Republike Slovenije v tujini, ki je pooblaščen za opravljanje konzularnih zadev.

(4) Diplomatski in službeni potni list izda ministrstvo, pristojno za zunanje in evropske zadeve (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve).

(5) Nacionalni potni list za vrnitev ali potno listino EU za vrnitev izda organ Republike Slovenije, ki je pooblaščen za opravljanje konzularnih zadev.

8. člen

(diplomatski potni list)

(1) Diplomatski potni list se izda predsedniku Republike Slovenije, poslancem Državnega zbora Republike Slovenije, poslancem iz Republike Slovenije v Evropskem parlamentu, predsedniku Državnega sveta Republike Slovenije, predsedniku in članom Vlade Republike Slovenije, predsedniku Ustavnega sodišča Republike Slovenije, varuhu človekovih pravic, predsedniku Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, predsedniku Računskega sodišča Republike Slovenije, uslužbencem Republike Slovenije v diplomatskih predstavništvih in konzulatih ter uslužbencem v posebnih misijah v tujini, ki imajo diplomatske ali konzularne nazive, ter uslužbencem ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, ki opravljajo diplomatske in konzularne naloge in imajo diplomatske nazive, vključno s tistimi, ki v dogovoru z ministrstvom, pristojnim za zunanje zadeve, opravljajo naloge v Evropski službi za zunanje delovanje, vodjem državnih delegacij Republike Slovenije, osebam, ki po sklepu Vlade Republike Slovenije odhajajo na delo v mednarodne organizacije kot funkcionarji z diplomatskim statusom v omenjenih organizacijah, diplomatskim kurirjem in določenim drugim osebam, če je to v interesu Republike Slovenije.

(2) Diplomatski potni list se lahko izda tudi ožjim družinskim članom uslužbencev Republike Slovenije v diplomatskih predstavništvih in konzulatih ter uslužbencev na posebnih misijah v tujini, uslužbencev, ki na podlagi sporazuma z ministrstvom, pristojnim za zunanje zadeve, opravljajo naloge v Evropski službi za zunanje delovanje in ožjim družinskim članom oseb, ki po sklepu Vlade Republike Slovenije odhajajo na delo v mednarodne organizacije kot funkcionarji z diplomatskim statusom v omenjenih organizacijah, če z njimi živijo na skupnem naslovu v tujini, ter ožjim družinskim članom ostalih oseb iz prejšnjega odstavka, če jih spremljajo na službeni poti v tujino.

(3) Za ožjega družinskega člana oseb iz prejšnjega odstavka se štejejo njihov zakonec ali zunajzakonski partner, njihovi otroci in otroci zakonca ali zunajzakonskega partnerja.

9. člen

(službeni potni list)

(1) Službeni potni list se izda svetnikom Državnega sveta Republike Slovenije, uslužbencem ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, in uslužbencem, razporejenim v diplomatska predstavništva ali konzulate Republike Slovenije v tujini, ki niso upravičeni do diplomatskega potnega lista.

(2) Službeni potni list se izda tudi članom državnih delegacij Republike Slovenije in uslužbencem drugih državnih organov, kadar službeno potujejo v tujino ter določenim drugim osebam, če je to v interesu Republike Slovenije.

(3) Službeni potni list se lahko izda ožjim družinskim članom uslužbencev iz prvega odstavka tega člena, če z njimi živijo na skupnem naslovu v tujini. Za ožjega družinskega člana se šteje zakonec ali zunajzakonski partner, njihovi otroci in otroci zakonca ali zunajzakonskega partnerja.

10. člen

(nacionalni potni list za vrnitev in potna listina EU za vrnitev)

(1) Nacionalni potni list za vrnitev je potna listina, ki se izda državljanu Republike Slovenije, ki je v tujini ostal brez potne listine.

(2) Za izdajo potne listine EU za vrnitev se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. državljan brez predstavnštva je vsak državljan z državljanstvom države članice, ki nima predstavnštva v tretji državi, kot je določeno v členu 6 Direktive (EU) 2015/637;
2. prosilec pomeni osebo, ki zaprosi za potno listino EU za vrnitev;
3. prejemnik pomeni osebo, ki se ji izda potno listino EU za vrnitev;
4. država članica, ki nudi pomoč, pomeni državo članico, ki prejme vlogo za potno listino EU za vrnitev;
5. država članica, katere državljanstvo ima prosilec, pomeni državo članico, za katero prosilec trdi, da je njen državljan;
6. delovni dnevi so vsi dnevi, razen sobote in nedelje ter državnih praznikov, ki so dela prosti dnevi, ki jih upošteva organ, ki mora ukrepati.

(3) Potna listina EU za vrnitev je potna listina, ki se izda prosilcu, katerega potni list ali drugi potovalni dokumenti so bili izgubljeni, ukradeni ali uničeni ali jih v razumnem roku ni mogoče pridobiti, za enkratno potovanje v državo članico EU, katere državljanstvo ima prosilec ali v kateri prebiva, kot to zahteva državljan, ali izjemoma v drug namembni kraj.

(4) Prosilec za izdajo potne listine EU za vrnitev je:

1. državljan Republike Slovenije;
2. državljan Unije brez predstavnštva v tretji državi;
3. državljan Unije, ki nima predstavnštva na ozemlju držav članic;
4. državljan Unije, ki ima predstavnštvo v državi, v kateri si prizadeva pridobiti potno listino EU za vrnitev, in kadar so bili med zadevnimi državami članicami sklenjeni ustrezni dogovori za ta namen;
5. ožji družinski član, ki ni državljan Unije, in spremlja državljana Unije iz 2. 3. in 4. točke četrtega odstavka tega člena, če ta družinski član zakonito prebiva v državi članici, brez poseganja v katere koli veljavne vizumske obveznosti. Za ožjega družinskega člana štejejo osebe iz tretjega odstavka prejšnjega člena.

(5) Postopek izdaje potne listine EU za vrnitev predpiše minister, pristojen za notranje zadeve, v soglasju z ministrom, pristojnim za zunanje in evropske zadeve (v nadaljnjem besedilu: minister, pristojen za zunanje zadeve).

11. člen

(izdelava, skladiščenje, personalizacija in prenos potnih listin)

(1) Potne listine se izdajajo na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za notranje zadeve, v soglasju z ministrom, pristojnim za zunanje zadeve, ki določita tudi ceno obrazcev potnih listin, ki jo državljan plača pristojnemu organu.

(2) Vlada Republike Slovenije lahko z odlokom določi plačilo obrazca potne listine iz drugega vira, če so bile potne listine poškodovane, uničene ali pogrešane v naravnih in drugih hujših nesrečah, ob epidemijah ali podobnih izrednih dogodkih.

(3) Obrazce potnih listin, razen potne listine EU za vrnitev, izdeluje podjetje ali organizacija, ki jo izbere minister, pristojen za notranje zadeve, v soglasju z ministrom, pristojnim za zunanje zadeve, v skladu s predpisi, ki urejajo javna naročila, v skladu s sklenjeno pogodbo.

(4) Obrazci potnih listin, razen nacionalnega potnega lista za vrnitev, potne listine EU za vrnitev in potnih listin, ki se izdajajo po mednarodni pogodbi, se personalizirajo v podjetju ali organizaciji, ki jo izbere minister, pristojen za notranje zadeve, v soglasju z ministrom, pristojnim za zunanje zadeve, v skladu s predpisi, ki urejajo javna naročila, v skladu s sklenjeno pogodbo.

(5) Prenos potnih listin iz prejšnjega odstavka med pristojnim organom oziroma ministrstvom, pristojnim za notranje zadeve, ali ministrstvom, pristojnim za zunanje zadeve, in podjetjem ali organizacijo iz prejšnjega odstavka ter vročitev potne listine na naslov za vročanje izvaja podjetje ali organizacija, registrirana za prenos poštnih pošiljk, na način, ki zagotavlja zaščito, varnost in sledljivost poštnih pošiljk.

(6) Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, in ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, vsako s svojega delovnega področja, imata pri nadzoru podjetja ali organizacije iz tretjega in četrtega odstavka tega člena pravico pregledati vso dokumentacijo, ki se nanaša na postopke izdelave, personalizacije in skladiščenja obrazcev iz drugega odstavka tega člena, ter njihovega prenosa, pregledati prostore, v katerih poteka njihova izdelava, personalizacija in skladiščenje, ter preveriti, ali osebe, ki opravljajo te naloge, izpolnjujejo naslednje pogoje za opravljanje svojih nalog:

- so polnoletne;
- so državljani Republike Slovenije ali članice držav Evropske unije;
- niso bile pravnomočno obsojene zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece;
- niso v kazenskem postopku zaradi kaznivega dejanja iz prejšnje alinee.

(7) Potna listina EU za vrnitev je sestavljena iz enotnega obrazca potnih listin EU za vrnitev in enotne nalepke potne listine EU za vrnitev, ki ju izdeluje podjetje ali organizacija, ki jo izbere minister, pristojen za zunanje zadeve, v skladu z Direktivo.

12. člen

(obrazci potnih listin)

(1) Obrazci potnih listin se tiskajo v slovenščini, angleščini in francoščini, na območjih, določenih z zakonom, kjer avtohtono živijo, skupaj s pripadniki slovenskega naroda, tudi pripadniki italijanske oziroma madžarske narodnosti, pa tudi v italijanščini ali madžarščini.

(2) Posamezna besedila v potnih listinah, določena s pravnimi akti ali odločitvami Evropske unije, so natisnjena v vseh uradnih jezikih držav članic Evropske unije.

III. VELJAVNOST POTNIH LISTIN

13. člen

(veljavnost potne listine)

(1) Potni list se izda z veljavnostjo 10 let.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se državljanu, ki še ni dopolnil starosti treh let, izda potni list z veljavnostjo treh let, državljanu, staremu od treh do 18 let, pa z veljavnostjo pet let.

(3) Državljanu, ki v obdobju petih let pred vložitvijo vloge za izdajo potnega lista, izgubi, pogreši ali odtuji dva ali več potnih listov, se izda potni list z veljavnostjo enega leta. Primere neskrbnega ravnanja s potno listino predpiše minister, pristojen za notranje zadeve.

(4) Po poteku veljavnosti potnega lista iz prejšnjega odstavka se državljanu izda potni list z veljavnostjo iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena, če v času veljavnosti potnega lista iz prejšnjega odstavka ni izgubil, pogrešil ali mu je bil potni list odtujen.

(5) Ob vsaki naslednji izgubi, pogrešitvi ali odtujitvi potnega lista se novi potni list ponovno izda po tretjem odstavku tega člena.

(6) Državljanu, ki mu ob vložitvi vloge za izdajo potnega lista zaradi zdravstvenih razlogov ali drugih upravičenih razlogov, ki so začasne narave, ni mogoče odvzeti prstnih odtisov, kot to določa tretji odstavek 19. člena zakona, se izda potni list z veljavnostjo enega leta.

14. člen

(veljavnost diplomatskega in službenega potnega lista)

Diplomatski in službeni potni list se izdata za čas opravljanja naloge, zaradi katere je imetnik upravičen do takega potnega lista, vendar njuna veljavnost ne sme biti daljša od petih let.

15. člen

(veljavnost nacionalnega potnega lista za vrnitev in potne listine EU za vrnitev)

(1) Nacionalni potni list za vrnitev se izda za čas, ki je potreben za vrnitev imetnika v Republiko Slovenijo oziroma v državo, na območju katere prebiva, za obdobje, ki ni daljše od 30 dni.

(2) Potna listina EU za vrnitev se izda za čas veljavnosti največ 15 koledarskih dni.

16. člen

(izročitev potne listine v uničenje)

(1) Državljan mora najpozneje v 30 dneh po spremembi stalnega prebivališča ali stalnega naslova v tujini pristojnemu organu predložiti potno listino za vpis spremembe v potno listino.

(2) Državljan mora izročiti pristojnemu organu potno listino v uničenje najpozneje v 30 dneh, če:

1. se spremeni kateri koli osebni podatek, ki je vpisan na biografski strani potne listine;
2. spremeni stalno prebivališče oziroma stalni naslov v tujini, pa vpis spremembe v potno listino iz prejšnjega odstavka ni več možen;
3. fotografija ne kaže več njegove prave podobe;
4. je poškodovana oziroma obrabljena, ali če iz kakšnega drugega razloga ni več uporabna.

(3) Potno listino državljana, ki ni poslovno sposoben, mora skladno z drugim odstavkom tega člena, v uničenje izročiti tisti od staršev oziroma drug zakoniti zastopnik, ki potno listino poseduje.

17. člen

(prenehanje veljavnosti potne listine)

(1) Ne glede na 13. in 14. člen tega zakona, potnim listinam po zakonu preneha veljavnost:

1. z dnem naznanitve pogrēitve, izgube ali tatvine;
2. s prenehanjem drēavljanstva Republike Slovenije;
3. s smrtjo drēavljana;
4. potnemu listu, izdanemu skladno z drugim odstavkom 2. člena tega zakona – s prenehanjem razlogov za izdajo, podanimi ob vlogi skladno s petim odstavkom 19. člena tega zakona;
5. diplomatskemu in sluēbenemu potnemu listu – s prenehanjem razlogov za izdajo skladno z 8. in 9. členom tega zakona;
6. z dnem vročitve odloēbe o razveljavitvi potne listine, ki jo opravi organ, ki je potno listino izdal, ēe so bili predloēeni neresniēni podatki ali ponarejene listine, ki so bile podlaga za izdajo dokumenta. Za vroēitev odloēbe se smiselno uporabljajo doloēbe o vroēanju iz 27. člena tega zakona.

(2) V primeru iz 2. toēke prejšnjega odstavka mora imetnik potno listino izroēiti v uniēenje pristojnemu organu ali diplomatskemu predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije v tujini ob vroēitvi odloēbe o prenehanju drēavljanstva Republike Slovenije. V primeru iz 4. toēke prejšnjega odstavka mora imetnik potni list izroēiti v uniēenje pristojnemu organu v roku 30 dni po nastopu razlogov iz 4. toēke prejšnjega odstavka. V primeru iz 5. toēke prejšnjega odstavka mora imetnik potno listino izroēiti v uniēenje ministrstvu, pristojnemu za zunanje zadeve, v osmih dneh po nastopu razloga. V primeru iz 6. toēke prejšnjega odstavka mora imetnik potno listino izroēiti v uniēenje organu, ki je izdal odloēbo o razveljavitvi potne listine, najpozneje v treh dneh po vroēitvi odloēbe.

IV. POSTOPEK ZA IZDAJO POTNIH LISTIN

18. člen

(vloēitev vloge)

(1) Vlogo za izdajo potne listine vloēi drēavljan osebno pri pristojnem organu.

(2) Vlogo lahko vloēi drēavljan, ki je dopolnil 18 let, in tudi drēavljan, ki ēe ni star 18 let, pa je sklenil zakonsko zvezo ali je postal roditelj in mu je z odloēbo sodišēa priznana popolna poslovna sposobnost.

(3) Za drēavljana, ki ni poslovno sposoben, vloēita vlogo starša ali eden od starēev s soglasjem drugega oziroma drug zakoniti zastopnik. Soglasje drugega od starēev pri vloēitvi vloge za izdajo potne listine otroku ni potrebno, ēe:

1. otrok prebiva na naslovu, ki je enak naslovu obeh starēev;
2. vlaga vlogo tisti od starēev, ki mu je otrok zaupan v varstvo in vzgojo;
3. njegovo prebivališēe ni znano;
4. mu je odvzeta starēevska skrb;
5. je zadrēan izvajati starēevsko skrb.

(4) Vlogo iz prejšnjega odstavka lahko ob predloēitvi notarsko overjenega pooblastila, ki izkazuje soglasje starēev oziroma drugega zakonitega zastopnika, vloēi tudi pooblašēenec.

(5) Pooblašēena oseba organa, pristojnega za izdajo potne listine, ob vloēitvi vloge preveri istovetnost drēavljana, v primerih, ko vlogo za izdajo potne listine vloēi zakoniti zastopnik ali pooblašēenec zakonitega zastopnika, pa tudi istovetnost zakonitega zastopnika oziroma pooblašēenca. Istovetnost se lahko preveri tudi z vpogledom v uradne evidence in primerjavo fotografije ob vlogi s fotografijo drēavljana, ki se v digitalni obliki hrani v evidenci ēe izdanega uradnega identifikacijskega dokumenta.

(6) Za drēavljana, ki je v tujini in iz upraviēenih razlogov vloge ne more podati osebno na diplomatskem predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije, pooblašēena oseba organa, pristojnega za izdajo potne listine, preveri istovetnost drēavljana na naēin, ki ga predpiēe minister, pristojen za notranje zadeve v soglasju z ministrom, pristojnim za zunanje zadeve.

(7) Vloga za izdajo potne listine se obravnava kot nujna brez doplaēila upravne takse v primerih zdravljenja, bolezni ali smrti oējega druēinskega člana in nujnih sluēbenih obveznosti. Vloga za izdajo

potne listine se lahko obravnava kot nujna tudi v drugih primerih, vendar je potrebno doplačilo upravne takse v skladu z zakonom, ki ureja upravne takse.

19. člen

(vloga za izdajo potne listine)

(1) Vloga vsebuje naslednje podatke:

1. podatke o državljanu in vlagatelju, kadar vlogo vložiti zakoniti zastopnik oziroma pooblaščenec: priimek in ime, EMŠO, datum in kraj rojstva, spol, državljanstvo, naslov in vrsta prebivališča oziroma naslova v tujini oziroma oznako, da vlagatelj nima prebivališča oziroma naslova v tujini;
2. datum vloge;
3. fotografijo državljana;
4. podatke o nastanku fotografije iz drugega odstavka 22. člena tega zakona, če je fotografija digitalna;
5. lastnoročni podpis državljana, ki se zna in zmore podpisati, ter zakonitega zastopnika, kadar vlogo vložiti zakoniti zastopnik. Podpis ne sme izkazovati besed, simbolov ali drugih oznak, ki niso del njegovega osebnega imena;
6. podatke o potni listini: oznako in naziv izdajatelja, registrsko številko, serijsko številko, tip potne listine, datum izdaje, veljavnost potne listine, vrsto in številko uradnega identifikacijskega dokumenta;
7. način vročitve potne listine;
8. podatke o osebi kateri bo potna listina vročena: priimek in ime, EMŠO oziroma datum rojstva.

(2) V vlogi za izdajo potne listine je treba navesti resnične podatke.

(3) Ob vlogi za izdajo potnega lista, diplomatskega potnega lista in službenega potnega lista se državljanu od dopolnjenega 12. leta starosti na predpisan način odvzame dva ploska prstna odtisa, razen v primerih, ko je iz zdravstvenih ali drugih upravičenih razlogov mogoč odvzem le enega prstnega odtisa ali ko odvzem prstnih odtisov ni mogoč. Način odvzema prstnih odtisov predpiše minister, pristojen za notranje zadeve v soglasju z ministrom, pristojnim za zunanje zadeve.

(4) Vloga za izdajo diplomatskega in službenega potnega lista vsebuje poleg podatkov iz prvega odstavka tega člena še podatek o diplomatskem oziroma konzularnem nazivu in funkciji, ki jo oseba opravlja, in mestu službovanja.

(5) Ob vlogi za izdajo drugega potnega lista, drugega diplomatskega ali drugega službenega potnega lista, mora prošilec navesti razloge za izdajo in predložiti dokazilo o njihovem obstoju.

(6) Za namen avtomatiziranega obveščanja o datumu izdelave potne listine in njene predaje na pošto lahko državljan ob vlogi za izdajo potne listine, ki jo izda organ iz prvega in drugega odstavka 7. člena tega zakona, navede elektronski naslov ali navede, da se lahko uporabi elektronski naslov za vročanje, določen skladno z zakonom, ki ureja prijavo prebivališča.

(7) Potni list vsebuje naslednje podatke:

1. tip potnega lista in kodo države;
2. serijsko številko potnega lista;
3. fotografijo državljana;
4. priimek in ime;
5. državljanstvo;
6. rojstni datum;
7. EMŠO;
8. rojstni kraj;
9. spol;
10. stalno prebivališče ali stalni naslov v tujini oziroma oznako, da državljan nima prebivališča oziroma naslova v tujini;
11. datum izdaje in datum veljavnosti potnega lista;

12. pristojni organ;
13. lastnoročni podpis državljana, ki se zna in zmore podpisati;
14. pomnilniški medij, na katerem so podoba obraza in prstna odtisa oziroma prstni odtis državljana shranjeni kot biometrični podatek.

(8) K podatku o stalnem prebivališču oziroma stalnem naslovu v tujini se na potno listino zapišeta tudi pošta in poštna številka oziroma drugi podatki, ki se v tujini štejejo kot sestavni del naslova. V primeru podvajanj imen občine, naselja ali ulice se zapis prilagodi na način, ki ga predpiše minister, pristojen za notranje zadeve v soglasju z ministrom, pristojnim za zunanje zadeve.

(9) Diplomatski in službeni potni list vsebujeta podatke iz 1. do 9. in 11. do 14. točke sedmega odstavka tega člena ter diplomatski oziroma konzularni naziv in funkcijo, ki jo imetnik opravlja, in mesto službovanja.

(10) Nacionalni potni list za vrnitev vsebuje podatke iz 2. do 6., 8. in 9. ter 11. in 13. točke sedmega odstavka tega člena, serijsko številko in podpis uradne osebe, ki je izdala nacionalni potni list za vrnitev.

(11) Potna listina EU za vrnitev vsebuje naslednje podatke: priimek in ime prejemnika potnega lista za vrnitev EU, njegovo državljanstvo, datum rojstva in spol, fotografijo imetnika, podatek o namembni državi in državi tranzita, državi izdajateljici, mesto in država izdaje, datum izdaje, iztek veljavnosti ter registrsko številko obrazca.

20. člen

(fotografija)

(1) K vlogi za izdajo potne listine, razen za izdajo nacionalnega potnega lista za vrnitev in potne listine EU za vrnitev, mora državljan predložiti potno listino, ki jo poseduje, in referenčno številko digitalne fotografije, ki se hrani v elektronskem odložišču fotografij za osebne dokumente in kaže njegovo pravo podobo. Podoba obraza ne sme biti digitalno popravljena oziroma spremenjena.

(2) Izjemoma lahko državljan ob vlogi predloži fotografijo v fizični obliki, če uradna oseba sprejme vlogo izven uradnih prostorov pristojnega organa ali če je zaradi bolezni državljana, njegove invalidnosti ali drugih izjemnih okoliščin to potrebno.

(3) Državljan lahko ob vlogi, vloženi na diplomatskem predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije v tujini, predloži fotografijo v fizični obliki.

(4) Podobo obraza lahko neposredno ob vlogi zajame uradna oseba pristojnega organa, če so zagotovljeni tehnični pogoji za njen zajem.

(5) Za izdajo potne listine se lahko uporabi tudi fotografija, ki se hrani v evidenci že izdanega uradnega identifikacijskega dokumenta, če kaže pravo podobo državljana.

(6) Ustreznost fotografije ter način predložitve, hranjenja in uporabe fotografije v digitalni obliki predpiše minister, pristojen za notranje zadeve v soglasju z ministrom, pristojnim za zunanje zadeve.

21. člen

(register e-fotografov)

(1) Digitalno fotografijo zajame fotograf, ki opravlja fotografsko dejavnost in je vpisan v register e-fotografov, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, ki zagotavlja aplikacijo za zajem digitalnih fotografij za identifikacijske dokumente.

(2) Na podlagi zahteve fotografa, ki izkazuje, da ima fotograf kvalificirano spletno digitalno potrdilo in opravljeno usposabljanje, ki ga izvaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, organ iz prvega odstavka tega člena fotografa vpiše v register e-fotografov.

(3) V registru e-fotografov se vodijo podatki:

- matična številka in firma fotografa;
- ime in priimek fotografa;
- naslov, na katerem fotograf izvaja storitev (občina, naselje, ulica, hišna številka ter dodatek k hišni številki in številka stanovanja, če obstajata);
- o kvalificiranem spletnem digitalnem potrdilu;
- datum izvedbe usposabljanja;
- datum vpisa v register;
- datum izpisa iz registra;
- datum o spremembah podatkov;
- datum prenehanja dejavnosti.

(4) Podatki iz prve, druge in tretje alineje tretjega odstavka tega člena fotografov, ki so vpisani v register e-fotografov, so objavljeni na spletni strani ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.

22. člen

(izdelava digitalne fotografije)

(1) Fotograf shrani digitalno fotografijo, na kateri podoba obraza ne sme biti digitalno popravljena oziroma spremenjena, v elektronsko odložišče fotografij za osebne dokumente in stranki izda potrdilo o referenčni številki fotografije.

(2) Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, lahko v elektronskem odložišču fotografij za namene izdaje potnega lista ali drugega identifikacijskega dokumenta obdeluje podatke:

- referenčna številka digitalne fotografije;
- digitalna fotografija;
- datum nastanka fotografije;
- firma ter ime in priimek fotografa.

(3) Digitalna fotografija se hrani v elektronskem odložišču fotografij za osebne dokumente 1 leto.

23. člen

(vročitev potne listine)

(1) Potna listina se lahko vroči pri pristojnem organu ali po pošti, v nujnih primerih (kot npr. zdravljenje, bolezni oziroma smrt ožjega družinskega člana, nujni službeni opravki) pa tudi pri pooblaščenem podjetju ali organizaciji iz četrtega odstavka 11. člena tega zakona. Način vročitve predlaga državljan ob vložitvi vloge za izdajo potne listine.

(2) Potna listina se lahko pri pooblaščenem podjetju ali organizaciji iz četrtega odstavka 11. člena tega zakona vroči tudi, če tako odloči pristojni organ iz prvega odstavka 7. člena tega zakona ob vložitvi vloge ali ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, ali ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, v nujnih primerih.

(3) Potna listina za državljana, mlajšega od 18 let, oziroma državljana, ki ni poslovno sposoben, se vroči zakonitemu zastopniku oziroma pooblaščenцу zakonitega zastopnika, ki je vložil vlogo za njeno izdajo, ali drugemu zakonitemu zastopniku, če je tako navedel zakoniti zastopnik ob vložitvi vloge. Državljanu, ki je ob vložitvi vloge za izdajo potne listine star 15 let in več, pa se lahko ne glede na njegovo poslovno sposobnost, vroči potna listina, če temu ob vložitvi vloge ni nasprotoval zakoniti zastopnik.

(4) Pisemska pošiljka s potno listino iz prejšnjega odstavka je naslovljena na osebo, ki se ji vroči potna listina.

(5) Potna listina se lahko ob predložitvi pooblastila ali izjave pooblaščenca o obstoju pooblastila v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, vroči tudi pooblaščenцу.

(6) Vročitev po pošti ali pri pooblaščenem podjetju ali organizaciji iz četrtega odstavka 11. člena tega zakona je opravljena, ko državljan oziroma njegov zakoniti zastopnik oziroma pooblaščenca oseba prevzame potno listino. Če potne listine ne prevzame v osmih dneh od prejema obvestila o dospeli pošiljki, kadar je določen način vročitve po pošti, ali v 8 dneh po izdelavi, kadar je določen način vročitve pri pooblaščenem podjetju ali organizaciji iz četrtega odstavka 11. člena tega zakona, se potna listina vrne pristojnemu organu, ki jo je izdal.

(7) Državljanu iz tretjega odstavka 7. člena tega zakona se potna listina vroči pri organu Republike Slovenije v tujini, ki je pooblaščen za opravljanje konzularnih zadev.

24. člen

(naznanitev pogrešitve potne listine)

(1) Pogrešitev, izgubo ali tatvino (v nadaljnjem besedilu: pogrešitev) potne listine v Republiki Sloveniji mora imetnik takoj, če to ni mogoče, pa najpozneje v osmih dneh, naznaniti organu, pristojnemu za izdajo potne listine.

(2) Pogrešitev potne listine v tujini mora imetnik takoj, če to ni mogoče, pa najkasneje v osmih dneh po prihodu v Republiko Slovenijo, naznaniti pristojnemu organu na način, določen v prejšnjem odstavku. Državljan brez stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji mora pogrešitev potne listine v tujini naznaniti najbližjemu diplomatskemu predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije v tujini v 30 dneh od pogrešitve na način, določen v prejšnjem odstavku.

(3) Naznanitev pogrešitve je mogoča tudi prek državnega portala eUprava z naprednim elektronskim podpisom, ki temelji na kvalificiranem potrdilu za elektronski podpis, skladno s predpisi, ki urejajo elektronsko identifikacijo in elektronski podpis.

(4) V naznanitvi pogrešitve je potrebno navesti resnične podatke o okoliščinah pogrešitve potne listine.

(5) Način naznanitve pogrešitve predpiše minister, pristojen za notranje zadeve.

25. člen

(rok za odločitev o vlogi)

(1) O vlogi za izdajo potne listine mora pristojni organ odločiti v 15 dneh po njeni vložitvi.

(2) Od državljanov, rojenih v tujini, ki niso vpisani v matični register v Republiki Sloveniji in je za njih potrebno ugotoviti državljanstvo in ostale osebne podatke, lahko pristojni organ zahteva, da predložijo izpisek iz rojstne matične knjige in dokazilo o državljanstvu, sicer se rok, v katerem mora biti izdana potna listina, lahko podaljša še za 30 dni.

(3) V primeru, da pristojni organ podvomi o resničnosti podatkov iz tretjega odstavka prejšnjega člena, se rok za izdajo potne listine lahko podaljša za čas ugotavljanja resničnosti podatkov, ki pa ne sme biti daljši od 60 dni.

26. člen

(zavrnitev izdaje potne listine in začasna razveljavitvev potne listine)

(1) Zaradi preprečitve prehoda meje ali izkazovanja istovetnosti državljan v tujini, da bi se zavaroval javni red ali zagotovil potek kazenskega postopka oziroma če to zahtevajo interesi obrambe države, organ, pristojen za izdajo potne listine, zavrne izdajo potne listine ali jo začasno razveljavi:

1. za otroka, glede katerega zaradi varstva njegovih koristi tako zahteva sodišče;
2. če je zoper državljana uveden kazenski postopek, dokler postopek traja in je za potrebe tega postopka to potrebno, če to zahteva pristojno sodišče ter v primeru izdane mednarodne tiralice ali evropskega naloga za prijetje in predajo, dokler je ta v veljavi;
3. če obstajajo interesi obrambe države, določeni v zakonu, če to zahteva ministrstvo, pristojno za obrambo;
4. če je bila državljanu najmanj dvakrat izrečena kazen zapora za kazniva dejanja neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog, ponarejanja denarja, tihotapstva, ponarejanja listin, nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali eksplozivov, prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države, trgovine z ljudmi, za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost ali za kazniva dejanja, povezana s tujino, za katera je v zakonu predpisana kazen osem ali več let zapora, če to zahteva policija po prejemu pravnomočne sodbe iz drugega odstavka tega člena in če kazen ni izbrisana;
5. če je bila državljanu izrečena kazen zapora za kazniva dejanja terorizma, financiranja terorizma, ščuvanja in javnega poveličevanja terorističnih dejanj, novačenja in usposabljanja za terorizem ter novačenja vojaških najemnikov in oseb, mlajših od 18 let, če to zahteva policija po prejemu pravnomočne sodbe iz drugega odstavka tega člena in če kazen ni izbrisana.

(2) Sodišče mora o pravnomočni sodbi za kazniva dejanja iz 4. in 5. točke prejšnjega odstavka obvestiti pristojno policijsko postajo, na območju katere ima državljan prijavljeno stalno ali začasno prebivališče, oziroma policijsko postajo, na območju katere je sedež sodišča, če državljan nima stalnega ali začasnega prebivališča na območju Republike Slovenije.

(3) Organ, pristojen za izdajo potne listine, potno listino začasno razveljavi, če je kakšen od razlogov iz prvega odstavka tega člena nastal po izdaji potne listine, na način kot to določa četrti odstavek 27. člena tega zakona.

27. člen

(odločanje o zavrnitvi izdaje potne listine in začasni razveljavitvi potne listine)

(1) Organi iz prvega odstavka prejšnjega člena zahtevajo za zavrnitev izdaje potne listine oziroma njeno začasno razveljavitvev (v nadaljnjem besedilu: zahteva) pošljejo upravni enoti, na območju katere ima državljan prijavljeno stalno prebivališče. Če državljan nima stalnega prebivališča ali ima stalni naslov v tujini, se zahteva pošlje ministrstvu, pristojnemu za notranje zadeve.

(2) Upravna enota oziroma ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, zahtevo nemudoma vpiše v evidenco potnih listin iz 30. člena tega zakona. Zaradi zagotavljanja namena zahteve iz prvega odstavka prejšnjega člena tega zakona, zahteva vzajemno velja tudi za osebno izkaznico državljana.

(3) Organ, pri katerem je bila vložena vloga za izdajo potne listine, izdajo na podlagi zahteve zavrne z odločbo o zavrnitvi izdaje potne listine.

(4) Če ima državljan veljavno potno listino, izda odločbo o začasni razveljavitvi potne listine do prenehanja razlogov za začasno razveljavitvev organ, ki je zahtevo prejel. V odločbi se imetniku potne listine naloži, da mora najpozneje v treh dneh po vročitvi odločbe izročiti potno listino v hrambo organu, ki je izdal odločbo, do prenehanja razlogov za začasno razveljavitvev potne listine.

(5) Pred izdajo odločbe iz tretjega in četrtega odstavka tega člena zaslišanje stranke ni potrebno.

(6) Odločba o začasni razveljavitvi potne listine se vroči imetniku potne listine v roke kadar koli in kjer koli se ta najde, odločbo pa lahko na zahtevo organa, ki je izdal odločbo, vroči tudi policija. Če je ni mogoče vročiti ob prvem osebnem vročanju, se vroči z javnim naznanilom na oglasni deski organa in državnem portalu eUprava.

(7) V primeru vročitve z javnim naznanilom se odločba šteje za vročeno z dnem objave sporočila o vročanju z javnim naznanilom na oglasni deski organa in državnem portalu eUprava, sporočilo o vročanju z javnim naznanilom pa mora biti na oglasni deski organa in državnem portalu eUprava objavljeno najmanj 15 dni.

(8) Pritožba zoper odločbo iz tretjega in četrtega odstavka tega člena ne zadrži izvršitve.

(9) Potno listino iz četrtega odstavka tega člena, ki je imetnik ne izroči v hrambo, lahko državljanu odvzame policija ali sodišče ter jo pošlje organu, ki je pristojen za izdajo potne listine. Do prenehanja razlogov za začasno razveljavitvev potne listine, potno listino hrani organ, ki je izdal odločbo o začasni razveljavitvi potne listine iz četrtega odstavka tega člena.

28. člen

(prenehanje razlogov za zavrnitev izdaje potne listine in začasne razveljavitve potne listine)

(1) O prenehanju razlogov za zavrnitev izdaje oziroma začasno razveljavitve potne listine, mora pristojno sodišče, ministrstvo, pristojno za obrambo, ali policija takoj obvestiti organ iz prvega odstavka prejšnjega člena, pri katerem je bil predlog podan.

(2) Organ iz prvega odstavka tega člena prenehanje razlogov vpiše v evidenco potnih listin iz 30. člena tega zakona, s čimer začasno razveljavljena potna lista postane veljavna do poteka veljavnosti izdaje. Organ, ki hrani potno listino, potno listino vrne imetniku, na način kot ga predpiše minister, pristojen za notranje zadeve v soglasju z ministrom, pristojnim za zunanje zadeve.

29. člen

(upravičeni razlogi za izdajo potne listine oziroma njeno začasno vrnitev imetniku)

Na vlogo državljana, ki mu je bila zavrnjena izdaja potne listine, oziroma, ki mu je bila potna lista začasno razveljavljena, sme sodišče ali organ, ki je zahteval prepoved izdaje oziroma začasno razveljavitvev, v posebno upravičenih razlogih (smrt družinskega člana, zdravljenje v tujini, nujni službeni opravki in podobno) dovoliti izdajo potne listine oziroma njeno začasno vrnitev imetniku. Potno listino mora državljan najkasneje v 60 dneh vrniti organu, ki je potno listino izdal oziroma organu iz četrtega odstavka 27. člena tega zakona.

30. člen

(vsebina in pristojnost za vodenje evidence)

(1) Organi, pristojni za izdajo potnih listin, vodijo in vzdržujejo evidenco izdanih potnih listin za namene preverjanja istovetnosti, državljanstva, prehoda državne meje ter za upravne postopke po tem zakonu. Evidenca se vodi na centralnem računalniku ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.

(2) Evidenca iz prejšnjega odstavka vsebuje:

- podatke iz prvega odstavka 19. člena tega zakona;
- diplomatski oziroma konzularni naziv in funkcijo, ki jo oseba opravlja, ter mesto službovanja, v primeru izdaje diplomatskega oziroma službenega potnega lista;
- fotografijo imetnika v digitalni obliki, ki je ni mogoče prebrati z napravami za branje biometričnih podatkov;
- prstna odtisa oziroma prstni odtis in podatek o roki in prstu prstnega odtisa;
- podatke o datumu izdaje, izdelave in prevzema potne listine na pošto;
- podatke o statusih veljavnosti potnih listinah;
- podatke iz 26. člena tega zakona;
- podatke o fotografu iz tretjega odstavka 21. člena tega zakona,
- način in datum vročitve potne listine;
- ime in priimek, EMŠO oziroma datum rojstva osebe, kateri je potna listina vročena ter njen podpis oziroma drugo dokazilo o vročitvi, če potni list ni vročen v Republiki Sloveniji.

(3) Obdelava osebnih podatkov iz evidence izdanih potnih listin je dopustna le v obsegu, ki je potreben za uresničevanje namena iz prvega odstavka tega člena.

(4) Zaradi zagotovitve varnosti pravnega prometa so na državnem portalu e-Uprave dostopni podatki o potnih listinah, in sicer:

- organ, pristojen za izdajo potne listine,
- serijska številka,
- datum izdaje,
- status veljavnosti.

(5) Fotografijo v digitalni obliki, ki se hrani na elektronskem odložišču fotografij za osebne dokumente, se v evidenco izdanih potnih listin na podlagi prvega odstavka 22. člena tega zakona prevzema s samodejnim povezovanjem z elektronskim vložiščem fotografij. Prevzemanje teh podatkov poteka na podlagi privolitve posameznika z uporabo referenčne številke fotografije.

(6) Fotografijo v digitalni obliki, ki se hrani v evidenci drugega uradnega identifikacijskega dokumenta na podlagi petega odstavka 20. člena tega zakona, se v evidenco izdanih potnih listin prevzema s samodejnim povezovanjem z evidenco osebnih izkaznic, ki se vodi skladno z določbami zakona, ki ureja izdajo osebnih izkaznic in evidenco voznikov, ki se vodi skladno z določbami zakona, ki ureja izdajo vozniških dovoljenj. Prevzemanje teh podatkov poteka na podlagi privolitve posameznika z uporabo EMŠO.

(7) Podatke iz evidence vodi organ, pristojen za izdajo potnih listin, pet let po prenehanju veljavnosti potne listine, razen podatkov iz 26. člena tega zakona, ki jih pristojni organ uniči po petih letih, ko preneha razlog za njihovo vodenje.

(8) Prstna odtisa oziroma prstni odtis se v evidenci iz drugega odstavka tega člena hranita oziroma hrani 15 dni od vročitve potne listine, vendar ne več kot 90 dni od izdaje potne listine.

(9) Evidenca izdanih potnih listin se povezuje z matičnim registrom, iz katerega se z uporabo EMŠO pridobivajo podatki državljana: imenu in priimku, datumu, državi in kraju rojstva, spolu, poslovni sposobnosti, državljanstvu ter podatki o imenu in priimku, EMŠO, datum rojstva zakonitega zastopnika oziroma pooblaščenega osebe državljana.

(10) Evidenca izdanih potnih listin se z uporabo EMŠO povezuje z registrom stalnega prebivalstva. Iz registra stalnega prebivalstva se v evidenco izdanih potnih listin posredujejo podatki o prebivališčih v

Republiki Sloveniji, naslovih v tujini ter naslovih za vročanje in njihovem trajanju, elektronskem naslovu za vročanje državljana, zakonitega zastopnika oziroma pooblaščenega osebe državljana oziroma pooblaščenca za e-vročilnice.

(11) Evidenca izdanih potnih listin se na podlagi registrske številke potne listine povezuje z evidenco podjetja ali organizacije, registrirana za prenos poštnih pošilk iz 11. člena tega zakona. Iz evidence podjetja ali organizacije, registrirane za prenos poštnih pošilk iz 11. člena tega zakona, se v evidenco izdanih potnih listin pošlje podatek o datumu vročitve in podpisu osebe, ki ji je bila potna listina vročena na ozemlju Republike Slovenije.

(12) Način vodenja evidence izdanih potnih listin predpiše minister, pristojen za notranje zadeve, v soglasju z ministrom, pristojnim za zunanje zadeve.

(13) Osebni podatki, ki se obdelujejo za namen izdaje potne listine EU za vrnitev, vključno s podobo obraza ali fotografijo prosilca, se uporabljajo za preverjanje identitete prosilca iz 10. člena tega zakona, in za izdelavo potne listine EU za vrnitev. Podatki se hranijo največ 180 dni, ko Republika Slovenija nudi pomoč prosilcu iz 10. člena tega zakona, oziroma največ dve leti, ko slovenskemu državljanu nudijo pomoč druge države članice Evropske unije.

(14) Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, vodi evidenco o številu potnih listin EU za vrnitev, evidenco o državljanstvu prosilcev iz 10. člena tega zakona ter evidenco primerov goljufij in ponaredkov potne listine EU za vrnitev ter informacije skladno z Direktivo predloži Evropski komisiji.

31. člen

(začasna hramba podatkov iz vloge)

(1) Če državljan vloži vlogo za izdajo potne listine izven sedeža diplomatskega predstavništva ali konzulata Republike Slovenije v državi, kjer kriptiran elektronski prenos osebnih podatkov ni dovoljen ali ni mogoč, se osebni podatki državljana iz 1. 3. in 4. točke prvega odstavka 19. člena in fotografija državljana iz 3. točke prvega odstavka 19. člena tega zakona hranijo in prenašajo na ustrezno varovanem in kriptiranem elektronskem mediju do njihovega elektronskega prenosa v evidenco potnih listin, vendar največ 15 dni od njihove pridobitve.

(2) Določba prejšnjega odstavka se uporablja tudi, če državljan vloži vlogo za izdajo potne listine na diplomatsko predstavništvo ali konzulat, vendar le v času, ko kriptiran elektronski prenos osebnih podatkov v evidenco potnih listin ni mogoč.

(3) V času hranjenja na elektronskem mediju iz prvega odstavka tega člena morajo biti osebni podatki državljana varovani v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

(4) Po prenosu osebnih podatkov iz prvega odstavka tega člena v evidenco potnih listin se osebni podatki na elektronskem mediju uničijo.

(5) Prvi, tretji in četrti odstavek tega člena se uporabljajo tudi za vloge, ki so sprejete izven uradnih prostorov organov, pristojnih za izdajo potne listine.

32. člen

(uporaba podatkov iz evidence)

(1) Podatke iz evidence lahko uporabljajo delavci pristojnega organa, ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, in ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, za opravljanje nalog s svojega delovnega področja, uporabljajo pa jih lahko tudi policisti, če gre za izvrševanje z zakonom določenih nalog, v primerih iz 26. člena tega zakona pa tudi pristojna sodišča in ministrstvo, pristojno za obrambo.

(2) Osebnne podatke na elektronskem mediju iz prvega odstavka prejšnjega člena lahko uporabljajo le pooblašчени uslužbenci organov, pristojnih za izdajo potne listine.

(3) Podoba obraza imetnika potne listine, shranjena kot biometrični podatek, in prstni odtisi oziroma prstni odtis, shranjen kot biometrični podatek na pomnilniškem mediju, se lahko uporabljajo le za preverjanje verodostojnosti potne listine in istovetnosti imetnika potne listine pri prehajanju državne meje.

(4) Osebnne podatke iz 19. člena tega zakona sme uporabljati pooblaščeno podjetje ali organizacija iz četrtega odstavka 11. člena tega zakona za potrebe vpisa podatkov na obrazec potne listine in jih mora v roku 30 dni po uporabi uničiti.

(5) Podatek o registrski številki potne listine, datum vročitve ter podpis osebe, ki ji je bila vročena potna listina, sme uporabljati podjetje ali organizacija iz petega odstavka 11. člena tega zakona za potrebe potrditve prevzema pošiljk iz 11. člena tega zakona in ga mora v roku 30 dni po uporabi uničiti.

VI. NADZOR

33. člen

(pristojnost za nadzor)

(1) Nadzor nad izvrševanjem določb tega zakona izvajata ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, in ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, vsako s svojega delovnega področja. Nadzor nad izvrševanjem določb 2. in 4. člena, 16. člena, drugega odstavka 17. člena, drugega odstavka 19. člena, prvega, drugega in tretjega odstavka 24. člena, četrtega odstavka 27. člena, 29. člena, četrtega in petega odstavka 32. člena ter četrtega odstavka 33. člena tega zakona izvaja Inšpektorat Republike Slovenije, pristojen za notranje zadeve. Nadzor nad izvrševanjem določb iz 4. člena, 16. člena, drugega odstavka 17. člena, četrtega odstavka 27. člena in 29. člena tega zakona izvaja tudi policija.

(2) Inšpektorat Republike Slovenije, pristojen za notranje zadeve, in policija izvršujeta pristojnost iz prejšnjega odstavka kot prekrškovna organa.

(3) Nadzor nad izvrševanjem določb 5. člena tega zakona izvaja informacijski pooblaščenec.

(4) Podjetje ali organizacija iz 11. člena tega zakona mora osebam, določenim s pogodbo iz tretjega in četrtega odstavka 11. člena tega zakona, omogočiti nadzor prostorov, v katerih poteka izdelava, personalizacija in skladiščenje obrazcev iz 11. člena tega zakona, ter jim dati na vpogled vso potrebno dokumentacijo, ki se nanaša na postopke in izpolnjevanje pogojev za osebe, ki opravljajo naloge izdelave, personalizacije in skladiščenja teh obrazcev.

VII. KAZENSKÉ DOLOČBE

34. člen

(hujši prekrški posameznikov)

Z globo od 400 do 830 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki:

1. že ima veljavno potno listino in si pridobi še drugo iste vrste, pa pri tem ne obstajajo razlogi iz drugega odstavka 2. člena tega zakona (prvi odstavek 2. člena tega zakona);

2. da, prodaja ali posodi svojo potno listino drugemu oziroma kupi ali uporabi tujo potno listino kot svojo ali spreminja oziroma izbriše podatke v potni listini, če to dejanje nima znakov kaznivega dejanja (prvi odstavek 4. člena);

3. v vlogi za izdajo potne listine in naznanitvi pogrešitve potne listine navede neresnične podatke (drugi odstavek 19. člena in četrti odstavek 24. člena).

35. člen

(prekrški posameznikov)

(1) Z globo od 125 do 400 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki:

1. zastavi potno listino ali vzame tujo potno listino z namenom zavarovanja kakšne koristi ali pravice (drugi odstavek 4. člena);
2. potne listine v določenem roku po nastopu razlogov za prenehanje njene veljavnosti ne izroči pristojnemu organu (drugi odstavek 17. člena);
3. potne listine v določenem roku ne izroči pristojnemu organu (16. člen, četrti odstavek 27. člena in 29. člen);
4. ne naznani pogrešitve potne listine (prvi in drugi odstavek 24. člena).

(2) Z globo od 400 do 1.250 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki vzame tujo potno listino z namenom zavarovanja kakšne koristi ali pravice (drugi odstavek 4. člena).

(3) Z globo od 125 do 400 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

36. člen

(prekrški podjetja ali organizacije)

(1) Z globo od 1.170 do 12.510 eurov se kaznuje za prekršek podjetje ali organizacija iz četrtega odstavka 11. člena tega zakona, ki ravna v nasprotju s četrnim odstavkom 32. člena zakona.

(2) Z globo od 1.170 do 12.510 eurov se kaznuje za prekršek podjetje ali organizacija iz petega odstavka 11. člena tega zakona, ki ravna v nasprotju s petim odstavkom 32. člena zakona.

(3) Z globo od 1.170 do 12.510 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec iz četrtega odstavka 11. člena tega zakona, če pooblaščenim osebam ne omogoči nadzora skladno z 33. členom tega zakona.

(4) Z globo od 200 do 2.080 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba pravne osebe.

37. člen

(pooblastilo za izrek globe v razponu)

Za prekrške iz 35. in 36. člena tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

38. člen

(kršitev določbe o kopiranju potne listine)

(1) Z globo od 4.170 do 12.510 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki kopira potno listino v nasprotju s 5. členom tega zakona.

(2) Z globo od 200 do 2.080 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka tudi odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, odgovorna oseba državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti.

(3) Z globo od 200 do 830 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

39. člen

(uskladitvena določba)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati Pravilnik o izvrševanju zakona o potnih listinah (Uradni list RS, št. 48/09), Pravilnik o spremembi Pravilnika o izvrševanju zakona o potnih listinah (Uradni list RS, št. 55/13) in Pravilnik o spremembi Pravilnika o izvrševanju zakona o potnih listinah (Uradni list RS, št. 79/16), ki pa se do uveljavitve predpisov, izdanih na podlagi tega zakona, uporabljajo še naprej, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

40. člen

(ureditev v prehodnem obdobju)

(1) Do poteka roka iz drugega odstavka 41. člena tega zakona se za predložitev fotografije k vlogi za izdajo potne listine uporabljajo določbe Zakona o potnih listinah (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo).

(2) Do poteka roka iz drugega odstavka 41. člena tega zakona organ iz prvega odstavka 21. člena tega zakona vpiše v register e-fotografov fotografe, ki uporabljajo aplikacijo za zajem digitalnih fotografij za identifikacijske dokumente.

41. člen

(končna določba)

(1) Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se prične šest mesecev po njegovi uveljavitvi.

(2) Določbe 20. člena, 21. člena in 22. člena tega zakona se začnejo uporabljati 1 leto po uveljavitvi tega zakona.

(3) Določbe zakona, ki urejajo postopke izdaje potnega lista EU za vrnitev, se začnejo uporabljati 9. 12. 2025.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu – Opredeljene so osnovne funkcije potne listine, ki se s predlogom zakona ne spreminjajo. Potna listina je javna listina, ki se izdaja izključno državljanu. Primarno je namenjena prehodu državne meje ter dokazovanju istovetnosti imetnika na območju Slovenije in v tujini. Hkrati služi tudi izkazovanju državljanstva, kar zagotavlja nabor osebnih podatkov na potni listini, med katerimi je tudi podatek o slovenskem državljanstvu.

S tem zakonom se v slovenski pravni red prenašajo določbe Direktive Sveta (EU) 2019/997 z dne 18. junija 2019 o vzpostavitvi potne listine EU za vrnitev in razveljavitvi Sklepa 96/409/SZVP. S tem se določa pravila o pogojih in postopek za državljane brez predstavnštva v tretjih državah za pridobitev potne listine EU za vrnitev (v nadaljnjem besedilu: PLV EU) ter določa enotno obliko za tak dokument. Predlog zakona zato opredeljuje dve novi vrsti potnih listin: nacionalni potni list, ki je namenjen zgolj državljanom Republike Slovenije, za vrnitev in potno listino EU za vrnitev, ki je namenjena tudi državljanom EU in njihovim družinskim članom. Ta se izda prosilcu, katerega potni list ali potovalni dokumenti so bili izgubljeni, ukradeni ali uničeni ali jih v razumnem roku ni mogoče pridobiti, za enkratno potovanje v državo članico EU, katere državljanstvo ima prosilec ali v kateri prebiva, kot to zahteva državljan, ali izjemoma v drug namembni kraj.

K 2. členu – Kot že velja ima lahko državljan samo eno potno listino iste vrste, izjemoma pa lahko pridobi drugi potni list, če ga potrebuje zaradi opravljanja gospodarske, kulturne ali druge dejavnosti v tujini ali če za to obstaja drug upravičen razlog (kot npr. težave pri prehodu meje tuje države zaradi žigov, vpisov, vizumov in dovoljenj v prvem potnem listu).

Možnost pridobitve drugega diplomatskega ali službenega potnega lista se uvaja zaradi zagotavljanja nemotenega izvajanja diplomatske dejavnosti v Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve RS, ko pride do sočasnega urejanja še drugih postopkov z uporabo prve potne listine kot so npr. pridobivanje akreditacije diplomatov, pridobivanje vizumov, težave pri prehodu meje v tuje države zaradi žigov ali vizumov v potnem listu.

K 3. členu – Veljavni člen opredeljuje pravico državljana pri prehodu meje in se vsebinsko ne spreminja.

K 4. členu – Veljavni člen, ki opredeljuje prepoved prodaje, posojanja in drugo nedovoljeno uporabo potne listine, se vsebinsko ne spreminja.

K 5. členu – Veljavni člen, ki se nanaša na kopiranje potne listine, se usklajuje z zakonom, ki ureja izdajo osebnih izkaznic (veljavni 4. člen Zakona o osebni izkaznici, Uradni list RS, št. 35/11, 41/21 in 199/21, v nadaljevanju ZOlk-1).

Drugi stavek 2. odstavka 4.a člena veljavnega ZPLD-1 določa: »*Pojma finančna družba in finančna storitev po tem zakonu imata enak pomen kot v zakonu, ki ureja bančništvo.*« Zakon o bančništvu je do leta 2016 med finančne družbe uvrščal tudi zavarovalnice in pozavarovalnice, z novelo pa je za svoje potrebe definiral finančne družbe ožje, saj je za potrebe bank določil le dodatne in druge finančne storitve. Med njimi tudi zavarovalno dejavnost. Pri nomotehničnem branju tako prihaja do težav, saj po črki zakona sedaj niso več vključene vse finančne družbe, kar vnaša določeno mero pravne negotovosti, in neenako obravnava primerljive subjekte na trgu. Poslovanje vseh finančnih družb je namreč podobno, vse izvajajo identifikacijo stranke, vse so v določenem obsegu zavezanci po Zakonu o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma, vse se uvrščajo v finančni sektor, vse

so strogo regulirani ipd. S predlagano spremembo (črtanjem stavka) se tako vzpostavlja enako stanje za vse finančne družbe.

Besedilo »v konkretnem postopku« se iz veljavne določbe črta kot nepotrebno.

Prepoved hrambe kopije potne listine v elektronski obliki je bila v veljavnem zakonu določena zaradi množičnega kopiranja potnih listin s strani različnih upravljavcev ter glede na ugotovitve o slabem varovanju kopij, kar je posledično omogočalo krajo identitete. Ker zaradi zakonodaje na področju varovanja arhivskega in dokumentarnega gradiva ter razvoja e-poslovanja ni potrebe po ohranitvi prepovedi hrambe potnih v elektronski obliki, jo predlog zakona zaradi racionalizacije ukinja. Enake rešitve na področju izdaje osebne izkaznice so bile določene z novelo Zakona o osebni izkaznici (Uradni list RS, št. 41/21).

Novost predloga zakona je širitev uporabe veljavnih določb, ki prepovedujejo kopiranje, tudi za optično branje potne listine. Predlagana določba zgolj sledi hitremu razvoju aplikacij za optično branje dokumenta in njihovi uporabi v vsakdanjem življenju, s čimer kot prekršek opredeli optično branje potne listine v nasprotju s privolitvijo imetnika, hkrati pa se s predlogom zakona finančnim družbam, notarjem in upravljavcem zbirk podatkov poleg fotokopiranja, kot že določeno, dovoljuje tudi optično branje (scan) potne listine.

K 6. členu – Veljavni člen določa vrste potnih listin.

S prenosom Direktive 2019/997 se nalaga državam članicam EU, da omogočijo izdajo potne listine EU za vrnitev proslcem iz drugih držav članic EU in drugim skladno z možnostmi, ki jih Direktiva predvideva. Zaradi tega se uvaja nov dokument, ki nosi naslov potna listina EU za vrnitev. Ker je Republika Slovenija v obstoječem zakonu že imela potni list za vrnitev, ki se izdaja izključno slovenskim državljanom, se le-tega preimenuje v nacionalni potni list za vrnitev z namenom, da se jasno razlikujeta oba dokumenta, ki jih lahko RS izda.

K 7. členu – Organi pristojni za izdajo potne listine so upravne enote, v nujnih primerih tudi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve. Pristojen organ je tudi organ Republike Slovenije v tujini, ki je pooblaščen za opravljanje konzularnih zadev ter ministrstvo, pristojno za zunanje in evropske zadeve (za izdajo službenih in diplomatskih potnih listin).

Predlog zakona določa, da se črta določba, da je do potnega lista v tujini opravičen le tisti slovenski državljan, ki stalno ali začasno prebiva v tujini, ali se tam nahaja zaradi zdravstvenih oziroma drugih opravičenih razlogov. Določila se spremenijo tako, da lahko v tujini zaprosi za izdajo potnega lista slovenski državljan, ki se tam nahaja iz kateregakoli razloga, s čimer se odpravljajo administrativne ovire pri pridobitvi potnega lista v tujini.

Nacionalni potni list za vrnitev ali potna listina EU za vrnitev v tujini lahko izda diplomatsko-konzularno predstavništvo, ki je pooblaščen za konzularno poslovanje. Slovenskim državljanom lahko dokument za vrnitev izda tudi Konzularni sektor MZEZ RS.

K 8. členu – Predlog zakona veljavni člen, ki določa upravičene osebe s pravico do pridobitve diplomatskega potnega lista, ne spreminja.

K 9. členu – Predlog zakona veljavni člen, ki določa upravičene osebe s pravico do pridobitve službenega potnega lista, ne spreminja.

K 10. členu – Nacionalni potni list za vrnitev je potna listina, ki se izda državljanu Republike Slovenije, ki je v tujini ostal brez potne listine zaradi kraje, pogrešitve, izgube dokumenta,

poteka dokumenta, ali v primeru rojstva otroka, če le-temu zaradi nujnosti potovanja ni mogoče zagotoviti potne listine ali osebne izkaznice.

Potna listina EU za vrnitev je v skladu z Direktivo 2019/997 potna listina, ki se izda prosilcu, katerega potni list ali drugi potovalni dokumenti so bili izgubljeni, ukradeni ali uničeni ali jih v razumnem roku ni mogoče pridobiti, za enkratno potovanje v državo članico EU, katere državljanstvo ima prosilec ali v kateri prebiva, kot to zahteva državljan, ali izjemoma v drug namembni kraj.

Direktiva 2019/997 v 7. členu omogoča, da se države članice lahko same odločijo, katerim drugim kategorijam bodo izdajale potne listine EU za vrnitev. Na podlagi potreb, ki jih RS ima, razširjamo pravico do pridobitve potne listine EU za vrnitev tudi za naslednje upravičence: državljane RS, državljane Unije brez predstavnštva v tretji državi; državljane Unije, ki nimajo predstavnštva na ozemlju držav članic; državljane Unije, ki imajo predstavnštvo v državi, v kateri si prizadevajo pridobiti potno listino EU za vrnitev, in kadar so bili med zadevnimi državami članicami sklenjeni ustrezni dogovori za ta namen (s tem omogočimo, da lahko prosilec, ki iz različnih razlogov ne more pridobiti potne listine EU za vrnitev v predstavnštvu lastne države, lahko le-tega pridobi tudi pri kateremkoli predstavnštvu DČ, v državi, kjer se nahaja, če sta se državi za ta namen ustrezno dogovorili – primer prosilca, ki želi pridobiti potno listino EU za vrnitev v New Yorku in ne v Washingtonu); ter ožji družinski člani, ki niso državljani Unije, in spremljajo državljana Unije na poti, pod pogojem, da ti družinski člani zakonito prebivajo v državi članici, in če pri tem ne pride do kakršnegakoli poseganja v veljavne vizumske obveznosti tega družinskega člana (spremljevalcu državljanu EU se dokumenta ne izda, če potuje preko držav, za katere bi potreboval pridobitev ustreznega vizuma).

K 11. členu – Veljavni člen, ki opredeljuje obrazce potnih listin in podjetje ali organizacijo, ki jih izdeluje, se s predlogom zakona ne spreminja. Kot velja, podjetje ali organizacija, ki jo izbere minister, pristojen za notranje zadeve, v soglasju z ministrom, pristojnim za zunanje zadeve, v skladu s predpisi, ki urejajo javna naročila, sklene z naročnikom pogodbo, v kateri so definirane tudi obveznosti proizvajalca, pomemben za izvajanje nadzora.

Predlog zakona določa dodaten pogoj državljanstva Republike Slovenije, ali državljanstva članice držav Evropske unije, za osebe, ki se zaposlujejo pri izvajalcu, ki opravlja naloge izdelave, skladiščenja in personalizacije potnih listin, poleg že veljavnih pogojev, ki se nanašajo na nekaznovanost in varnostno preverjanje, s čimer se zagotavlja višjo stopnjo varnosti v postopku izdaje potne listine. Pogoje preverja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, kot to že velja.

Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve imenuje organ, ki je odgovoren za izdelavo obrazcev potne listine EU za vrnitev, v skladu z Direktivo 2019/997. Personalizacija potnih listin EU za vrnitev se bo izvajala pri organih RS, pooblaščenih za opravljanje konzularnega poslovanja.

Dodaja se pravna podlaga, da lahko ob izrednih dogodkih Vlada Republike Slovenije z odlokom določi plačilo obrazca potne listine iz drugega vira (proračuna Republike Slovenije), če so bile potne listine poškodovane, uničene ali pogrešane v naravnih in drugih hujših nesrečah, ob epidemijah ali podobnih izrednih dogodkih. Imetniki potnih listin, katere so bile v izrednih dogodkih uničene, bi bili ob nadomestitvi javne listine, ki je bila uničena ali poškodovana v poplavah, plazovih ali drugih hujših nesrečah tako lahko oproščeni plačila stroškov tiskovin, kot zagotovljene solidarnostne oblike pomoči oškodovanim fizičnim osebam. Namesto imetnika, ki običajno nosi stroške tiskovine, bi tako stroške kril državni proračun, če bi tako odločila Vlada Republike Slovenije z odlokom.

Veljavni člen, ki opredeljuje izvajanje prenosa potnih listin, se s predlogom zakona ne spreminja. Prenos poštnih pošilk, na način, ki zagotavlja zaščito, varnost in sledljivost poštnih pošilk izvaja Pošta Slovenije, predlog zakona pa kot nepotrebno zgolj črta prenos vlog za izdajo potne listine, saj se vloge sprejemajo neposredno v evidenci potnih listin in se ne pošiljajo v fizični obliki.

K 12. členu – Kot velja, se obrazci potnih listin tiskajo v slovenščini, angleščini in francoščini, na območjih, določenih z zakonom, kjer avtohtono živijo, skupaj s pripadniki slovenskega naroda, tudi pripadniki italijanske oziroma madžarske narodnosti, pa tudi v italijanščini ali madžarščini. Posamezna besedila v potnih listinah, določena s pravnimi akti ali odločitvami Evropske unije, so natisnjena v vseh uradnih jezikih držav članic Evropske unije.

K 13. členu – Predlog zakona v veljavnost potne listine ne posega. Potni list se izda z veljavnostjo 10 let. Za otroka, ki še ni dopolnil starosti treh let, se izda potni list z veljavnostjo treh let, otroku, staremu od treh do 18 let, pa potni list z veljavnostjo pet let.

Dolžna skrbnost se v veljavnem zakonu nanaša na prijavo kaznivega dejanja pristojnemu organu v primeru odtujitve potne listine. Ker je lahko odtujitev potne listine tudi posledica malomarnega ravnanja državljana, nasprotno pa je pogrešitev potne listine ob naravnih nesrečah posledica višje sile, predlog zakona opušča navedbo odtujitve potne listine in neskrbno ravnanje opredeljuje na način, kot je urejeno pri izdaji osebne izkaznice, kjer primere neskrbnega ravnanja predpiše minister, pristojen za notranje zadeve.

Veljavni zakon kot razloge, ki so začasne narave, in zaradi katerih ni mogoče odvzeti prstnih odtisov, opredeljuje zgolj zdravstvene razloge. Ker pa praksa izkazuje težavo pri zajemu prstnih odtisov tudi v drugih primerih, npr. začasno poškodovanje blazinic prstov zaradi uporabe kemikalij ali izvajanja določenih del, pa ne gre za zdravstveni razlog, in v drugih izrednih okoliščinah kot so vojna, naravne nesreče, epidemije in podobno, zaradi katerih navzočnost državljana ob vlogi ni mogoča, se s predlogom določbe člena določa tudi druge upravičene razloge. Upravičenost razlogov v vsakem konkretnem primeru presoja organ, pristojen za izdajo potne listine, kot to že velja.

K 14. členu – Predlog zakona v opredeljeno veljavnost diplomatskega in službenega potnega lista ne posega. Ta se izdaja zgolj za čas opravljanja naloge, zaradi katere je imetnik upravičen do takega potnega lista, vendar njuna veljavnost ne sme biti daljša od petih let.

K 15. členu – Nacionalni potni list za vrnitev se izda za čas, ki je potreben za vrnitev imetnika v Republiko Slovenijo oziroma v državo, na območju katere prebiva, za obdobje, ki ni daljše od 30 dni. Člen se spreminja v delu, kjer ne razlikujemo več, kje ima državljan stalno ali začasno prebivališče ali stalni ali začasni naslov v tujini. Slovenski državljan ima tako možnost pridobitve nacionalnega potnega lista za vrnitev z namenom, da se vrne tja, kjer trenutno prebiva (ali v RS ali v tujini). Veljavnost dokumenta se ohranja na 30 koledarskih dni, s čimer dajemo državljanu veliko možnosti, da se vrne v kraj bivanja v razumnem roku.

V skladu z Direktivo 2019/997 je čas veljavnosti potne listine EU za vrnitev omejen na največ 15 koledarskih dni.

K 16. členu – Veljavni člen določa, da je potrebno izročiti potno listino v uničenje, ko identifikacijski dokument ne izkazuje več točnih podatkov o imetniku, fotografija ne kaže več prave podobe imetnika ali kadar potna listina iz določenega razloga ni več uporabna (je poškodovana, obrabljena ipd.). Zaradi preprečevanja zlorab dokumenta je pomembno, da pristojni organ potno listino fizično uniči, nato jo lahko stranki vrne. Veljavni člen določa, da je

pristojni organ tisti, ki dokument fizično uniči, izročitev v uničenje pa ne pomeni tudi trajne izročitve, zato se lahko potna listina osebi vrne.

Predlog zakona, poleg že določenih razlogov za izročitev potne listine v uničenje, dodatno določa, da mora potno listino državljan, ki ni poslovno sposoben, v uničenje izročiti tisti od staršev oziroma zakoniti zastopnik, ki potno listino poseduje. V praksi namreč med staršema, ki glede varstva in vzgoje skupnih otrok nista soglasna, prihaja do nesporazumov, tako pa tudi ob nastopu razlogov zaradi katerih mora državljan potno listino izročiti pristojnemu organu v uničenje (fotografija ne kaže prave podobe, sprememba podatkov, poškodba potne listine in drugo), potna listina otroka oziroma državljan, ki ni poslovno sposoben, v uničenje običajno ni izročena, kar potencialno omogoča tudi zlorabo dokumenta. Predlog zakona opustitev navedene dolžnosti opredeljuje kot prekršek tistega od staršev oziroma drugega zakonitega zastopnika, ki potno listino poseduje, in določa globo zanj.

Določba se nomotehnično usklajuje z zakonom, ki ureja prijavo prebivališča (Zakon o prijavi prebivališča, Uradni list RS, št. 52/16, 36/21 in 3/22 – ZDeb). Ta ločuje med prijavljenim stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji ter prijavljenim stalnim naslovom v tujini. Stalno prebivališče je namreč naslov v Republiki Sloveniji, na katerem posameznik stalno prebiva, in je ta naslov središče njegovih življenjskih interesov, stalni naslov v tujini pa je naslov, ki ga posameznik, ki se stalno naseli v tujini, navede ob prijavi stalnega naslova na upravni enoti oziroma diplomatsko konzularnem predstavništvu v tujini. S predlagano določbo se odpravljajo nejasnosti glede obveznosti predložitve potne listine v uničenje v 30 dneh po spremembi naslova. Z izrecnim zapisom je razvidno, da obveznost velja tako pri spremembi stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, kot stalnega naslova v tujini.

K 17. členu – Veljavni zakon določa, da ne glede na vrsto potne listine, njena veljavnost preneha po zakonu s potekom datuma veljavnosti, za katerega je bila izdana, pred tem pa lahko tudi z dnem naznanitve pogrešitve, izgube ali tatvine, s prenehanjem državljanstva Republike Slovenije ali s smrtjo imetnika. Prenehanje veljavnosti z dnem naznanitve pogrešitve ščiti državljana pred zlorabo njegove identitete v primeru, ko bi želela njegovo potno listino kot svojo doma ali v tujini uporabiti druga oseba. Ponovno aktiviranje veljavnosti morebiti kasneje najdene potne listine ni mogoče. Ko prenehajo razlogi opravljanja gospodarske, kulturne ali druge dejavnosti v tujini, zaradi katerih je bil državljan upravičen do izdaje drugega potnega lista, mora ta potni list predložiti pristojnemu organu v uničenje v roku 30 dni. Prav tako je potrebno predložiti v uničenje diplomatski ali službeni potni list v roku 8 dni, če imetniku poteče funkcija, na podlagi katere je potni list pridobil.

S predlogom zakona se odpravlja pravna praznina in se zaradi pravne varnosti določi, da potnim listinam po zakonu preneha veljavnost z dnem vročitve odločbe o razveljavitvi potne listine, ki jo opravi organ, ki je potno listino izdal (upravna enota, ministrstvo, ki je pristojno za notranje zadeve ali ministrstvo, ki je pristojno za zunanje in evropske zadeve), če so bili predloženi neresnični podatki ali ponarejene listine, ki so bile podlaga za izdajo dokumenta. Imetnik mora potno listino izročiti v uničenje organu, ki je izdal odločbo o razveljavitvi potne listine, najpozneje v treh dneh po vročitvi odločbe, predlog zakona pa opustitev navedene dolžnosti opredeljuje kot prekršek in določa globo zanj.

K 18. členu – Vlogo za izdajo potne listine lahko vloži državljan, ki je dopolnil 18 let in državljan, ki še ni star 18 let, pa je sklenil zakonsko zvezo ali je postal roditelj in mu je z odločbo sodišča priznana popolna poslovna sposobnost.

Veljavni zakon določa, da za državljana, mlajšega od 18 let, in državljana, ki ni poslovno sposoben, vloži vlogo zakoniti zastopnik. V praksi prihaja do številnih zapletov v zvezi s potrebnimi soglasji staršev pri vložitvi vloge za otroka, pristojni organi namreč ob vlogah za

izdajo osebne izkaznice otrok ravnajo skladno s skupnimi usmeritvami Ministrstva za notranje zadeve in Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, hkrati se smiselno uporabljajo določbe ZOlk-1, kjer je bila predlagana rešitev na področju izdaje osebne izkaznice že določena. Zaradi pravne varnosti, saj sta osebna izkaznica in potni list uradna identifikacijska dokumenta, ki ju izda organ Republike Slovenije, hkrati sta oba potovalne narave, se s predlogom izdaja potne listine poslovno nesposobni osebi in izdaja osebne izkaznice taki osebi, usklajujeta. Predlog zakona natančno določa, da za državljana, ki ni poslovno sposoben, vložita vlogo starša ali eden od staršev s soglasjem drugega oziroma drug zakoniti zastopnik. Soglasje drugega od staršev za izdajo potne listine otroku pa ni potrebno, če otrok prebiva na naslovu, ki je enak naslovu obeh staršev (enak naslov stalnega ali vsaj začasnega prebivališča praviloma kaže na to, da med staršema ni spora in zato nevarnosti, da bi eden od staršev pridobil potno listino kot potovalni dokument ter protipravno odpeljal otroka v tujino), če za otroka vloga tisti od staršev, kateremu je otrok zaupan v varstvo in vzgojo, če prebivališče drugega starša ni znano, če je postavljen pod skrbništvo ali mu je odvzeta starševska skrb ali če je zadržan izvrševati starševsko skrb. Smiselno enaka ureditev velja tudi za prijavo prebivališča otroka in izhaja iz petega odstavka 5. člena ZPPreb-1.

Ker se v praksi pogosto izpostavljajo vprašanja, ali lahko vlogo za izdajo potnega lista otroku vloži eden od starih staršev, predlog zakona zaradi hitrega tempa življenja in časovnih omejitev pri poslovanju upravnih enot omogoča, da vlogo za izdajo potne listine otroku vloži tudi pooblaščenec, ki ga starša oziroma drug zakoniti zastopnik pooblasti za vložitev vloge. Pooblastilo mora biti notarsko overjeno, s čimer se preprečuje morebitne protipravne odtujitve otroka s strani enega od staršev. Overitev podpisa stranke na izjavi pomeni potrditev notarja, da sta se zakoniti zastopnika v njegovi prisotnosti podpisala in potrdila, da je podpis njun. Navedeno tako tudi izkazuje njuno soglasje za vložitev vloge. Soglasja v pooblastilu ni potrebno izkazati v primerih kot so opredeljena z zakonom.

Pred izdajo potne listine se identiteta državljana in zakonitega zastopnika preverja, saj zakonska določba uradno osebo k temu obvezuje in ji tako nalaga veliko stopnjo odgovornosti. Slednje je pomemben element preprečevanja zlorabe identitete, na katerega opozarjajo tudi mednarodni strokovnjaki, saj se ob zamenjavi identitete ob vlogi izdela dokument z vsemi varnostno-zaščitnimi elementi po ustaljenem postopku in s praviimi materiali. Veljavni zakon določa, da se istovetnost lahko preveri tudi z vpogledom v uradne evidence, predlog zakona pa izrecno določa, da se preverja tudi identiteta pooblaščenca ter da je istovetnost mogoče ugotoviti tudi s primerjavo fotografij iz evidenc že izdanih uradnih identifikacijskih dokumentov (npr. pregled fotografij iz že neveljavnih potnih listin ali drugih dokumentov), s čimer bo uradna oseba v postopku izdaje potne listine lažje zaznala morebitne lažne ali morfirane fotografije.

Za državljana, ki je v tujini in iz upravičenih razlogov vloge ne more podati osebno na diplomatskem predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije, pooblaščenca osebno organa, pristojnega za izdajo potne listine, se določa, da se preveri istovetnost državljana na način, ki ga predpiše minister, pristojen za notranje zadeve v soglasju z ministrom, pristojnim za zunanje in evropske zadeve, v smislu ugotavljanja in preverjanja istovetnosti z uporabo videoelektronske identifikacije. Z navedenim bo državljan, ki iz upravičenih razlogov vloge za izdajo potne listine ne bo mogel osebno podati, v nujnih primerih vlogo vložil, njegova istovetnost pa bo tudi uradno ob vlogi preverjena. Videoelektronska identifikacija, ki se v praksi že izvaja na številnih področjih (npr. notarji, banke in drugi), lahko državljanom Republike Slovenije, ki prebivajo v tujini, v nujnih primerih pomembno olajša možnost pridobitve identifikacijskega dokumenta, ki jim omogoča prebivanje v tujini in vrnitev v domovino.

Predlog zakona jasno opredeljuje, da se potna listina, če je razlog za nujno izdajo zdravljenje, bolezen ali smrt ožjega družinskega člana ter nujni službeni opravki, izda brez doplačila upravne takse, kot to že velja pri izdaji osebne izkaznice. Identično se sicer dopušča, da se vloga lahko obravnava kot nujna tudi v drugih primerih (npr. malomarnost državljana, ki je spregledal potek veljavnosti in že rezerviral potovanje, ipd.), vendar je potrebno doplačilo upravne takse. S tem se v ohranja pravna podlaga, ki omogoča izvajanje Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10-UPB, s spremembami in dopolnitvami). Slednji namreč v tarifni številki 14 v opombi št. 7 določa, da se za izdajo potne listine v drugih nujnih primerih, ki kot nujni niso navedeni v zakonu, ki ureja potne listine, plača dvakratna vrednost takse iz točk 1.a, 1.b, 1.c ali 1.č te tarifne številke. Predlog določbe se tako usklajuje z veljavno določbo ZOIZk-1.

K 19. členu – Veljavni zakon v 23. členu določa obliko in vsebino vloge za izdajo potne listine. Vloga se lahko vloži tako na predpisanem obrazcu v fizični obliki (kartonček vloge) ali v elektronski obliki. Oseba, ki vloži vlogo, mora navesti resnične podatke, zlasti tiste, ki se nanašajo na njeno identifikacijo pred pristojnim organom, saj z večino podatkov pristojni organ razpolaga sam. Navedba neresničnih podatkov se sankcionira. Veljavni zakon določa, katere podatke vsebuje obrazec vloge. Predlog zakona opušča besedo »obrazec«, kot to že velja pri izdaji osebne izkaznice, ob tem pa se navaja nabor podatkov, ki jih vsebuje vloga. Vloga, kot že velja, vsebuje podatke, ki omogočajo izdelavo potne listine, in podatke, ki so pomembni za vodenje evidence potnih listin. Predlog med podatke vloge dodaja naziv izdajatelja (upravna enota, pristojno ministrstvo), usklajuje ustreznejšo razliko med naslovom stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji in stalnim naslovom v tujini, izrecno zapiše tudi podatek, da je državljan brez stalnega prebivališča oziroma stalnega naslova v tujini, kot to v praksi že velja, pušča nepotrebne podatke o vročitvi, saj potna listina še ni vročena (razumljiveje se zapišejo podatki o osebi, ki ji bo potna listina vročena), ter dodaja druge podatke, ki se nanašajo na digitalno fotografijo. Kot že velja pri vlogi za izdajo osebne izkaznice, se v vlogo za izdajo potne listine vnese tudi podatek o vrsti in oznaki identifikacijskega dokumenta (npr. vlagatelj se identificira z veljavno osebno izkaznico), kar je pomembno z vidika identifikacije vlagatelja vloge.

Evidenca izdanih potnih listin med drugimi podatki vsebuje podatek o priimku in imenu državljana, ki vloži vlogo za izdajo potne listine, ter njegov podpis, če se zna in zmore podpisati. Ker lastnoročni podpis v slovenski zakonodaji ni definiran, predlog zakona izrecno določa, da lastnoročni podpis ne sme izkazovati besed, simbolov ali drugih oznak, ki niso del njegovega osebnega imena. V letu 2021 je namreč porastel delež vlog za izdajo potnih listin, kjer so se vlagatelji lastnoročno podpisovali z besedami in povedmi, ki niso bile del osebnega imena, npr. »A.R«, »vse pravice pridržane«, »Brez prejudice – UCC#-308« in podobno. V vseh primerih so bili v predhodno podanih vlogah lastnoročni podpisi strank evidentno drugačni in zapisani v obliki osebnega imena (ime in priimek), torej je v uradnih evidencah že obstajal drug oziroma drugače zabeležen podpis vlagatelja, zato je bilo očitno, da gre za dogovorjeno aktivnost večjega števila posameznikov v enakem obdobju, pred različnimi upravnimi enotami. Z namenom preprečevanja tovrstnih vlog in hitrega upravnega postopka, v katerem pristojni organ tovrstno vlogo zavrne, saj lastnoročni podpis ni istoveten z uradnimi identifikacijskimi podatki vlagatelja v uradnih evidencah, se s predlagano dopolnitvijo zakona izrecno določa, da lastnoročni podpis ne sme izkazovati besed ali simbolov, ki niso del osebnega imena. Zakon o osebni imenu (Uradni list RS, št. 20/06 in 43/19) v tretjem členu izrecno določa, da je osebno ime sestavljeno iz imena in priimka, lastnoročni podpis vlagatelja pa bo tako lahko izkazoval zgolj osebno ime (četudi gre npr. za nečitljiv podpis), vendar brez dodanih besed oziroma povedi ali simbolov ter drugih morebitnih oznak.

Za povečanje uporabnosti potne listine v pravnem prometu predlog določa, da se k podatku o stalnem oziroma začasnem prebivališču na potno listino zapišeta tudi pošta in poštna

številka, kot to že velja tudi pri osebni izkaznici. Pošta in poštna številka sicer nista sestavni del naslova stalnega oziroma začasnega prebivališča na območju Republike Slovenije, ki je podan v definiciji, ki izhaja iz zakona, ki ureja prijavo prebivališča, in po kateri naslov sestavljajo občina, naselje, ulica, hišna številka ter dodatek k hišni številki in številka stanovanja, če obstajata, kljub temu pa podatek o pošti in poštni številki naslova obstaja v Registru prostorskih enot, ki je vir podatka za zapis naslova. Hkrati vključitev navedenih podatkov pripomore tudi k večji pravni varnosti pri identifikaciji posameznika. V povezavi z zapisom naslova se uporabnost potne listine povečuje tudi z opredelitvijo zapisa naslova glede na strukturo podatkov. V določenih primerih se lahko zapis imena občine in naselje ali naselja in ulice ponovi, zato je smiselno zagotavljanje prilagoditve zapisov posameznih naslovov. Način prilagoditve bo opredeljen s podzakonskim aktom.

Ker državljani po vložitvi vloge za izdajo potne listine niso seznanjeni ali je bila potna listina že izdelana oziroma ali je bila že posredovana na pošto, ob številnih klicih na upravne enote oziroma pristojno ministrstvo pa po nepotrebnem ovirajo potek dela, predlog zakona za namen avtomatiziranega obveščanja o datumu izdelave potne listine in njene predaje na pošto določa, da lahko državljan ob vlogi za izdajo potne listine, ki jo izda upravna enota ali ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, navede elektronski naslov ali navede, da se lahko uporabi elektronski naslov za vročanje, določen skladno z zakonom, ki ureja prijavo prebivališča. Elektronski naslov za vročanje je namreč določen naslov za vročanje dokumentov v elektronski obliki, vpisan v registru stalnega prebivalstva. Sestavni del elektronskega naslova za vročanje je tudi kontaktna številka mobilnega telefona, na katero posameznik prejema in iz katere posameznik pošilja kratka obvestila v zvezi z vročanjem (e-vročilnica).

Z vpisom podatka o kraju službovanja se opravlja pomanjkljivost obstoječega zakona, po katerem kraj službovanja ni bil sestavni del podatkov, ki se vodijo v registru za diplomatske in službene potne liste. Kraj službovanja je nujen podatek, ki ga vsebujejo diplomatski in potni listi, zaradi postopka akreditacije pri organih države sprejemnice v kraju službovanja.

K 20. členu – Skladno z veljavno zakonodajo mora biti fotografija, ki jo posameznik predloži ob vlogi za izdajo potne listine, ustreznih dimenzij in mora izkazovati pravo podobo imetnika. Predložena je lahko tako v klasični obliki (fotografski papir) kot v digitalni, pri čemer pa je pomembno, da predložitev v digitalni obliki pomeni izključno prevzem iz posebnega odložišča fotografij – državljan npr. ne more poslati svoje fotografije po elektronski pošti ali je prinesiti na pomnilniškem mediju. Upravlavec elektronskega odložišča fotografij kot samostojne baze podatkov, ki se povezuje z evidenco potnih listin, je Ministrstvo za notranje zadeve. Zakon določa nabor, namen in uporabo podatkov iz elektronskega vložišča fotografij ter njihovo enoletno hrambo in ponovno uporabo.

Novost predloga zakona je pogojevanje, da se fotografija predloži v digitalni obliki (vlogi se predloži referenčna številka fotografije v digitalni obliki), fotografijo podobe obraza pa zajame fotograf preko sistema e-fotograf, kar omogoča sledljivost izvora fotografije. Učinkovita rešitev pred morebitno zlorabo predložene fotografije (popravki podobe obraza, morfining, predložitev fotografije druge osebe) predstavlja namreč prevzem posnetka podobe obraza v evidenco izdanih potnih listin iz elektronskega odložišča fotografij za osebne dokumente na podlagi referenčne številke fotografije v digitalni obliki, ki jo izdelata fotograf, ki opravlja fotografsko dejavnost in ima zato opravljeno izobraževanje, ki ga izvaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, na način kot to že velja pri izdaji uradnih identifikacijskih dokumentov (tako potne listine, kot osebne izkaznice). Posnetek podobe obraza je tako nadzorovan, za fotografijo, ki jo je izdelal fotograf preko sistema e-fotograf, se lahko ugotavlja tudi njen izvor. Zaradi navedenega predlog spremembe zakona določa obvezno uporabo informacijske rešitve e-

fotograf in določa izjeme, ko lahko državljan ob vlogi za izdajo potne listine predloži fotografijo v fizični obliki.

Predlog zakona v treh ločenih členih ureja predložitev digitalne fotografije, na način kot to v praksi že velja. S predlogom zakona se tako zgolj celovito ureja sistem e-fotograf v posebni določbi zakona, na način, kot se v praksi že izvaja:

- k vlogi za izdajo potnega lista mora državljan priložiti digitalno fotografijo, ki se hrani v elektronskem odložišču fotografij in kaže njegovo pravo podobo. Podoba obraza ne sme biti digitalno popravljena oziroma spremenjena, zakon pa opredeljuje tudi izjeme (fotografi kljub večkratnim opozorilom izdelujejo fotografije z neustreznim ozadjem, na katerega implementacija zaščite fotografije ni mogoča, uporaba sistema e-fotograf pa zagotavlja ustreznost fotografije in njenega ozadja);
- digitalno fotografijo izdela fotograf, ki opravlja fotografsko dejavnost in je vpisan v register e-fotograf, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, ki zagotavlja aplikacijo za izdelavo digitalnih fotografij za identifikacijske dokumente (sistem e-Fotograf);
- vpis v register je, tako kot v praksi že sedaj, pogojen s pisno zahtevo fotografa, predloženim potrdilom o izvedenem usposabljanju (ki ga sedaj izvaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije) in veljavnim kvalificiranim potrdilom;
- fotografi, ki že uporabljajo sistem e-fotograf, se v register vpišejo na podlagi zatečenega stanja; register e-fotograf je uradna evidenca, podatki o fotografih in njihovi lokaciji pa so tudi javno dostopni na spletu;
- fotograf shrani digitalno fotografijo, na kateri podoba obraza ne sme biti digitalno popravljena oziroma spremenjena, v elektronsko odložišče fotografij za osebne dokumente in stranki izda potrdilo o referenčni številki fotografije.

Ker pa obstajajo življenjske situacije, ko fotografije ne bo mogoče posredovati neposredno prek sistema e-fotograf, predlog zakon določa dopustne izjeme, ko se ob vlogi za izdajo potne listine lahko predloži fotografija v fizični obliki. Izjema tako velja v primerih, ko uradna oseba sprejema vlogo izven uradnih prostorov pristojnega organa, kot to že velja v primerih bolezni državljana, starosti in ob drugih upravičenih razlogih. Pri invalidnih osebah in drugih posameznikih, ki zaradi bolezni, starosti in podobnih razlogov ne morejo do pristojnega organa, namreč uradna oseba vlogo za potno listino sprejme po obisku v bolnišnici, domu starejših, v instituciji ali na domu, fotografija pa se ločeno (naknadno) prenese v evidenco potnih listin. Izjema velja tudi v primerih, ko je vloga sicer vložena v uradnih prostorih organa, pa zaradi bolezni državljana, njegove invalidnosti ali zaradi drugih izjemnih okoliščin v konkretnem primeru fotografije ni bilo mogoče posredovati preko sistema e-fotograf (npr. novorojenčka zaradi bolezni ni bilo mogoče slikati pri fotografu). Izjema velja tudi za vloge v tujini, kadar situacija ne dopušča prihoda državljana na diplomatsko konzularno predstavništvo, zaradi česar pristojni organ vlogo sprejme izven uradnih prostorov, hkrati v tujini tudi ni mogoče zagotoviti tehničnih pogojev za fotografiranje državljana preko sistema e-fotograf. V vseh izjemah mora fotografija predložena v fizični obliki izkazovati pravo podobo državljana in mora izpolnjevati druge pogoje, ki jih predpisuje zakonodaja za njen biometrični zajem.

Podobo obraza lahko neposredno ob vlogi zajame uradna oseba pristojnega organa, če so zagotovljeni tehnični pogoji za njen zajem. V praksi upravne enote, zaradi življenjskih okoliščin posameznikov (npr. oseba leži nepokretna v postelji), vloge za izdajo potnih listov sprejemajo tudi izven uradnih prostorov upravne enote (v domovih starejših, v bolnišnicah, zaporih itd.), z uporabo mobilnih postaj. Poleg tablice, ki omogoča podpis posameznika, je sestavni del mobilne postaje tudi tipkovnica in čitalec prstnih odtisov, mobilne delovne postaje pa omogočajo neposredno prijavo v registrsko okolje informacijskega sistema upravno notranjih zadev. Za uradno osebo, ki sprejme vlogo, to pomeni, da se prijava preko tablice izvede na enak način, kot prijava v registre na stacionarni delovni postaji za okencem. Vloga

za izdajo potnega lista se tako evidentira neposredno v registru, kjer se kreira registrska številka. Prenos podpisa in prstnih odtisov, ki se zajamejo preko mobilne postaje, se v register izvede v naslednjem koraku preko registrske številke predhodno kreirane vloge. Mobilna postaja primarno ni namenjena fotografiranju, četudi lahko kamera, ki je na tablici mobilne postaje, v določenih primerih zagotovi ustreznosti fotografije podobe obraza za njen biometričen zajem (ustrezno ozadje, ustreznost lege obraza in drugo).

Kot že velja, mora k vlogi za izdajo potne listine državljan predložiti potno listino, ki jo poseduje, četudi ji je že potekla veljavnost. Zaradi morebitne preprečitve zlorabe dokumenta mora namreč pristojna uradna oseba potno listino fizično uničiti ob vlogi za izdajo nove potne listine, na način kot je to določeno v podzakonskem aktu.

K 21. členu – Tako kot to v praksi že velja, bodo morali fotografi, ki se bodo želeli vključiti v sistem e-fotograf, pridobiti kvalificirano spletno digitalno potrdilo, imeti ustrezno tehnično opremo ter opraviti ustrezno izobraževanje. Izobraževanja izvaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, za fotografe, ki že uporabljajo sistem e-fotograf, pa ponovno izobraževanja ni potrebno. Predlog zakona tako fotografom ne nalaga nikakršnih dodatnih obveznosti, saj se način zajema oziroma predložitve fotografije preko sistema e-fotograf ne spreminja, temveč se le zapiše pogoje, ki jih fotografi, ki uporabljajo sistem e-fotograf, že morajo izpolnjevati.

Predloga zakona vzpostavlja register e-fotografov. Register bo vodilo ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, ki že zagotavlja aplikacijo za zajem digitalnih fotografij za identifikacijske dokumente. V predlogu zakona se izrecno opredeljuje kateri podatki o fotografu, ki izdeluje digitalne fotografije, oziroma njegovi firmi, se vodijo v registru e-fotografov, javni podatki pa bodo pregledno objavljeni na spletni strani ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.

K 22. členu – Predlog zakona zgolj izrecno opredeljuje podatke, ki se obdelujejo v elektronskem odložišču fotografij, za namene izdaje potne listine. Podatki omogočajo tudi sledljivost izvora fotografije. Kot to že velja, se določa, da se digitalna fotografija hrani v elektronskem odložišču fotografij za osebne dokumente 1 leto. Predlog zakona tudi določa, da podoba obraza ne sme biti digitalno popravljena oziroma spremenjena, saj mora izkazovati pravo podobo imetnika.

K 23. členu – Veljavni zakon določa, da se potna listina lahko vroči pri pristojnem organu ali po pošti, v nujnih primerih pa tudi pri pooblaščenem podjetju ali organizaciji iz tretjega odstavka 11. člena zakona (trenutno Cetis). Način vročitve izbere državljan ob vložitvi vloge za izdajo potne listine.

Ker je v nujnih primerih hitra vročitev potne listine imetniku bistvena, v praksi pa zaradi izrednih okoliščin prihaja do težav pri vročanju, predlog zakona omogoča, da vročitev po vložitvi vloge pri pooblaščenem podjetju ali organizaciji, ki personalizira obrazce potnih listin, v nujnih primerih (epidemija, poplave in drugi izredni dogodki) določi tudi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve ali ministrstvo, pristojno za zunanje in evropske zadeve. Vročanje potnih listin se s predlogom zakona poenoti z vročanjem osebnih izkaznic na način, da državljan predlaga način vročitve, o vročitvi pri pooblaščenem podjetju ali organizaciji ki personalizira obrazce potnih listin, pa odloči pristojna upravna enota ob vložitvi vloge. Upravna enota lahko takšen način vročitve namreč odobri le v nujnih primerih (kot npr. zdravljenje, bolezen oziroma smrt ožjega družinskega člana, nujni službeni opravki in podobno).

Predlog zakona zgolj izrecno zapiše, kar že velja v praksi glede vročitve potne listine zakonitemu zastopniku imetnika ali pooblaščenim osebam. Potna listina se namreč lahko vroči tudi zakonitemu zastopniku imetnika ali pooblaščenim osebam, ki jo je imetnik potne listine pooblastil za prevzem oziroma vročitev. Če potne listine imetnik ne prevzame v osmih dneh

od prejema obvestila o dospeli pošiljki, kadar je določen način vročitve po pošti, ali v 8 dneh po izdelavi, kadar je določen način vročitve pri izvajalcu iz tretjega odstavka 12. člena tega zakona, se potna listina vrne pristojnemu organu, ki jo je izdal.

K 24. členu – Predlagani člen, ki določa obveznost naznanitve pogošitve potne listine, se usklajuje z zakonom, ki ureja izdajo osebne izkaznice, ob čemer se zakonsko določeni roki za naznanitev pogošitve vsebinsko ne spreminjajo.

Ob naznanitvi pogošitve, kraje ali izgube potne listine zadostuje elektronska identifikacija posameznika. Predlog zakona zato določa, da je naznanitev pogošitve mogoča tudi prek enotnega državnega portala eUprava z elektronskim podpisom, ki ustreza lastnoročnemu podpisu, skladno z zakonom, ki ureja elektronsko identifikacijo in storitve zaupanja. Takšna storitev je sicer že na voljo, državljanom pa omogoča, da lahko svojo obveznost izvedejo takoj in enostavno ter neodvisno od obiska upravne enote zagotovijo hiter preklic veljavnosti potne listine, kot to velja tudi pri osebni izkaznici.

K 25. členu – Predlagani člen, ki določa rok za odločitev o vlogi za izdajo potne listine, se vsebinsko ne spreminja. O vlogi za izdajo potne listine mora pristojni organ odločiti v 15 dneh po njeni vložitvi, hkrati določa izjemi kdaj se lahko rok podaljša, če je to potrebno zaradi ugotavljanja resničnosti podatkov.

K 26. členu – Veljavni zakon, ki je predmet uskladitve z določbami veljavnega ZOlk-1, v 26. členu določa, da kateri organ in iz katerih razlogov lahko zahteva prepoved izdaje potne listine.

Pristojni organi za izdajo potnih listin (upravne enote, diplomatsko konzularna predstavništva Republike Slovenije v tujini, Ministrstvo za notranje zadeve in Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve), morajo vlogo za izdajo potne listine zavrniti v primeru, če to zahteva sodišče, Ministrstvo za obrambo ali policija iz razlogov, ki so v 26. členu veljavnega zakona taksativno navedeni.

Sodišče lahko predlaga zavrnitev izdaje potne listine v primerih, če je zoper državljana, ki prosi za izdajo potne listine uveden kazenski postopek oziroma teče postopek v zakonskih sporih, pa tudi v primerih sporov iz razmerij med starši in otroki, dokler postopek traja. V predlogu zakona se ustrezneje zapiše, da lahko pristojno sodišče prepoved oziroma začasno razveljavitev zahteva zaradi varstva koristi otroka, in ne zgolj, če teče postopek v zakonskih sporih ter sporih iz razmerij med starši in otroki, dokler postopek traja, kot to tudi že velja za prepoved izdaje osebne izkaznice.

Predlog zakona predvideva nov, dodaten razlog, zaradi katerega lahko sodišče predlaga prepoved izdaje potnega lista, in sicer v primeru izdane mednarodne tiralice ali Evropskega naloga za prijetje in predajo, kot to že velja pri osebnih izkaznicah. Praksa izkazuje, da je število v tujini prijetih slovenskih državljanov, zoper katere so domača sodišča izdala mednarodne tiralice ali evropski nalog za prijetje in predajo, občutno višje od državljanov, prijetih doma, kar nakazuje na potrebo po ureditvi, ki bo državljanom preprečila prehod meje in omogočila njihovo lažje prijetje že v Republiki Sloveniji. V povezavi z začasno razveljavitvijo potne listine, ki jo predvideva tretji odstavek 27. člena predloga zakona, se bo lahko učinkoviteje zagotovilo izvajanje in izvrševanje zakonitih odredb slovenskih sodišč. Trenutna ureditev vpisa ukrepa v evidenco potnih listin namreč ne pomeni tudi razveljavitve veljavnosti morebiti že izdane potne listine, ki jo ima državljan. Če državljan potne listine ne predloži v hrambo upravni enoti, jo lahko še naprej uporablja, iz tega vidika pa je ukrep odvzema potne listine popolnoma neučinkovit. Z namenom zagotavljanja učinkovitosti ukrepa, v čim krajšem času po tem, ko so za to podani razlogi, zato zakon predvideva izdajo odločbe o začasni

razveljavitvi potne listine. Pri tem je pomembno poudariti, da je razveljavitev potne listine zgolj začasne narave, saj se lahko, ob prejemu obvestila o prenehanju razlogov za ukrep oziroma v primeru, potna listina uporablja naprej kot veljavna.

Na zahtevo policije se zavrne izdaja potne listine oziroma se potna listina začasno razveljavi, če je bila državljanu najmanj dvakrat izrečena kazen zapora za kazniva dejanja neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog, ponarejanja denarja, tihotapstva, ponarejanja listin, nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali eksplozivov, prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države, trgovine z ljudmi, terorizma, financiranja terorizma, ščuvanja in javnega poveličevanja terorističnih dejanj, novačenja in usposabljanja za terorizem, novačenja vojaških najemnikov in oseb, mlajših od osemnajst let, za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost ali za kazniva dejanja, povezana s tujino, za katera je v zakonu predpisana kazen osem ali več let zapora.

Predlog zakona v posebno peto točko izloča kazniva dejanja terorizma, financiranja terorizma, ščuvanja in javnega poveličevanja terorističnih dejanj, novačenja in usposabljanja za terorizem ter novačenja vojaških najemnikov in oseb, mlajših od osemnajst let, ter zanje določa, da zadostuje zgolj izrek ene kazni zapora, brez določitve višine zaporne kazni. S predlagano rešitvijo se poudarja pomen navedenih kaznivih dejanj z vidika preprečevanja terorizma z uvedbo administrativnih upravnih ukrepov.

Policijo, kot predlagatelja, mora o pravnomočnih sodbah obvestiti sodišče, kot je to veljalo tudi doslej.

K 27. členu – Predlagani novi 27. člen določa postopek vpisa t. i. ukrepa v evidenco potnih listin ter organ, ki je pristojen za izdajo odločbe o zavrnitvi potne listine in odločbe o začasni razveljavitvi potne listine.

Kot že velja, bo sodišče, Ministrstvo za obrambo ali policija zahtevo za zavrnitev izdaje potne listine oziroma njeno začasno razveljavitev (v nadaljnjem besedilu: zahteva), poslala upravni enoti, na območju katere ima državljan prijavljeno stalno prebivališče, oziroma ministrstvu, pristojnemu za notranje zadeve, če državljan nima stalnega prebivališča ali ima stalni naslov v tujini. Organ, ki bo zahtevo prejel, torej Ministrstvo za notranje zadeve oziroma upravna enota, bo zahtevo nemudoma vpisala v evidenco potnih listin. Prejem zahteve po merilu stalnega prebivališča najučinkoviteje zagotovi komunikacijo med predlagateljem in organom, pristojnim za izdajo osebne izkaznice, kakor tudi med organom, pristojnim za izdajo osebne izkaznice in izdajo odločbe o začasni razveljavitvi, ter državljanom.

Predlog zakona spreminja določbo v delu vpisa zahteve v evidenco potnih listin na način, da zaradi zagotavljanja namena predloga (torej preprečitve prehoda meje ali izkazovanja istovetnosti državljana v tujini, da bi se zavaroval javni red ali zagotovil potek kazenskega postopka oziroma če to zahtevajo interesi obrambe države), predlog vzajemno velja za oba potovalna dokumenta, torej tudi za osebno izkaznico. V konkretnih primerih namreč sodišča niso seznanjena, da ima državljan veljavni potni list in veljavno osebno izkaznico, zato predlog podajo le za en potovalni dokument, tako pa v času vpisa ukrepa v evidenco potnih listin, državljan prehaja državno mejo oziroma izkazuje istovetnost v tujini z drugim potovalnim dokumentom, zaradi česar je izrečen ukrep v celoti neučinkovit oziroma namen predloga, ki ga je podalo pristojno sodišče, ni zagotovljen.

Skladno z veljavnim zakonom, bo organ, ki bo prejel vlogo za izdajo potnega lista državljana, ki ima v evidenci potnih listin vpisan t.i. ukrep, izdajo z odločbo zavrnil, kot to v praksi že velja.

Sedanja ureditev vpisa ukrepa v evidenco potnih listin ne pomeni tudi razveljavitve veljavnosti morebiti že izdane potne listine, ki jo ima državljan. Če državljan potne listine ne predloži v hrambo upravni enoti, jo lahko še naprej uporablja, tako pa je ukrep popolnoma neučinkovit in ne doseže svojega namena (prepoved prehoda meje). Za zagotavljanje učinkovitosti ukrepa v čim krajšem času po tem, ko so za to podani razlogi, predlog zakona predvideva takojšnjo razveljavitve veljavnosti potne listine. Pristojni organ, torej organ, ki je zahtevo prejel, izda odločbo o začasni razveljavitvi potne listine do prenehanja razlogov, v odločbi pa se imetniku osebne izkaznice tudi naloži, da mora najpozneje v treh dneh po vročitvi odločbe izročiti potno listino v hrambo organu, ki je izdal odločbo. Pri tem je pomembno poudariti, da je razveljavitve veljavnosti potne listine zgolj začasna, z brisanjem t.i. ukrepa iz evidence potnih listin, po prenehanju razlogov, potna lista avtomatsko postane veljavna. Pristojnost za začasno razveljavitve potne listine ima organ, ki je zahtevo prejel, iz razloga takojšnje zagotovitve namena zahteve (torej preprečitve prehoda meje ali izkazovanja istovetnosti državljana v tujini, da bi se zavaroval javni red ali zagotovil potek kazenskega postopka oziroma če to zahtevajo interesi obrambe države) brez morebitnih odstopanj zahteve med organi, pristojnimi za izdajo potne listine.

Čim hitrejša izdaja odločbe je za namen dosega preprečitve prehoda meje ali izkazovanja istovetnosti državljana v tujini, da bi se zavaroval javni red ali zagotovil potek kazenskega postopka oziroma če to zahtevajo interesi obrambe države, bistvenega pomena. Zakon doslej ni izrecno določal, da zaslišanje stranke pred izdajo odločbe ni potrebno, odločba o zavrnitvi vloge oziroma začasni razveljavitvi se namreč izda po skrajšanem upravnem postopku (144. člen Zakona o splošnem upravnem postopku). Gre za izvedbo nujnega ukrepa v javnem interesu, ki ga ni mogoče odlagati, dejstva, na katera se opira odločba, pa so ugotovljena ali vsaj verjetno izkazana. Zahteva predlagatelja za prepoved izdaje oziroma začasno razveljavitve potne listine je za upravni organ, pristojen za njegovo izdajo, zadostna podlaga za izdajo odločbe, saj nima samostojne diskrecijske pravice o nadaljnjem presojanju upravičenosti podane zahteve. Odločba se vroči imetniku v roke kadarkoli in kjerkoli se ta najde, na zahtevo upravne enote oziroma ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, ali ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve lahko odločbo vroči tudi policija. Če odločbe ni mogoče vročiti ob prvem osebno vročanju (prvi poizkus dejanske osebne vročitve, in ne osebno vročanje po 87. členu Zakona o splošnem upravnem postopku), se vroči z javnim naznanilom na oglasni deski organa in državnem portalu eUprava, na način kot to določa zakon, ki ureja splošni upravni postopek. Ker gre pri odvzemu potne listine za izvedbo nujnega ukrepa v javnem interesu, ki ga ni mogoče odlagati, se odločba šteje za vročeno z dnem objave sporočila o vročanju z javnim naznanilom na oglasni deski organa in državnem portalu eUprava. Četudi odločba šteje za vročeno z dnem objave sporočila o vročanju z javnim naznanilom, pa zaradi dosega namena javnega naznanila, predlog zakona izrecno določa, da mora biti sporočilo o vročanju z javnim naznanilom na oglasni deski organa in državnem portalu eUprava objavljeno najmanj 15 dni. Pritožba zoper izdano odločbo ne zadrži izvršitve, takšna ureditev pa že velja.

Veljavni zakon v 26. členu sicer določa odvzem potne listine, pri čemer je za odvzem pristojen organ izdaje. V praksi takšen odvzem ni učinkovit, saj je lahko pristojni organ v odločbi zgolj naložil državljanu obveznost predložitve potne listine. Ne glede na to, da predlog zakona državljanu izrecno nalaga dolžnost, da mora v treh dneh po vročitvi odločbe predložiti potno listino v hrambo (izdajatelju odločbe o odvzemu), in sicer za čas trajanja ukrepa, pa se zaradi zagotavljanja učinkovitosti ukrepa določa, da lahko takšno začasno neveljavno potno listino kadar koli odvzame tudi policija. Po vnosu ukrepa o začasni neveljavnosti potne listine v Schengenski informacijski sistem in Interpolovo bazo podatkov ukradenih in izgubljenih potovalnih dokumentov, lahko odvzame dokument tudi tuja policija in ga pošlje na veleposlaništvo Republike Slovenije najbližji državi, kjer je bil dokument zasežen, kot to v praksi že poteka (38. in 39. člen Sklepa Sveta 2007/533/PNZ z dne 12. 6. 2007 o vzpostavitvi

delovanja in uporabi druge generacije schengenskega informacijskega sistema ter Uredbe (EU) 2018/1862 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28.11.2018 o vzpostavitvi in uporabi schengenskega informacijskega sistema (SIS) na področju policijskega sodelovanja in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, o spremembi in razveljavitvi Sklepa Sveta 2007/533/PNZ ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1986/2006 Evropskega parlamenta in Sveta in Sklepa Komisije 2010/261/EU). Zaradi zagotavljanja učinkovitosti ukrepa se tudi določa, da lahko začasno neveljavno potno listino, ki je imetnik ne izroči v hrambo, zaseže tudi sodišče. Organ, ki je zasegel potno listino, odvzeto potno listino nato pošlje (najbližjemu) organu, torej kateri koli upravni enoti v Sloveniji ali ministrstvu, pristojnemu za notranje zadeve, ali ministrstvu, pristojnemu za zunanje in evropske zadeve.

S predlaganim devetim odstavkom 27. člena, ki se nanaša na hrambo potne listine, se odpravljajo nejasnosti kdo je organ, ki je pristojen za hrambo potne listine. Izrečna določba, da potno listino hrani organ, ki je izdal odločbo o začasni razveljavitvi potne listine, tako napotuje na točno določeno upravno enoto oziroma organ, ki je vodil tudi upravni postopek razveljavitve potne listine. Upravna enota oziroma drug pristojni organ za izdajo, ki prejme odvzeto potno listino, le-to odstopi organu, ki izda odločbo o začasni razveljavitvi potne listine in njeni hrambi.

K 28. členu - O prenehanju razlogov za zavrnitev izdaje, ali začasno razveljavitvev potne listine morajo predlagatelj takoj obvestiti prejemnika prvotnega predloga, kot to že velja.

Ker praksa izkazuje, da razlogi zaradi katerih je potrebna zavrnitev izdaje potovalnega dokumenta oziroma njena začasna razveljavitvev trajajo dlje časa in ne zgolj eno leto se, da bi se zagotovil namen izrečenega predloga tudi po izteku enega leta, kadar je to v konkretnem primeru oziroma v konkretnem postopku pred sodiščem potrebno, veljavna določba spreminja na način, ki bi sodišču oziroma drugemu pristojnemu organu (Ministrstvo za obrambo, Policija), ki ukrep predlaga, omogočilo obveščanje o prenehanju razlogov, brez omejevanja na obdobje enega leta in vsakoletnega podaljševanja zahteve.

Predlog določbe zgolj izrecno zapiše kot v praksi že velja, da se prenehanje razlogov vpiše v evidenco potnih listin, dodatno pa se določa, da z vpisom začasno razveljavljena potna lista postane veljavna. Organ, ki hrani potno listino, potno listino vrne imetniku.

K 29. členu – Veljavni zakon določa sme sodišče ali organ, ki je zahteval prepoved izdaje, v posebno upravičenih razlogih dovoliti izdajo potne listine z omejeno veljavnostjo, ki ne sme biti daljša od 60 dni, predlog določbe pa izrecno določa obveznost vrnitve potne listine organu, ki je potno listino izdal, oziroma organu, ki je odločil o začasni razveljavitvi potne listine. Veljavnost potne listine je namreč zakonsko določena in je ni mogoče omejiti zgolj na 60 dni. Ker skladno s predlogom zakona pristojni organ izda odločbo o začasni razveljavitvi potne listine in ne odvzemu, se besedilo člena nomotehnično usklajuje.

K 30. členu – 30. člen veljavnega Zakona o potnih listinah, ureja vodenje evidence izdanih potnih listin ter določa kateri podatki se v evidenci vodijo.

S predlogom zakona se evidenca potnih listin dopolnjuje z novimi podatki, ki jih opredeljuje predlog zakona. To so podatki o fotografu in podatki o mestu službovanja, v primeru izdaje diplomatskega oziroma službenega potnega lista. Zaradi preglednosti besedila se v nove alineje izločajo podatki o vročanju, ki pa jih evidenca izdanih potnih listin že vsebuje.

Veljavni zakon tudi določa, da evidenca vsebuje podatke o izgubljenih, pogrešanih in ukradenih potnih listinah. Izguba, pogrešitev ali kraja potne listine vpliva na status njene veljavnosti, na status veljavnosti potne listine pa lahko vplivajo tudi druge okoliščine (npr.

zamenjava zaradi spremembe osebnih podatkov, naslova, reklamacija itd.). Glede na navedeno se v predlogu zakona trije razlogi, ki vplivajo na to, da potne listine postane neveljavna, nadomeščajo z vodenjem podatkov o »statusu veljavnosti« potne listine, ki zajema tudi druge informacije o razlogih za neveljavnost dokumenta. Z navedenim se zagotavlja varnost pravnega prometa s tem, ko se vzpostavlja podlago, da so na enotnem državnem portalu eUprava dostopni podatki o statusu veljavnosti oziroma neveljavnosti vseh potnih listov, kot to že velja za osebne izkaznice, in ne zgolj za pogrešane, ukradene ali izgubljene dokumente. Predlog zakona tako z informacijsko rešitvijo (možnost iskanja informacije o morebitni pogrešitvi potne listine prek portala eUprava, ki je nadomestila objavo ukradenih, pogrešanih in izgubljenih dokumentov v Uradnem listu RS), razširja možnost preverjanja, ali je potna listina posameznika še veljavna. Na enotnem državnem portalu eUprava je sicer takšno iskanje že na razpolago, vendar je omejeno zgolj na iskanje pogrešanih, ukradenih ali izgubljenih potnih listin. Ker pa lahko veljavnost potne listine preneha tudi v drugih okoliščinah kot že pojasnjeno (smrt, sprememba osebnega imena, sprememba naslova, prenehanje državljanstva itd.), predlog v tem delu zagotavlja višjo stopnjo pravne varnosti subjektom, pri katerih se posameznik z dokumentom identificira (predvsem pa notarji, banke ipd.). Glede na nabor podatkov se v primeru zadetka iskanja onemogoča izpostavljanje posameznikovih osebnih podatkov širši javnosti.

Veljavni zakon določa, da se podatki o prstnih odtisih v evidenci hranijo do vročitve potnega lista, medtem ko ZOIZK-1 predvideva hrambo prstnih odtisov do vročitve, v nobenem primeru pa ne več kot 90 dni od izdaje osebne izkaznice, kot to določa tudi Uredba 2019/1157/EU. Predlog zakona se v delu hrambe prstnih odtisov v roku 90 dni od izdaje usklajuje z ZOIZK-1, hkrati pa določa, da se prstni odtisi hranijo še 15 dni po vročitvi potne listine. V tem času je namreč mogoče izdano potno listino reklamirati. V primeru reklamacije iz drugih razlogov, kot je odvzem prstnega odtisa (npr. zaradi zapisa naslova), nov odvzem prstnih odtisov ni potreben, kar je še posebej pomembno za državljane, ki stalno prebivajo v tujini in so oddaljeni od diplomatskega predstavništva ali konzulata Republike Slovenije.

Čas hranjenja podatkov v evidenci potnih listin se s predlogom zakona ne spreminja. Podatki se vodijo pet let po prenehanju veljavnosti potne listine, razen podatkov iz 26. člena zakona, ki jih pristojni organ uniči po petih letih, ko preneha razlog za njihovo vodenje.

Predlog določbe novega enajstega odstavka določa pravno podlago za povezovanje z evidenco podjetja ali organizacije, registrirane za prenos poštnih pošiljk (iz novega petega odstavka 11. člena zakona). Evidenca izdanih potnih listin se na podlagi registrske številke potne listine povezuje z evidenco Pošte Slovenije, ki ima na ovojnici poštna pošiljke, ki jo vroča, že odtisnjeno registrsko številko potne listine. Iz evidence Pošte Slovenije se v evidenco izdanih potnih listin tako skladno s predlogom določbe pošlje podatek o datumu vročitve ter podpisu osebe, ki ji je bila potna listina vročena na ozemlju Republike Slovenije (praviloma se osebni dokumenti v tujini vročajo osebno na DKP, v teh primerih pa se v evidenco izdanih potnih listin ne pošlje podatek o datumu vročitve in podpisu osebe, ki ji je bila potna listina vročena, temveč se vročitev potne listine v evidenco vnese ročno). Podatek o načinu, datumu vročitve in podpisu prejemnika so skladno z veljavnim zakonom obvezni podatki uradne evidence, ki jo mora organ, pristojen za izdajo osebnih dokumentov, voditi in vzdrževati. Predlagana sprememba zakona vpliva na poenostavitev v postopku pridobitve identifikacijskega dokumenta. Z odpravo administrativne ovire, torej nadomestitvijo uporabe papirnatih vročilnic za potrjevanje vročitve na pošti s prenosom digitalno zajetega podpisa in datuma vročitve iz evidence Pošte Slovenije neposredno v uradno evidenco, v kateri je bil opravljen sprejem vloge za osebni dokument (v evidenco potnih listin), tako razbremenimo upravne enote. Hkrati pa prevzemanje podatkov tudi omogoča, da je informacija o vročitvi vnesena v evidenco oziroma register v najkrajšem možnem času.

V predlagani določbi se izrecno zapiše povezavo z registrom stalnega prebivalstva, ki jo v drugem odstavku 35. člena ZPPreb-1 že ureja. Register stalnega prebivalstva se namreč z uporabo EMŠO povezuje z evidenco potnih listin in evidenco osebnih izkaznic. Iz registra stalnega prebivalstva se v evidenco potnih listin in evidenco osebnih izkaznic posredujejo podatki o prebivališčih v Republiki Sloveniji, naslovih v tujini ter naslovih za vročanje in njihovem trajanju, elektronskem naslovu za vročanje in kontaktni številki mobilnega telefona posameznikov oziroma pooblaščenca za e-vročilnice. Izrecno se zapisuje tudi povezava z matičnim registrom, ki jo v šestem odstavku 31. člena določa zakon, ki ureja matični register. Iz matičnega registra se v druge evidence, ki jih centralno vodi ministrstvo, pristojno za upravne notranje zadeve, z uporabo EMŠO posredujejo namreč osebni podatki (podatki iz 4. člena zakona ZMatR) v obsegu, ki ga določa področna zakonodaja za zagotavljanje vsebine oziroma vzdrževanje posamezne evidence.

V predlaganem členu se vzpostavlja pravna podlaga za evidenco o številu potnih listin EU za vrnitev, evidenco o državljanstvu prosilcev iz 11. člena predloga zakona ter evidenco primerov goljufij in ponaredkov potnega lista EU za vrnitev, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve. Izrecno se določi, da se osebni podatki, ki se obdelujejo za namen izdaje potne listine EU za vrnitev, vključno s podobo obraza ali fotografijo prosilca, uporabljajo zgolj za preverjanje identitete prosilca, in za izdelavo potne listine EU za vrnitev. Hkrati se določa rok hrambe podatkov. Podatki se hranijo največ 180 dni, ko Republika Slovenija nudi pomoč prosilcu, oziroma največ dve leti, ko slovenskemu državljanu nudijo pomoč druge države članice Evropske unije.

K 31. členu – Veljavni določba ureja hrambo osebnih podatkov na ustrezno varovanem elektronskem mediju do njihovega prenosa v evidenco potnih listin, kadar se vloga za izdajo potne listine vloži izven sedeža predstavništva. Pooblaščen uslužbenec diplomatsko konzularnega predstavništva (v nadaljevanju: predstavništva) opravlja konzularne naloge tudi izven sedeža predstavništva (t. i. konzularni dnevi), kjer mora imeti tudi možnost zajema osebnih podatkov, potrebnih za izdajo potne listine, in njihovega prenosa ter hrambe v primerih, ko kriptiran elektronski prenos osebnih podatkov ni dovoljen (npr. v Indiji, Kitajski, Rusiji) ali ni mogoč (ga iz tehničnih razlogov ni mogoče izvesti). Osebnih podatke mogoče shraniti na ustrezno varovanem elektronskem mediju tudi, ko se podatki zajamejo na sedežu predstavništva. Vendar pa to velja le v primeru in le v času, ko ni mogoče vzpostaviti zaščitene povezave z evidenco potnih listin ali je ta prekinjena – po vzpostavitvi povezave se osebni podatki takoj prenesejo v evidenco potnih listin. Po prenosu v evidenco potnih listin (najkasneje v 15. dneh od njihovega zajema) se podatki na elektronskem mediju uničijo. Podatki so pri hranjenju na elektronskem mediju varovani v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

Predlog zakona določbo veljavnega zakona ne spreminja, izrecno pa zapiše, da se določba uporablja tudi za vloge, ki so sprejete izven uradnih prostorov organov, pristojnih za izdajo potne listine, torej tudi v primerih, ko vlogo zajame uradna oseba upravne enote (npr. v domu starejših občanov) in ne zgolj, če državljan vloži vlogo za izdajo potne listine izven sedeža diplomatskega predstavništva ali konzulata Republike Slovenije v državi, kjer kriptiran elektronski prenos osebnih podatkov ni dovoljen ali ni mogoč, ali če državljan vloži vlogo za izdajo potne listine na diplomatsko predstavništvo ali konzulat, vendar le v času, ko kriptiran elektronski prenos osebnih podatkov v evidenco potnih listin ni mogoč.

K 32. členu – Veljavni določba, ki določa kdo lahko uporablja podatke iz evidence izdanih potnih listin, se vsebinsko ne spreminja. Ker se skladno s predlogom zakona osebni podatki lahko začasno hranijo in prenašajo na ustrezno varovanem in kriptiranem elektronskem mediju do njihovega elektronskega prenosa v evidenco potnih listin tudi za vloge, ki so sprejete izven uradnih prostorov organov, pristojnih za izdajo potne listine, se nomotehnično

usklajuje določba, da lahko osebne podatke na elektronskem mediju uporabljajo le pooblaščen uslužbenci pristojnega organa.

Zaradi predloga o povezovanju evidence izdanih potnih listin z evidenco Pošte Slovenije, ki izvaja storitve vročitve in ima zagotovljene možnosti, da zajame podpis prek elektronske naprave, se izrecno dodaja, da je potrebno v roku 30 dni po uporabi uničiti tudi podatek o datumu vročitve ter podpisu osebe, ki ji je bila vročena potna listina.

K 33. členu – 32. člen veljavnega zakona določa, da nadzor nad izvrševanjem določb tega zakona izvajata ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, in ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, vsako s svojega delovnega področja ter Inšpektorat Republike Slovenije, pristojen za notranje zadeve in policija kot prekrškovna organa.

V obstoječi določbi prvega odstavka 32. člena je opredeljen nadzor nad izvrševanjem prvega odstavka 20. člena, pomotoma pa je izpadla pristojnost nad izvajanjem nadzora nad kršitvijo drugega odstavka 20. člena. Z dopolnitvijo se Inšpektoratu Republike Slovenije za notranje zadeve in policiji omogoča tudi sankcioniranje v primerih, ko državljan svoje potne listine ne izroči pristojnemu organu v uničenje najpozneje v 30 dneh v primeru, če spremeni priimek ali ime, spremeni stalno prebivališče, fotografija na osebni izkaznici ne kaže več njegove prave podobe ali če je osebna izkaznica poškodovana oziroma obrabljena ali če iz kakšnega drugega razloga ni več uporabna ter kadar iz navedenih vzrokov potno listino državljan, ki ni poslovno sposoben, v uničenje ne izroči tisti od staršev oziroma drug zakoniti zastopnik, ki potno listino poseduje.

Prekršek velja tudi, če imetnik potne listine, ki mu je organ v odločbi o začasni razveljavitvi potne listine naložil, da mora najpozneje v treh dneh po vročitvi odločbe izročiti potno listino organu, ki je izdal odločbo, v hrambo za čas do prenehanja razlogov za začasno razveljavitev potne listine, potne listine ne izroči v hrambo, pa tudi, če imetnik potne listine v 60 dneh ne vrne pristojnemu organu, če je sodišče ali organ, ki je zahteval prepoved izdaje oziroma začasno razveljavitev, v posebno upravičenih razlogih, dovolilo izdajo potne listine oziroma njeno začasno vrnitev imetniku. Nadzor nad izvrševanjem navedenih določb opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve in policija.

Predlog zakona policiji, kot prekrškovnemu organu, hkrati z Inšpektoratom Republike Slovenije za notranje zadeve, omogoča nadzor nad izvrševanjem določb zakona, ki se nanašajo na izročitev potne listine pristojnemu organu. Izročitev potne listine (razveljavljene potne listine, poškodovane potne listine, potne listine, ki ne izkazuje pravih identifikacijskih podatkov ipd.) pristojnemu organu je namreč bistvena, da se doseže namen zapovedne norme določbe in se tako preprečijo morebitne zlorabe dokumenta. Iz navedenega razloga se s predlogom zakona zagotavlja, da nadzor nad izvrševanjem določb, ki državljanom zapovedujejo dolžnost izročitve potne listine pristojnemu organu, poleg Inšpektorata Republike Slovenije za notranje zadeve, izvaja tudi policija. Skladno z veljavnim zakonom je policija že prekrškovni organ, ki nadzira izvrševanje določb veljavnega 4. člena zakona (prepovedi).

Veljavni 34. b člen določa, da izvajanje 4.a člena tega zakona nadzira državni nadzorni organ za varstvo osebnih podatkov. Zaradi preglednosti se določba o nadzoru izvrševanja člena, ki se nanaša na kopiranje potne listine, izloča v predlagani 34. člen, ki celovito določa pristojnost za nadzor. Skladno z zakonom, ki ureja izdajo osebne izkaznice, se tako v predlagano določbo izrecno napiše, da nadzor nad izvrševanjem določb 5. člena tega zakona izvaja informacijski pooblaščenec, ki je državni nadzorni organ za varstvo osebnih podatkov (enako velja tudi v veljavnem zakonu, ki ureja izdajo osebne izkaznice).

Veljavna določba zakona, ki ureja izdajo osebne izkaznice, razmejuje med inšpekcijskim in strokovnim nadzorom, saj zavezuje izdelovalca osebnih izkaznic, da skladno s pogodbo, ki je sklenjena na podlagi javnega naročila za izdelavo, skladiščenje in personalizacijo osebnih izkaznic, omogoči strokovni nadzor osebam, ki so za to pooblaščen na podlagi pogodbe in ne na podlagi samega zakona. Predlog zakona skladno z zakonom, ki ureja izdajo osebne izkaznice, določa prekršek in globo za prekršek za organ in organizacijo, ki izdeluje, skladišči in personalizira potne listine, ter organ oziroma organizacijo, ki je registrirana za prenos osebnih izkaznic, če v predpisanem roku ne uničita osebnih podatkov in podatkov o potni listini oziroma če organ in organizacija, ki izdeluje, skladišči in personalizira potne listine skladno s pogodbo ne omogoči nadzora prostorov, v katerih poteka izdelava, personalizacija in skladiščenje obrazcev ali da na vpogled vso potrebno dokumentacijo, ki se nanaša na postopke in izpolnjevanje pogojev za osebe, ki opravljajo naloge izdelave, personalizacije in skladiščenja obrazcev potnih listin.

K 34. in 35. člen 36. in 37. členu – S predlogom zakona se v kazenskih določbah 33., 34., 34.a in 34.b člena veljavnega zakona usklajujejo sklici na posamezne določbe.

K 36. členu – Predlog zakona se usklajuje z zakonom, ki ureja izdajo osebne izkaznice in prekršek ter globo za prekršek določa tudi za organ in organizacijo, ki izdeluje, skladišči in personalizira potne listine, ter organ oziroma organizacijo, ki je registrirana za prenos osebnih izkaznic, če v predpisanem roku ne uničita podatkov kot ju zavezuje zakon. Globa je tako predpisana tudi za organ in organizacijo, ki izdeluje, skladišči in personalizira potne listine, če ne omogoči nadzor prostorov, v katerih poteka izdelava, personalizacija in skladiščenje obrazcev iz 11. člena tega zakona, ter jim dati na vpogled vso potrebno dokumentacijo, ki se nanaša na postopke in izpolnjevanje pogojev za osebe, ki opravljajo naloge izdelave, personalizacije in skladiščenja teh obrazcev. Kot to velja tudi pri izdaji osebne izkaznice, se z globo kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe.

K 37. členu – Predlog zakona ne posega v veljavno določbo, ki določa se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

K 38. členu – Predlog uskladitvene določbe, iz katere izhaja obveznost uskladitve podzakonskega akta s predlogom zakona.

K 39. členu – Predlog uskladitvene določbe, iz katere izhaja obveznost ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, da v roku 1 leta po uveljavitvi tega zakona, vpiše v register e-fotografov fotografije, ki uporabljajo aplikacijo za zajem digitalnih fotografij za identifikacijske dokumente.

Določbe, ki se nanašajo na obvezno predložitev referenčne številke digitalne fotografije, ki se hrani v elektronskem odložišču fotografij za osebne dokumente, skladno z uskladitveno določbo začnejo veljati v roku 1 leta po uveljavitvi tega zakona, ko se bodo predlagane določbe, ki se nanašajo na register e-fotografov, začele uporabljati celovito.

K 40. členu – Vacatio legis. Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne šest mesecev po njegovi uveljavitvi. Potrebno je upoštevati rok za nadgradnjo evidence izdanih potnih listin, pa tudi rok, ki je potreben za nadgradnje evidenc oziroma za povezovanje z evidenco podjetja ali organizacije, registrirane za prenos poštnih pošilk. Potrebna bo tudi nadgradnja portala eUprave.

Ker je prehodno obdobje potrebno za vzpostavitev sistema e-fotograf pri vseh fotografijah, ki ponujajo storitev fotografiranja za osebne dokumente, se določa tudi enoletno obdobje za začetek veljavnosti za določbe 21. člena, 22. člena in 23. člena tega.

Skladno z Direktivo 2019/997 se določbe zakona, ki urejajo postopke izdaje potnega lista EU za vrnitev, začnejo uporabljati 9. 12. 2025.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO IN DOPOLNJUJEJO

/

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

VI. PRILOGE

- Pravilnik o izvrševanju zakona o potnih listinah